

**SPRÁVA O HODNOTENÍ
STRATEGICKÉHO DOKUMENTU**

ÚZEMNÝ PLÁN OBCE BÁB

A. ZÁKLADNÉ ÚDAJE

A.1 ZÁKLADNÉ ÚDAJE O OBSTARÁVATEĽOVI**Označenie**

Obec Báb

Identifikačné číslo 500046

Sídlo

Obecný úrad, Báb 465

951 34 Báb

Kontaktné údaje, oprávnená osoba obstarávateľ

Katarína Mego Töröková, starosta obce,

Obecný úrad, Báb 465, 951 34 Báb

tel.: 037 6588121

mob.: 0903 709134

e-mail: katarina.torokova@obecbab.skweb: <https://www.obecbab.sk/>**Kontaktné údaje, osoba s odbornou spôsobilosťou na obstarávanie ÚPP a ÚPD**

Ing. arch. Gertrúda Čuboňová, s odbornou spôsobilosťou na obstarávanie ÚPP a ÚPD reg. č. 236

Nábřežie mládeže 83, 949 01 Nitra

mob.: 0907 642347

e-mail: cubonova@gmail.com**A.2 ZÁKLADNÉ ÚDAJE O ÚZEMNOPLÁNOVACEJ DOKUMENTÁCII****Názov**

Územný plán obce Báb návrh

skrátene: UPNO Báb návrh

Výstupom návrhu bude schválený ÚPNO Báb smerná a záväzná časť. Záväzná časť bude vyhlásená Všeobecne záväzným nariadením obce Báb.

Územie

Kraj: Nitriansky

Okres: Nitra

Obec: Báb

Katastrálne územie: Veľký Báb, Malý Báb

Dotknuté obce

Obec Rumanová, Obecný úrad Rumanová, Rumanová č.1, 951 37

Obec Veľké Zálužie, Obecná 955/2, 951 35 Veľké Zálužie

Obec Jarok, Hlavná 283/176, 951 48 Jarok

Obec Hájske, Hájske č. 410, 951 33 Hájske

Obec Pata, Obecný úrad Pata, Hlohovecká 103, 925 53 Pata

Obec Pusté Sady, Pusté Sady č. 131, 925 54 Pusté Sady

Dotknuté orgány

Dotknutými subjektmi pri spracovaní, prerokovaní a schvaľovaní územnoplánovacej dokumentácie obce sú orgány vyplývajúce z §140a zákona č. 50/1976 Zb. v znení neskorších predpisov:

- Úrad Nitrianskeho samosprávneho kraja, odbor strategických činností, Rázusova 2A, 949 01 Nitra
- Ministerstvo dopravy, výstavby a regionálneho rozvoja SR, Nám. slobody 6, 810 05 Bratislava
- Ministerstvo obrany SR, Správa nehnuteľného majetku a výstavby, Kutuzovova 8, 832 47 Bratislava
- Ministerstvo životného prostredia SR, Odbor štátnej geologickej správy, Námestie Ľ. Štúra 1, 812 35 Bratislava
- Okresný úrad Nitra, Odbor výstavby a bytovej politiky, Oddelenie územného plánovania, J. Vuruma 1, 949 01 Nitra
- Okresný úrad Nitra, Odbor starostlivosti o životné prostredie (v sídle kraja), Štefánikova tr. 69, 949 01 Nitra
- Okresný úrad Nitra, Odbor opravných prostriedkov, Štefánikova tr. 69, 949 01 Nitra
- Okresný úrad Nitra, Pozemkový a lesný odbor, Štefánikova tr. 69, 949 01 Nitra
- Okresný úrad Nitra, Odbor cestnej dopravy a pozemných komunikácií, Štefánikova tr. 69, 949 01 Nitra
- Okresný úrad Nitra, Odbor krízového riadenia, Štefánikova tr. 69, 949 01 Nitra
- Krajský pamiatkový úrad v Nitre, Jána Pavla II. 8, 949 01 Nitra
- Regionálny úrad verejného zdravotníctva Nitra, Štefánikova tr. 58, 949 63 Nitra
- Okresné riaditeľstvo hasičského a záchranného zboru Nitra, Dolnočermánska 64, 949 11 Nitra
- Obvodný banký úrad v Bratislave, Prievozská 30, 821 05 Bratislava
- Štátna ochrana prírody SR, Správa CHKO Ponitrie, Samova ul. 3, 949 01 Nitra
- Dopravný úrad SR, odbor letísk, oddelenie ochr. pásiem, Letisko M. R. Štefánika, 823 05 Bratislava
- Štátna veterinárna a potravinová správa SR, Akademická 1, Nitra 94901
- Slovenský vodohospodársky podnik š.p. Piešťany, Nábřežie I. Krasku 3/834, 921 80 Piešťany

Schvaľujúci orgán

Obecné zastupiteľstvo obce Báb (§26, ods. 3 stavebného zákona).

Vyjadrenie o vplyvoch územnoplánovacej dokumentácie presahujúcich štátne hranice

Riešené územie leží v značnej vzdialenosti od štátnych hraníc SR. Riešenie Územného plánu obce Báb nemá žiadne cezhraničné vplyvy.

**B. ÚDAJE O PRIAMÝCH VPLYVOCH
ÚZEMNOPLÁNOVACEJ DOKUMEN-
TÁCIE NA ŽIVOTNÉ PROSTREDIE
VRÁTANE ZDRAVIA**

B.1 ÚDAJE O VSTUPOCH

Pôda

Prehľad nezastavaných plôch v zastavanom území určených pre výstavbu

Návrh UPNO Báb preferuje ako prioritné zábery PP v zastavanom území, kde je identifikovaný potenciál pre výstavbu cca. 120 rodinných domov, odhadoval sa skutočný záber poľnohospodárskej pôdy na budúce použitie na nepoľnohospodárske účely (zastavané a spevnené plochy) na úrovni cca. 11,8ha. Záber sa má uskutočňovať postupne po jednotlivých lokalitách pričom prevažujú predovšetkým podľa druhu pozemku záhrady.

V skutočnosti uvedené lokality sú z pohľadu reálnosti najmenej výhodné – zložitá majetko-právne vzťahy a rezerváciou pre vlastné potreby jednotlivých vlastníkov. Z tohto dôvodu je významnejší potenciál pre naplnenie stratégie rozvoja obce v plochách mimo zastavané územie.

Zdôvodnenie navrhovaných záberov PP mimo zastavané územie

Navrhované zábery plôch PP sú vyvolané potrebou územného rozvoja obce v oblasti komplexného zabezpečenia plôch pre rozvoj bývania a základnej vybavenosti a nadväznosti na prirodzené danosti aj plochy vyššej vybavenosti (čiastočne aj výroby) a rekreácie. Koncepcia územného rozvoja vychádza z prirodzeného postupu kontinuálneho rozvoja urbanistickej štruktúry t.j. kontinuálnej väzby novej výstavby na plochy a priestory jestvujúcej stavebnej a priestorovej štruktúry. Takýto postup má svoje opodstatnenie jednak z hľadiska urbanistickej kontinuity ako aj z hľadiska kontinuity dopravnej a technickej infraštruktúry.

Potreba záberu PP pre návrhové obdobie UPNO Báb je možné rozdeliť do nasledovných základných potrieb:

- záber PP pre potreby rozvoja obce pre uvažovaný nárast počtu obyvateľov a znižovania obložnosti bytových jednotiek (lokality 1A, 2A, 2B, 3A, 4A, 6A, 6C, 6D, 7A, 9A, 12A – spolu celkový predpokladaný záber PP 15,48ha). Niektoré lokality sú formálnym záberom, nakoľko sa tu už nachádza existujúca zástavba prípadne priestranstvo (lokality 3B, 4B, 5A, 6B, 12B – na týchto lokalitách neprichádza k záberom PP).
- záber PP pre potreby rozvoja obce pre umiestnenie rekreačného zázemia obyvateľov (lokality 8A – spolu celkový predpokladaný záber PP 0,64ha)
- záber PP pre potreby zabezpečenia technickej infraštruktúry (ČOV) (lokality 8B – spolu celkový predpokladaný záber PP 0,15ha),
- záber PP pre potreby umiestnenia vybavenostno-rekreačného celku regionálneho významu (lokality 9B, 9C, 9D – spolu celkový predpokladaný záber PP 24,09ha)
- záber PP pre potreby umiestnenia výrobnovybavenostného celku regionálneho až nadregionálneho významu (lokality 10A, 11A, 11B – spolu celkový predpokladaný záber PP 60,14ha)

Demografická prognóza uvažuje s nárastom počtu obyvateľov do roku 2040 o 300 obyvateľov a súčasne predpokladá znižovanie obložnosti bytových jednotiek (z 2,95 na 2,7 obyvateľa na jeden byt). Na základe uvedených úvah sa predpokladá potreba 150 nových bytových jednotiek pre návrhové obdobie (do roku 2040). Vzhľadom na skutočnosť, že pre prípadný rozvoj výstavby sú podmieňujúce majetko-právne vzťahy pre návrhové obdobie je rezervovaný celkový potenciál pre výstavbu 370 bytových jednotiek, tento nadbytok je možné označiť aj za mieru rezervy pre nemožnosť realizovať výstavbu v niektorých lokalitách.

Pre zabezpečenie kvality života obyvateľov je potreba vyčlenenia územia kde bude možné realizovať formu rekreácie v prírodnom prostredí vo väzbe na existujúcu vodnú nádrž a čiastočne na významné plochy lesného porastu.

Umiestnenie ČOV je viazané na umiestnenie vzhľadom k recipientu (Bábsky potok).

Umiestnenie regionálneho vybavenostno-rekreačného celku je viazané na tri významné faktory, dopravný (blízkosť rýchlostnej komunikácie R1 a mimoúrovňovej križovatky Báb), kultúrny (secesný kaštieľ Báb vrátane chráneného areálu Bábsky park) a prírodný (NPR Bábsky les).

Umiestnenie regionálneho až nadregionálneho výrobnovybavenostného celku je viazané na významný dopravný faktor, umiestnenie pri rýchlostnej komunikácii R1 a mimoúrovňových križovatiek Báb a Mladý háj.

V rámci návrhového obdobia sú navrhované celkové zábery PP mimo zastavané územie v úhrne 100,5ha. Pre potreby rozvoja obce (bývanie a rekreačné zázemie obce) je navrhovaný záber 16,3ha a pre potreby rozvoja regionálnej vybavenosti a výroby až 84,2ha.

tab. 1: Vyhodnotenie dôsledkov stavebných zámerov a iných návrhov na poľnohospodárskej pôde v rámci obidvoch etáp – mimo zastavaného územia vymedzeného hranicou k 1. 1. 1990 (všetky lokality sú v katastrálnom území Veľký a Malý Báb)

Podfarbené lokality sú zaradené do 2. etapy – výhľad

	Funkčné využitie	Výmera spolu (ha)	Predpokl. záber PP (ha)		
			spolu (ha)	BPEJ (skup.)	vým. (ha)
1A	bývanie	1,73	0,79	0038402 (5)	0,79
2A	bývanie	2,65	1,01	0038402 (5)	2,65
2B	bývanie	9,81	2,18	0037002 (2)	0,12
				0038202 (5)	2,06
3A	bývanie	8,45	4,05	0040001 (6)	3,84
				0037002 (2)	0,15
				0038202 (5)	0,06
3B	exist. cesta	1,65			
4A	bývanie	0,91	0,43	0037202 (3)	0,43
4B	exist. cesta, zástavba	0,69			
4C	bývanie	8,58		0037202 (3)	4,74

	Funkčné využitie	Výmera spolu (ha)	Predpokl. záber PP (ha)		
			spolu (ha)	BPEJ (skup.)	vým. (ha)
5A	ex. cesta	0,23			
5B	bývanie	5,18	2,81	0138202 (5)	2,81
6A	bývanie	4,05	1,79	0026002 (3)	1,05
				0038002 (5)	0,74
6B	exist. zástavba	0,72			
6C	bývanie	1,23	0,35	0038402 (5)	0,35
6D	vybavenosť	0,24	0,05	0026002 (3)	0,05
6E	bývanie	4,24	2,15	0038402 (5)	2,15
6F	bývanie	2,55	1,56	0038002 (5)	1,56
7A	bývanie	6,37	3,72	0038002 (5)	2,29
				0037002 (2)	1,43
7B	bývanie	8,09	3,84	0037002 (2)	0,31
				0038002 (2)	3,53
7C	bývanie	4,59	2,69	0038002 (2)	2,69
8A	rekreácia	3,61	0,64	0037002 (2)	0,64
8B	ČOV	0,15	0,15	0027003 (5)	0,15
9A	bývanie	2,12	0,67	0039002 (2)	0,67
9B	vybavenosť	15,44	12,88	0139002 (2)	12,88
9C	vybavenosť	6,76	5,19	0039002 (2)	5,19
9D	vybavenosť	6,02	6,02	0037202 (3)	0,80
				0039002 (2)	5,22
9E	výroba a vybavenosť	13,74	11,47	0039002 (2)	11,47
10A	vybavenosť	18,23	16,01	0043002 (5)	15,9
				0039002 (2)	0,11
10B	výroba a vybavenosť	18,10	13,43	0039002 (2)	13,14
				0043002 (5)	0,29
11A	výroba a vybavenosť	30,19	26,39	0039202 (3)	9,13
				0039002 (2)	17,26
11B	výroba a vybavenosť	18,42	17,74	0039202 (3)	9,83
				0039002 (2)	7,91
12A	bývanie	0,66	0,44	0038202 (5)	0,28
				0039002 (2)	0,04
				0039202 (3)	0,12
12B	exist. zástavba	2,72			
	návrh	143,1	100,5		
	výhľad	65,1	38,0		
	celkom	208,2	138,5		

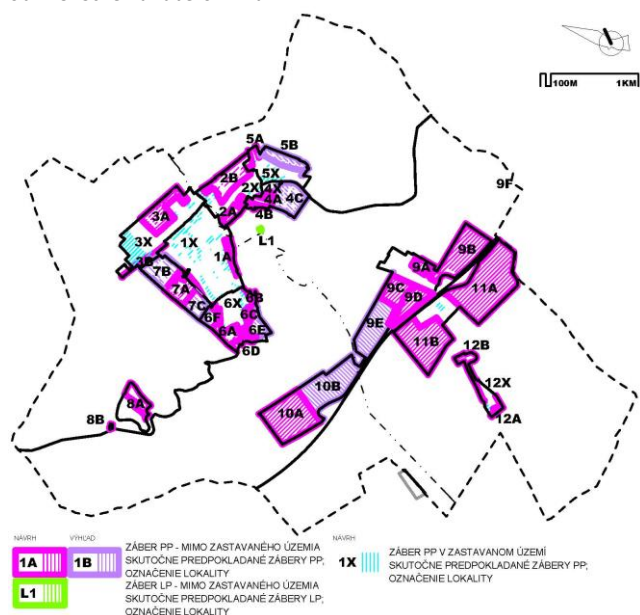
Podfarbené lokality sú zaradené do 2. etapy – výhľad, nie sú predmetom návrhu UPNO Báb

Zdôvodnenie navrhovaných záberov LP mimo zastavané územie

Zámerom obce je pre podporu rekreačných aktivít výstavba turistickej rozhľadne. Vybratá lokalita predstavuje ideálny bod z pohľadu vnímania obce ako aj z pohľadu získania ideálnych výhľadov. Z tohto dôvodu bude po-

trebný malý rozsah záberu lesnej pôdy na úrovni 0,01ha (Lokalita L1).

obr. 19: Schéma záberov PP a LP

Voda

Súčasný stav zásobovania obce pitnou a úžitkovou vodou, vodné zdroje

Zásobovanie obce Báb (Malý a Veľký Báb) je zabezpečené z vlastného vodného zdroja. Vodným zdrojom pre obecný vodovod je vrt HM-1, ktorý je vybudovaný priamo v obci. Vrt je hlboký 215m s výdatnosťou vodného zdroja 5,0 l/s. Nad vrtom je vybudovaná čerpacia stanica, z ktorej je voda čerpaná výtlačným potrubím do vodojemu Báb 1 x 250m³ (195,00 / 198,30mm). Čerpané množstvo vody z vrtu predstavuje 2,0 l/s. Hygienické zabezpečenie pitnej vody je riešené priamo v čerpacej stanici pomocou chlór-vacieho zariadenia. Distribučná vodovodná sieť (PVC DN 80 a 100) s celkovou dĺžkou 9,0km je riešená ako okružná v kombinácii s vetvou. Tlakové pomery vo vodovodnej sieti sa pohybujú od 0,3 – 0,5MPa.

Pre potreby zásobovania vodou poľnohospodárskeho družstva je v zriadená vŕtaná studňa v jeho areáli s akumuláciou vo vodojeme.

Zásobovanie častí obce v okolí Kaštieľa, v Alexandrovom dvore a v Dolnom majeri je riešené z jestvujúceho vodného zdroja o výdatnosti $Q_{\xi} = 2,0$ l/s, ktorý je umiestnený v Dolnom majeri, cez jestvujúci zemný vodojem 1 x 30m³ – 204 / 206mm, ktorý je osadený v pri Kaštieľi, kde je vybudovaná z VDJ samostatná ATS. Dolný majer je zásobovaný gravitačne z VDJ, cez spoločné výtlačné potrubie, ktoré zároveň plní funkciu aj odberného potrubia. Areál vinárskej výroby Vinidi je zásobovaný z vlastného vodného zdroja o výdatnosti 2,0 l/s a z vlastného VDJ Hydroglóbusu 1x 100m³.

Návrh rozvoja a budúce zámery zásobovania obce pitnou a úžitkovou vodou, vodné zdroje

PFCellky MALÝ a VEĽKÝ BÁB, SEVERNÝ KONIEC, KOPNICE, VÝCHODNÝ KONIEC, STUDIENKA, ŠOMOĎ a KRIVÝ MLYN

PFCellky MALÝ a VEĽKÝ BÁB, SEVERNÝ KONIEC, KOPNICE, VÝCHODNÝ KONIEC, STUDIENKA a ŠOMOĎ (delenie obce na PFCellky vid. obr. 5) majú relatívne stabilizované podmienky so zásobovaním pitnej vody. V návrhovom období sa predpokladá (do roku 2040) reálna výstavba 150 bytov, 5 vybavenostných objektov, 2 objekty reštauračného charakteru, 2 výrobné objekty.

Potreba vody pre plánovaný návrh rozvoja obce do roku 2040

návrh + súčasný stav

.....max. 1450 obyvateľov / max. 530bytov

..... max. 15 vybavenostných prevádzok

max. 3 vybavenostné prevádzky (reštauračného a ubytovacieho charakteru)

..... max. 4 výrobné prevádzky

špecifická potreba vody pre obyvateľa 145 l/osobu.deň
priemerná denná potreba vody pre obyvateľov

.....1450 x 145 = cca. 210 tis. l/deň

špecifická potreba vody pre vybavenostný objekt.....

.....1000 l/deň

priemer. denná potreba vody pre vybavenostné objekty .

.....15 x 1000 = cca. 15 tis. l/deň

špecifická potreba vody pre vybavenostný objekt (reštaur. charakt.)

.....2000 l/deň

priemer. denná potreba vody pre vybavenostné objekty .

.....3 x 2000 = cca. 6 tis. l/deň

špecifická potreba vody pre výrobný areál

.....3000 l/deň

priemer. denná potreba vody pre výrobné objekty.....

.....4 x 3000 = cca. 12 tis. l/deň

max. denná potreba vody

.....243 tis. x 1,6 = 389 tis. l/deň = 4,5 l/s

max. hod. potreba vody

.....1/24 x 243 tis. x 1,6 x 1,8 = 29,2 tis. l/hod = 8,1 l/s

potreba akumulácie vody.....

..... 389 tis. l/deň x 0,6 = 233 tis. l/deň = 233m³

Vzhľadom na predpokladaný nárast zástavby hodnotená územnoplánovacia dokumentácia odhaduje, že súčasná akumulácia vody je postačujúca, súčasne je ponechaná priestorová rezerva aj rozšírenia akumulácie – vybudovanie nového vodojemu.

Ako problémové je definovaný skôr nedostatočný výkon čerpadla, ktoré pri 2 l/s. nenaplní existujúci vodojem za 24 hod., preto je potrebné jestvujúce čerpadlo nahradiť výkonnejším min. na úroveň 3,0 l/s.

V PFCellku KRIVÝ MLYN vzhľadom na rozsah navrhovanej zástavby sa navrhuje riešiť zásobovanie pitnou vodou budovaním individuálnych studní, prípadne spoločnej studne s riešením menšej akumulácie. Ďalšou možnosťou je napojenie na vodovod, ktorý rieši zásobovanie pitnou vodou areál ČOV, v prípade, že to bude umožňovať kapacita potrubia.

PFCellky KAŠTIEĽ, BART, ALEXANDROV DVOR a DOLNÝ MAJER

V PFCellkoch KAŠTIEĽ, BART, ALEXANDROV DVOR a DOLNÝ MAJER je zásobovanie z jestvujúceho vodojemu nedostatočné a bude potrebné koncepčné doriešenie zásobovania pitnou vodou. Navrhuje sa vybudovanie nového vodojemu 1 x 250m³, vrátane novej ATS (vytvorenie územnej rezervy).

Vzhľadom na skutočnosť, že zásobovanie pitnou vodou má relatívne stabilizované podmienky, rozvoj resp. budúce zámery kopírujú plánovaný rozvoj obce. Predpokladá v návrhovom období (do roku 2040) reálnu výstavbu 20 bytov, 15 vybavenostných areálov, 2 objekty reštauračného charakteru, 10 výrobných areálov.

Potreba vody pre plánovaný návrh rozvoja obce do roku 2040

návrh + súčasný stav

.....max. 50 obyvateľov / max. 20bytov

..... max. 15 vybavenostných prevádzok

max. 4 vybavenostných prevádzok (reštauračného a ubytovacieho charakteru)

..... max. 15 výrobných prevádzok

špecifická potreba vody pre obyvateľa 145 l/osobu.deň

priemerná denná potreba vody pre obyvateľov

.....50 x 145 = cca. 7 tis. l/deň

špecifická potreba vody pre vybavenostný objekt.....

.....1000 l/deň

priemer. denná potreba vody pre vybavenostné objekty..

..... 15 x 1000 = cca. 15 tis. l/deň

špecifická potreba vody pre vybavenostný objekt (reštaur. charakt.)

.....2000 l/deň

priemer. denná potreba vody pre vybavenostné objekty..

.....4 x 2000 = cca. 8 tis. l/deň

špecifická potreba vody pre výrobný areál

.....3000 l/deň

priemer. denná potreba vody pre výrobné objekty

..... 15 x 3000 = cca. 45 tis. l/deň

max. denná potreba vody

..... 75 tis. x 1,6 = 120 tis. l/deň = 1,4 l/s

max. hod. potreba vody

.....1/24 x 75 tis. x 1,6 x 1,8 = 9 tis. l/hod = 2,5 l/s

potreba akumulácie vody.....

..... 75 tis. l/deň x 0,6 = 45 tis. l/deň = 45m³

Vzhľadom na predpokladaný nárast zástavby odhaduje, že súčasná akumulácia vody nebude postačujúca, bude potrebná výstavba nového vodojemu, navrhuje ho s kapacitou 1 x 50m³ vrátane novej ATS (vytvorenie územnej rezervy). Výdatnosť studne a výkon čerpadla (2,0l/s) sú pre danú akumuláciu postačujúce a nie je potrebné uvažovať s ich navýšením. Jednotlivé novonavrhované areály si môžu budovať aj vlastné studne pre potreby zásobovania pitnou vodou.

Špecifikovaná voda pre potreby vybavenostných a výrobných objektov a areálov je riešená ako odhad.

Splašková kanalizačná sieť obce, čistenie odpadových vôd; návrh rozvoja a budúce zámery

Obec Báb je v súčasnosti bez verejnej kanalizačnej siete. Jednotlivé stavebné objekty majú riešené žumpy na vlastných pozemkoch. Likvidácia odpadných vôd je pro-

stredníctvom zmlúv jednotlivých vlastníkov s oprávnenými spoločnosťami.

PFCelky MALÝ A VEĽKÝ BÁB, SEVERNÝ KONIEC, KOPNICE, VÝCHODNÝ KONIEC, STUDIENKA, ŠOMODĽ A KRIVÝ MLYN

V rámci UPNO Báb z roku 2005 bola navrhovaná splašková kanalizačná sieť, ktorá riešila odkanalizovanie obce Báb kombináciou gravitačnej a tlakovej kanalizácie s čistením vôd vo vlastnej ČOV.

V súčasnej dobe je v projektovej príprave splašková kanalizačná sieť spoločná pre obce Rumanová a Báb s čistením vôd v spoločnej ČOV. Jedná sa o kombináciu gravitačnej a tlakovej kanalizácie. ČOV je umiestnená na západnom okraji územia obce, kde sú odvádzané splašky cez tlakové výtlačné potrubie v celkovej dĺžke 1,8km.

Technické parametre a ostatné podrobnosti novej ČOV budú špecifikované v nasledujúcich stupňoch projektovej prípravy.

PFCelky KAŠTIEĽ, BART, ALEXANDROV DVOR A DOLNÝ MAJER

V PFCelkoch KAŠTIEĽ, BART, ALEXANDROV DVOR A DOLNÝ MAJER navrhuje podobne výstavbu kombinovanej kanalizácie s následným odvádzaním splaškov do obecnej ČOV cez výtlačné potrubie o dĺžke 3,5km.

Technické parametre a ostatné podrobnosti kanalizácie budú špecifikované v nasledujúcich stupňoch projektovej prípravy.

Súčasný stav odvádzania povrchových (dažďových) vôd

V obci na pomerne veľkej časti územia, je vybudovaný systém odvádzania povrchových vôd prostredníctvom povrchových rigolov, ktoré sú umiestnené zväčša v rámci uličného priestoru s vyústením do melioračných kanálov alebo priamo do potokov pretekajúcich územím. K uvedenej sústave povrchových kanálov neexistuje dokumentácia, a preto je v grafickej časti vykreslená len časť týchto rigolov.

Zrážkové odpadné vody v rámci jednotlivých domov sú odvádzané najčastejšie priamo do terénu formou vsakovania, resp. aj do rigolov v území.

Budúce zámery v oblasti odvádzania povrchových vôd

Riešenie hospodárenia s dažďovou vodou je citlivá a dôležitá téma, ktorá ovplyvňuje celkové hospodárenie s vodou v území. Obec vzhľadom na reliéf je výrazne ohrozená v prípade výdatných zrážok, ktoré spadnú vo vyššie položených oblastiach a sú odvádzané stredom obce do potokov, vznikajú občasné záplavy.

Pre riešenie odvádzania povrchových vôd z územia je potrebné čo najskôr spracovať ucelenú koncepciu, ktorá bude na podklade reálneho mapovania v teréne vytvárať ucelený systém.

Súvisiacim a dôležitým krokom je aj postupné budovanie prirodzených vodozádržných prvkov, ktoré budú prirodzene spomaľovať a najmä vsakovať takéto vody v úze-

mí a takto budú znižovať nároky na ich odvádzanie. Jedná sa najmä o líniové ale aj plošné výsadby vegetácie – dostatok takýchto prvkov je navrhovaný v rámci vymedzených ekostabilizačných plôch biocentier, biokoridorov a interakčných prvkov vytvárajúcich systém MÚSES.

Závlahové zariadenia

Na území obce sa nachádzajú závlahové zariadenia:

- závlahová vodná stavba „ZP z VN Báb" (ev.č. 5206 071), s celkovou výmerou 142ha a závlahová čerpacia stanica „ČS Báb" (ev.č. 5206 071 008) v rámci uvedenej vodnej stavby;
- závlahová vodná stavba „OP Lukačovce" (ev.č. 5206 101), s celkovou výmerou 51ha.

Odvodňovacie zariadenia

V rámci stavby „Odvodnenie pozemkov Báb-Rumanová“ boli v obci v roku 1979 vybudované odvodňovacie kanály:

- odvodňovací kanál Korytné (ev.č. 5206 140 005), dĺžka 0,224km;
- odvodňovací kanál Od záhumeníc (ev.č. 5206 140 004), dĺžka 0,307km;
- odvodňovací kanál Za pajtami (ev.č. 5206 140 003), dĺžka 0,174km;
- odvodňovací kanál krytý A (ev.č. 5206 140 010), dĺžka 0,115km v krytom profile;

Nerastné suroviny a prírodné zdroje

Na území obce ani v jeho blízkom okolí nie sú evidované objekty, na ktoré by sa vzťahovala ochrana ložísk nerastných surovín, nie sú evidované staré banské diela.

Celé katastrálne územie je zahrnuté v určenom priemyslovom území Topoľčany – horľavý plyn (pre Nafta a.s. Bratislava s platnosťou do 31.12.2024). Najbližšie je situované ložisko tehliarskych surovín v k.ú. Alekšince.

V území je evidované jedno územie ako potenciálne ohrozené zosuvom (svahovou deformáciou). Jedná sa plochu, ktorá sa nachádza v PFCelku STUDIENKA, ktorá priamo ohrozuje už jestvujúcu zástavbu.

Juhozápadná časť územia obce patrí do vymedzenej geotermálnej oblasti Centrálna depresia podunajskej panvy. Geotermálne je územie v oblasti popriekrovej formácie neogénu. Hustota povrchového tepelného toku môže dosahovať úroveň 70mW.m⁻². V hĺbke 1km dosahuje voda teplotu cca. 40-50°C, v hĺbke 2km cca. 80-90°C a v hĺbke 110-120°C.

Energetické zdroje

Zásobovanie obce elektrickou energiou, rozvod a spotreba energie v súčasnosti

Územím obce prechádzajú 22kV vedenia č. 236, 237 a 1057. V súčasnosti je obec Báb zásobovaná elektrickou energiou z nadradenej elektrickej stanice 110kV/22kV Nitra – JUH.

Obec je zásobovaná elektrickou energiou z transformovni 22/0,42 kV (9 ks). Tieto transformovne (TS) sú napojené z 22kV vzdušného vedenia č. 236 a 237.

Sekundárny distribučný rozvod NN je vybudovaný zväčša z holých vodičov AlFe na železobetónových stĺpoch, čiastočne je vybudované podzemné vedenie.

Zásobovanie obce elektrickou energiou, rozvod a spotreba energie budúce zámary

Zásobovanie elektrickou energiou v rámci PFCelkov MALÝ a VEĽKÝ BÁB, SEVERNÝ KONIEC, KONOPNICE, VÝCHODNÝ KONIEC, STUDIENKA, ŠOMOĎ A KRIVÝ MLYN bude naďalej koncepčne identické a dlhodobo nemenné (zásobovanie z trasy č. 236, 237 a 1057). Najzávažnejšou koncepčnou zmenou je potreba postupnej náhrady jestvujúcich vonkajších rozvodov NN za rozvody izolované, prípadne káblové v zmysle zákona o energetike. Nároky na individuálnu výstavbu resp. rekonštrukcie stavieb plne pokryjú jestvujúce siete. V prípade nedostatočnej výkonnej kapacity transformačnej stanice sa vykoná rekonštrukcia TS, ktorá bude spočívať vo výmene transformátora s vyšším el. príkonom. Prípadný stavebný rozvoj v obci je riešený rozšírením distribučných rozvodov, prípadne aj budovaním novej transformačnej stanice.

Zásobovanie elektrickou energiou v rámci PFCelku KAŠTIEĽ, BART, ALEXANDROV DVOR a DOLNÝ MAJER bude prebiehať podľa aktuálnych požiadaviek v území resp. potrieb energetických nárokov prevádzok.

Novobudované NN rozvody v zmysle zákona o energetike majú byť prednostne káblové uložené v zemi, v nevyhnutných prípadoch vonkajšie z izolovaných vodičov na betónových podperných bodoch.

Potreba elektrickej energie pre plánovaný návrh rozvoja obce do roku 2040
návrh + súčasný stav

.....max. 1500 obyvateľov / max. 550bytov
..... max. 30 vybavenostných prevádzok
max. 7 vybavenostných prevádzok (reštauračného a ubytovacieho charakteru)
..... max. 19 výrobných prevádzok
priemerný súdoby výkon pre rodinné domy / byty
..... (550 x 11kW x 0,3) = cca. 1815kW
priemerný súdoby výkon vybavenostných prevádzok (obchodného charakteru).....
..... (30 x 22kW x 0,5) = cca. 330kW
priemerný súdoby výkon vybavenostných prevádzok (reštauračného charakteru)
..... (7 x 22kW x 0,5) = cca. 77kW
priemerný súdoby výkon pre výrobné objekty
..... (19 x 50kW x 0,6) = cca. 570kW
predpokladaný súdoby výkon pre obec
..... cca. 2792kW x 0,5 = 1396kW

Pre pokrytie tohto nárastu odberu je nevyhnutné rekonštruovať jestvujúce transformačné stanice, resp. vybudovať nové v kioskovom vyhotovení s káblovou VN prípojkou. Umiestnenie novovybudovaných TS v obci musí riešpektovať stratégiu Západoslovenskej energetiky, ako aj stratégiu rozvoja obce.

Sekundárne NN rozvody budú budované v zmysle zákona o energetike ako káblové a budú uložené v zemi. Jestvujúce vzdušné vedenia budú postupne taktiež nahradené za káblové vedenia uložené v zemi.

Zámer výroby elektrickej energie z obnoviteľných zdrojov energie

V rámci územia obce je zámer výroby elektrickej energie z obnoviteľných zdrojov energie (OZE) – vietor a slnko. Vzhľadom na špecifiká umiestnenia takejto elektrárne nie sú určené presné polohy jednotlivých stožiarov veternej turbíny a ani ich výška a nie sú určené ani presné polohy / plocha pre umiestnenie fotovoltaiických panelov.

Zásobovanie obce plynom a rozvod plynu súčasný stav

Primárnym zdrojom zemného plynu obce je VTL plynovod PN25 DN100 Báb. Z tohto zdrojového VTL plynovodu je vysadená pre obec VTL prípojka PN25 DN80 Báb.

Reguláciu tlaku zemného plynu z úrovne do 2,5MPa vo VTL plynovodnej distribučnej sieti (DS) na úroveň do 100 kPa v STL plynovodnej DS obce zabezpečuje VTL regulačná stanica (RS) RS1200 Báb.

Sekundárnym zdrojom ZP v obci je STL plynovodná DS. Plynovodná DS obce Báb je spojená s STL plynovodnou DS obce Rumanová STL prepojavacím plynovodom D110 z PE. Táto tzv. miestna sieť (MS) je tvorená úsekmí STL plynovodov z ocele resp. z PE a zabezpečuje v obci plošnú dodávku ZP a zároveň tranzit ZP do obce Rumanová.

Do odberných plynových zariadení (OPZ) jednotlivých odberateľov v obci je zemný plyn dodávaný STL plynovodnými prípojkami. Doreguláciu z STL/STL resp. STL/NTL a meranie odberu zabezpečujú regulačné a odberné meracie zariadenia.

Zásobovanie obce plynom a rozvod plynu budúce zámary

Zásobovanie obce plynom bude naďalej koncepčne identické a dlhodobo nemenné. Pri rozvoji novej výstavby bude plynovodná sieť postupne rozširovaná.

Potreba plynu pre plánovaný návrh rozvoja obce do roku 2040

návrh + súčasný stav

..... max. 1500 obyvateľov / max. 550bytov
..... max. 30 vybavenostných prevádzok
max. 7 vybavenostných prevádzok (reštauračného a ubytovacieho charakteru)
..... max. 19 výrobných prevádzok
priemerná ročná potreba plynu pre byty
..... (550 x 2500m³/rok) = cca. 1375 tis.m³/rok
priemerná ročná potreba plynu pre vybavenostné objekty
..... (30 x 7500m³/rok) = cca. 225 tis.m³/rok
priemerná ročná potreba plynu pre vybavenostné objekty (reštauračného a ubytovacieho charakteru)
..... (7 x 7500m³/rok) = cca. 52 tis.m³/rok

priemerná ročná potreba plynu pre výrobné objekty.....
..... (19 x 10000m³/rok) = cca. 190 tis.m³/rok
predpokladaná ročná potreba plynu pre obec
..... cca. 1842 tis.m³/rok

Nároky na dopravu a inú infraštruktúru

Súčasný stav cestnej dopravy

Obec v širšom kontexte cestnej dopravy

Obec Báb sa nachádza v Nitrianskom okrese, 15km západne od okresného mesta Nitra. Širšie dopravné vzťahy sú podmienené dopravnými väzbami na okolitú sídelnú štruktúru, najmä na okresné mesto Nitra. Základným druhom dopravy je cestná doprava.

Charakteristika cestnej siete

Katastrálnym územím obce v smere západ – východ prechádza rýchlostná komunikácia R1 (Trnava – Nitra – Banská Bystrica), ktorá tvorí nadregionálny komunikačný systém. V katastri obce sa nachádzajú dve napojenia na túto cestu, križovatka Báb (križovatka s cestou III/1674) a križovatka Hájske – Mladý háj (križovatka s cestou III/1653).

Obec Báb je napojená prostredníctvom križovatky Báb a cesty III. triedy III/1674, ktorá prepája cestu II/513 (Rišňovce) a rýchlostnú komunikáciu R1 (križovatka Báb) a pokračuje ďalej do mesta Nitra, kde je ukončená na križovatke II/513 a R1. Prostredníctvom cesty III/1674 je obec napojená aj na svoje administratívne centrum Nitra, priamo celým úsekom cesty až do mesta Nitra (bez spoplatnenia) alebo kombináciou III/1674 a R1 (R1 je spoplatnená cesta).

Cesta III/1653 je vedená od križovatky Báb po križovatku Hájske – Mladý háj v súbehu s R1 a pokračuje ďalej do osady Mladý háj.

Od križovatky Hájske – Mladý háj je vedená cesta III/1330 do obce Pata v súbehu s cestou R1.

V súčasnosti je celková dĺžka všetkých komunikácií na území obce Báb 36,6km, z toho v zastavanom území 16,8km a v extraviláne 19,8km. Miestne komunikácie v správe obce majú celkovú dĺžku 16km, z toho v zastavanom území 8km a v extraviláne 6km. Účelové a poľné cesty majú dĺžku 6,5 km.

Na území obce sa nachádzajú viaceré mosty a lávky:

- 2 cestné mosty sú súčasťou mimoúrovňových križovatiek na ceste R1;
- 2 cestné mosty sa nachádzajú na krajskej ceste III/1674, jeden z nich je cez potok Zagard a jeden cez Bábsky potok;
- 3 cestné mosty sa nachádzajú na miestnych komunikáciách (dva cez Bábsky potok a jeden je cez Zagard);
- 2 cestné mosty na účelových komunikáciách (jeden cez Bábsky potok a jeden cez Zagard);
- 7 peších lávk (3 cez Bábsky potok a 5 cez Zagard)

Automobilová doprava

Na ceste III/1674 neboli merané intenzity automobilovej dopravy. Intenzita však vzhľadom k obsluhu územia je primeraná, predpoklad 1000 voz./24hod.

Intenzita automobilovej dopravy na rýchlostnej komunikácii sa v roku 2015 pohybovala na úrovni cca. 29000 automobilov za 24 hod.

tab. 2: Sčítanie dopravy na R1sčítací úsek Báb

rok	nákladné autom. (počet)	osobné autom. (počet)	motorky (počet)	celkom (počet)
2015	5582	23154	49	28785
2010	4899	19173	0	24072
2005	4622	16059	30	20711
2000	3919	10860	16	14795

Hromadná autobusová doprava

Spoje prímestskej autobusovej dopravy tvoria jediný druh verejnej hromadnej dopravy osôb pre obec Báb, v pracovné dni premáva cca. 13 spojov, cez víkendy cca. 5 spojov. Využívajú ich občania dochádzajúci do mesta za prácou, do škôl, na úrady a inštitúcie štátnej správy, za zdravotníckymi službami a obchodnou vybavenosťou. Súčasťou systému hromadnej dopravy sú zariadenia a prevádzkové plochy autobusových zastávok. Na území obce sa nachádza 5 autobusových zastávok, 4 na ceste III/1674 a jedna na ceste III/1653.

Dostupnosť zastávok v obci (Malý a Veľký Báb) je problematická, najvzdialenejšie časti majú najbližšiu zastávku vo vzdialenosti až 1,0km (Veľký Báb) resp. 1,5km (Malý Báb). V PFCelku Kaštieľ je dostupnosť vyhovujúca (max. 500m), v PFCelku Alexandrov dvor dostupnosť pre najbližší areál (Vinidi) je vyhovujúca ale dostupnosť ostatných častí je 1,2 až 1,8km čo nevhodné.

Statická doprava

V rámci obce sa nachádza niekoľko menších parkovísk:

- parkovisko pri cintoríne Veľký Báb (cca. 10 áut);
- parkovisko pri obecnom úrade (cca. 10 áut);
- parkovisko pri Materskej škole (cca. 10 áut);
- parkovisko pri štadióne (cca. 12 áut);

Okrem toho sa v rámci obce nachádza niekoľko parkovísk pri objektoch vybavenosti:

- parkovisko pri reštaurácii Sýpka u Ľudovíta (cca. 30 áut);
- parkovisko pred reštauráciou Sýpka u Ľudovíta (cca. 50 áut);
- parkovisko na ČS Jurki (cca. 10 áut);

Hluk z automobilovej dopravy

Hluk z rýchlostnej komunikácie je vykreslený v grafickej prílohe (obr. 3). Vzdialenosť ekvivalentnej hladiny hluku La = 60dB je vo vzdialenosti 200 až 300m od komunikácie. V tejto zóne sa nachádzajú niektoré obytné budovy v PFCelku KAŠTIEĽ a ALEXANDROV DVOR.

Hluk z dopravy pre ostatné cesty je možné stanoviť na základe intenzity dopravy. Pre úsek cesty III/1678 od Nitry po križovatku III/1685 je hluk z dopravy odhadovaný na úrovni 68dB a na úseku od tejto križovatky smerom na Nové Sady je hluk z dopravy odhadovaný na úrovni 65dB.

Vzdialenosť ekvivalentnej hladiny hluku $L_a = 60\text{dB}$ bola stanovená odborným odhadom na základe priemerného útlmu hluku vo voľnej krajine. Vzďialenosť izofóny od osi krajného pruhu bude 30m resp. 18m. Z pohľadu prognózy intenzity dopravy je možné predpokladať, že pre úsek cesty III/1678 od Nitry po križovatku III/1685 bude hluk z dopravy odhadovaný na úrovni 70dB a na úseku od tejto križovatky smerom na Nové Sady bude hluk z dopravy odhadovaný na úrovni 67dB. Vzďialenosť izofóny od osi krajného pruhu pre výhľadový rok 2040 bude 37m resp. 25m.

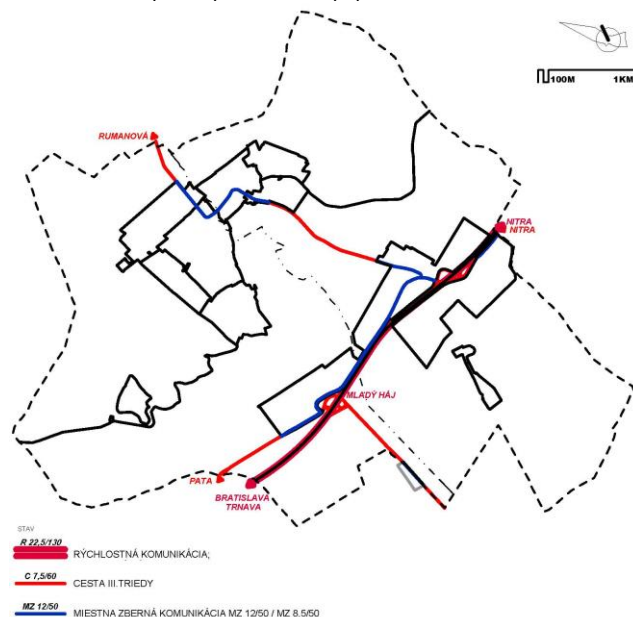
Na cestách III/1674, III/1653 a III/1330 nebolo realizované sčítanie dopravy, a preto je izofóna stanovená odborným odhadom. Na cestách III/1674, úsek cesty III/1653 a cesta III/1330 predpokladáme hluk z dopravy na úrovni 65dB a na ceste III/1653 (úsek križovatka Mladý háj – Mladý háj) na úrovni 55dB. Vzďialenosť ekvivalentnej hladiny hluku $L_a = 60\text{dB}$ bola stanovená odborným odhadom na základe priemerného útlmu hluku vo voľnej krajine. Vzďialenosť izofóny od osi krajného pruhu bude 18m resp. 0m. Z pohľadu prognózy intenzity dopravy je možné predpokladať, že pre cesty III/1674, úsek cesty III/1653 a cesta III/1330 bude hluk z dopravy odhadovaný na úrovni 67dB a na ceste III/1653 (úsek križovatka Mladý háj – Mladý háj) bude hluk z dopravy odhadovaný na úrovni 56dB. Vzďialenosť izofóny od osi krajného pruhu pre výhľadový rok 2040 bude 26m resp. 0m.

Návrh rozvoja cestnej dopravy

Nadradený komunikačný systém

Návrh územného plánu nenavrhuje takmer žiadne významné zmeny z pohľadu budúceho fungovania nadradeného komunikačného systému v území. Súčasný stav nadradenej komunikačnej siete ostáva bezo zmien, najvýznamnejším cestným koridorom bude rýchlostná komunikácia R1 a v rámci územia obce dve mimoúrovňové križovatky vytvárajú dôležité vstupy do územia. Obsluhu územia bude aj naďalej zabezpečovať sieť komunikácií III. triedy v identickom trasovaní ako je to v súčasnosti.

obr. 1 Nadradený cestný komunikačný systém

Súbežná komunikácia III. triedy III/1330 bude sprístupňovať navrhované vybavenostné a výrobné areály (bude sa nachádzať v zastavanom území), a preto ju bude potrebné v úseku medzi križovatkami priestorovo upraviť na parameter MZ 12,0/40.

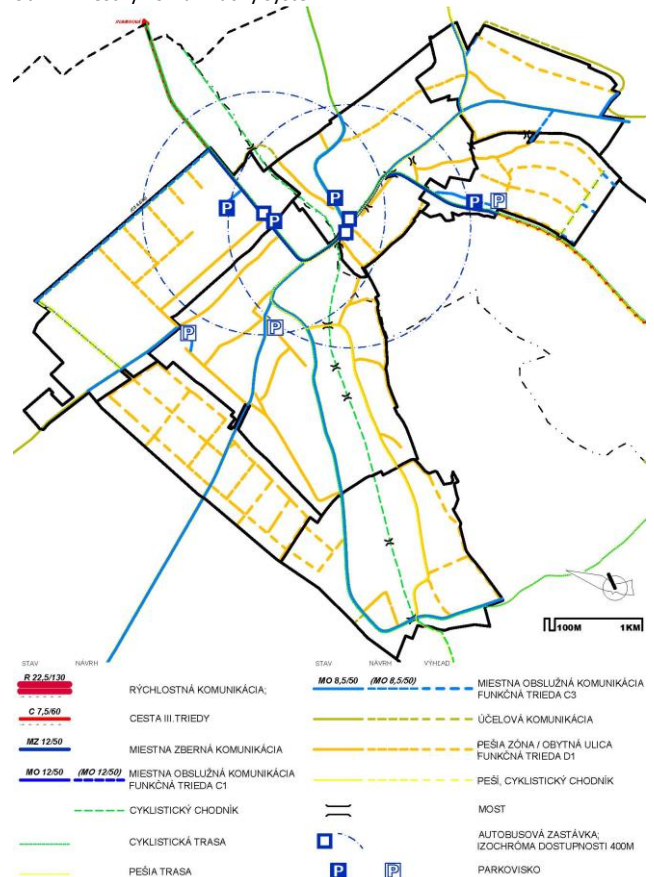
Pre ostatné úseky cesty III/1330 a pre cesty III/1653, III/1674 v rámci extravilánu je rezervovaný / navrhovaný parameter CIII 7,5/50-70, v zastavanom území bude s parametrom MZ 8,5/50.

Miestny komunikačný systém

Miestny komunikačný systém bude pozostávať z troch základných úrovní:

- „chrbtovou osou“ bude cesta III/1674 a III/1653 vo funkčnej triede B3, v kategórii MZ 8,5/50;
- vybrané časti obcí, kde umožňuje aj čiastočný vnútro-obecný tranzit (sprístupnenie účelových komunikácií mimo zastavané územie) navrhuje sprístupniť komunikáciami vo funkčnej triede C3 a v šírkovom usporiadaní MO 6,5/30;
- ostatné časti obce preferuje sprístupniť obytnými ulicami (obytná zóna) s integrovanou pešou a cyklistickou dopravou a prípadne umožňuje riešenie vybraných spoločensko-oddychových prvkov priamo na uličnom priestore. Šírkové usporiadanie je riešené podľa podmienok jednotlivých uličných priestorov. Alternatívne môžu byť sprístupnené aj komunikáciami vo funkčnej triede C3 a v šírkovom usporiadaní MO 6,5/30

obr. 2 Miestny komunikačný systém

Vzhľadom na intenzitu dopravy a uprednostňovanie prirodzenej bezpečnosti vo vzťahu pešiemu

a cyklistickému pohybu, významným návrhovým prvkom sú prirodzené „spomaľovače“ dopravy. Priechody pre chodcov v trase III/1674 navrhuje riešiť zvýšením úrovne priechodu, prípadne s riešením ostrovčekov.

Niektoré komunikácie pre obsluhu územia sú ukončené ako slepé, a preto je v ich závere navrhuje vybudovať obratisko pre otáčanie vozidiel.

Nepredpokladá potrebu významnej opravy alebo inej úpravy na všetkých cestných mostoch a lávkach a ani nevzniká priama potreba na budovanie nových mostov.

Automobilová doprava

Do budúcnosti stále uvažuje o automobilovej doprave ako nosnom pilieri dopravy aj keď predpokladá, že podiel hromadnej autobusovej môže postupne významne narastať.

Automobilová doprava na rýchlostnej komunikácii už v súčasnosti je na vysokej úrovni a predpokladá jej ďalší rast. Vzhľadom na umiestnenie tohto koridoru na území obce tento fakt neprináša do budúcnosti problémy, ktoré je potrebné riešiť.

V roku 2013 bola spracovaná prognóza výhľadových intenzít na cestnej sieti do roku 2040, ktorá predpokladá, že oproti roku 2010 vzrastie doprava na cestách III. triedy o cca. 40%. Je preto možné odhadovať, že v roku 2040 intenzita dopravy na ceste III/1674 sa bude pohybovať na úrovni cca. 1400 vozidiel za 24 hod. Vzhľadom na možný rozvoj výrobných areálov v obci Rumanová je možné predpokladať, že vzrast automobilovej dopravy môže byť aj vyšší s negatívne pôsobiacim podielom nákladnej dopravy.

Hromadná autobusová doprava

Aj do budúceho obdobia bude autobusová doprava významným hromadným dopravným prostriedkom v obci. Najväčším negatívom súčasného rozloženia jednotlivých autobusových zastávok je ich slabá dostupnosť. Súčasne však túto skutočnosť je problematické riešiť vzhľadom na štruktúru miestnych komunikácií, preto navrhuje len jedinú zmenu / doplnenie autobusovej zastávky do PFČasti CENTRUM MALÝ BÁB aby hromadná autobusová doprava zachádzala aj k tomuto dôležitému verejnemu priestranstvu – návestiu (námestie v obci).

Samotné autobusové zastávky, všetky navrhuje kvalitatívne a najmä bezpečnostne zlepšiť a výbočisko vyhotoviť v zmysle príslušnej STN.

Statická doprava

Vo všeobecnosti hodnotená UPD určuje pre všetky novonavrhané prevádzky ale aj pre všetky obytné objekty aby statická doprava bola zabezpečená na vlastných pozemkoch. Pri objektoch občianskej vybavenosti (okrem definovaných výnimiek) musí byť statická doprava zabezpečená pre zamestnancov aj pre návštevníkov na vlastných pozemkoch. Pri obytných objektoch je nutné zabezpečiť potreby statickej dopravy len pre bývajúcich, parkovanie pre návštevy sú uvažované státím na komunikácii.

Navrhuje aby vo všetkých polohách centier boli na verejných plochách vybudované primerané parkovacie plochy ako aj stojany pre bicykle resp. je potrebné jestvujúce

plochy určené pre parkovanie primerane skvalitniť. Tieto verejné parkoviská by primárne mali slúžiť pre návštevníkov obce resp. pre návštevu občianskej vybavenosti v správe obce prípadne cirkvi.

B.2 ÚDAJE O VÝSTUPOCH

Pôdy

Z hľadiska kontaminácie sú pôdy riešeného územia zaradené medzi relatívne čisté pôdy. Podľa materiálov ŠGÚDŠ sú pôdy stredne náchylné na acidifikáciu, so zhoršenou pufrovacou schopnosťou.

Zdrojom kontaminácie pôdy sú najmä skládky odpadov (v území obce sa nachádza viacej lokalít divokých skládok odpadu popri cestách a v okrajových polohách). Jedna skládka je evidovaná v západnej časti obce (historická poloha mlynu) ako odvezená a upravená.

Zdrojom kontaminácie pôdy sú aj hygienicky závadné plochy spojené s poľnohospodárskou výrobou – opustené a nezabezpečené hospodárske dvory, lokality skládkovania maštalného hnoja a pod.

Ďalším faktorom poškodzujúcim pôdy je vodná erózia. Erózia postihuje pahorkatinnú poľnohospodársky využívanú časť územia – prejavuje sa na svahoch od sklonitosti 3-4°, intenzívne sa prejavuje na svahoch so sklonitosťou nad 7°, a to najmä v prípade veľkoblukového spôsobu využívania pozemkov ornej pôdy.

Ovzdušie

Oblasť obce Báb patrí medzi mierne až stredne imisne zaťažené územia. V obci a blízkom okolí sa nenachádzajú žiadne veľké zdroje znečistenia ovzdušia, strednými zdrojmi znečistenia ovzdušia sú kotolňa Základnej školy Báb, výrobné haly Technov s.r.o. Rumanová (emisie z vykurovania) a čerpacia stanica PHM Jurki (organické látky). Zdrojom produkcie amoniaku a jeho plynných zlúčenín vznikajúcich v procese živočíšnej výroby sú poľnohospodárske areály.

Významnejším zdrojom znečistenia ovzdušia je cestná premávka na rýchlostnej ceste R1 Trnava – Nitra, ktorá prechádza riešeným územím v smere západ – východ (intenzita cca 29 tisíc vozidiel za 24 hodín) a negatívne ovplyvňuje obyvateľov Bábskeho majera a Alexandrovho dvora. Okrem toho územím prechádzajú dve cesty 3. triedy s nízkou intenzitou dopravy, k lokálnemu znečisteniu ovzdušia môže dochádzať v obci Báb popri ceste do Rišňoviec v súvislosti so zvozom odpadu na skládku Rumanová.

V riešenom území sa predpokladá / umožňuje lokalizácia zámerov s čiastočne negatívnymi vplyvmi na životné prostredie v polohe navrhovaných vybaveností – výrobných celkov (PFCelok BART a ALEXANDROV DVOR), kde je možné umiestniť činnosti, pre ktoré je potrebné zisťovacie konanie predpokladaných vplyvov na životné prostredie s predpokladaným čiastočne negatívnym dosahom na svoje okolie vo vzdialenosti 100 resp. 300m (okrem iného zvýšené emisie z dopravy, umiestnenie stredného zdroja znečistenia a pod.).

Voda

Povrchové vody

Kvalita povrchovej a podzemnej vody v riešenom území sa pravidelne nevyhodnocuje. Vzhľadom k neexistencii kanalizácie obcí v regióne, pomerne intenzívnemu poľnohospodárskemu využitiu územia predpokladáme zhoršenú kvalitu vody v miestnych tokoch (Bábsky potok s prítokom).

Podpovrchové vody

Kvalita podzemných vôd v kvartérnych náplavoch sa sleduje v pozorovacej sieti SHMÚ a vyhodnocuje pre vybrané oblasti – riešené územie obce Báb medzi takéto územia nepatrí. Najbližšou sledovanou oblasťou sú údolné náplavy dolného Váhu - podzemné vody v tejto oblasti patria medzi najviac znečistené v rámci územia Slovenska. Zo sledovaných ukazovateľov nevyhovujú norme pre pitnú vodu najmä ukazovatele Mn, Fe, sírany, chloridy, zlúčeniny dusíka, NEL_{UV} , vysoké sú aj koncentrácie $ChSK_{Mn}$. Analogicky možno predpokladať aj znečistenie podzemných vôd v kvartérnych horizontoch v okolí riešeného územia.

Svedčí o tom aj fakt, že obec Báb je zaradená podľa Nariadenia vlády č.249/2003 medzi tzv. *zraniteľné oblasti* – patria sem poľnohospodársky využívané územia, z ktorých odtekajú vody zo zrážok do povrchových vôd, alebo vsakujú do podzemných vôd s koncentráciou dusičnanov vyššou ako 50 mg.l^{-1} .

Kvalita podzemných vôd artézskych vodných zdrojov, ktoré sa využívajú na zásobovanie obyvateľov, je podľa pravidelných rozborov vyhovujúca.

Odpady

V obci Báb je zabezpečené organizované skladovanie odpadu v smetných nádobách a jeho pravidelný odvoz zmluvnou oprávnenou organizáciou na riadenú skládku odpadu, ktorá je situovaná v susednej obci Rumanová, na hranici s k.ú. Rišňovce. Problémom sú divoké skládky odpadov situované v rôznych lokalitách.

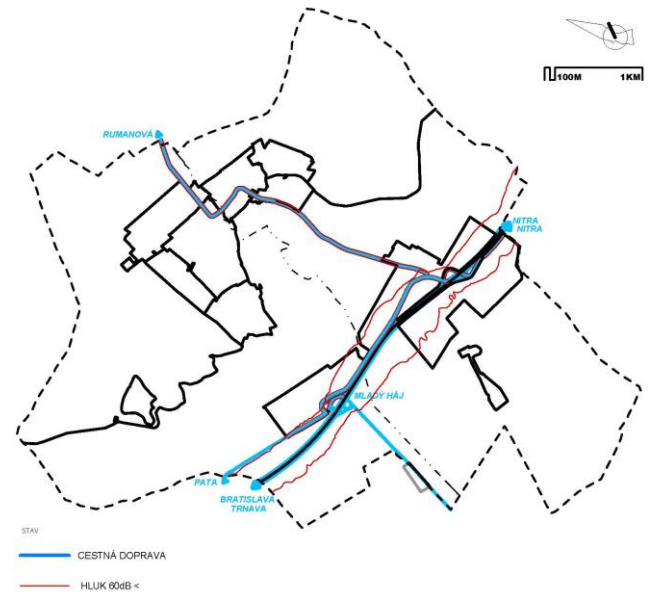
Zabezpečený je aj separovaný zber vybraných zložiek odpadu (papier, plasty, sklo, textil), a biologicky rozložiteľný odpad. V areáli bývalého poľnohospodárskeho družstva je zriadený zberový dvor.

Do budúcnosti je potrebné vo všeobecnosti znížiť objem odpadu, minimalizovať podiel komunálneho odpadu a tým aj minimalizovať podiel skládkovania odpadu a vytvárať predpoklady pre recykláciu odpadov.

Hluk a vibrácie

Medzi významné zdroje hluku pôsobiace na životné prostredie patrí automobilová a železničná doprava. Hluk z dopravy má negatívny vplyv na obyvateľov v PFCelkoch KAŠTIEĽ a ALEXANDROV DVOR, v blízkosti ktorých prechádza rýchlostná cesta R1, úsek Trnava – Nitra.

obr. 3 Ekvivalentná hladina $L_a = 60\text{dB}$

Hluk z rýchlostnej komunikácie je vykreslený v grafickej prílohe. Vzdialenosť ekvivalentnej hladiny hluku $L_a = 60\text{dB}$ je vo vzdialenosti 200 až 300m od komunikácie. V tejto zóne sa nachádzajú niektoré obytné budovy v PFCelku ALEXANDROV DVOR. Územný plán v tejto lokalite neumožňuje výstavbu novej zástavby určenej pre bývanie. Pre existujúcu zástavbu kde sa bývanie nachádza v súčasnosti je potrebné realizovať ochranné opatrenie – výstavba hlukovej steny. V PFCelku KAŠTIEĽ sa existujúca a navrhovaná zástavba určená pre bývanie nachádza vo väčšej vzdialenosti (min. 250m) a za hranicou ekvivalentnej hladiny hluku $L_a = 60\text{dB}$ a je chránená existujúcimi areálmi resp. bude chránená aj navrhovanými areálmi pre vybavenostné funkcie – zástavba sa bude nachádzať čiastočne v akustickom tieni.

Na cestách III/1674, III/1653 a III/1330 nebolo realizované sčítanie dopravy, a preto je izofóna stanovená odborným odhadom. Na cestách III/1674, úsek cesty III/1653 a cesta III/1330 predpokladáme hluk z dopravy na úrovni 65dB a na ceste III/1653 (úsek križovatka Mladý háj – Mladý háj) na úrovni 55dB. Vzdialenosť ekvivalentnej hladiny hluku $L_a = 60\text{dB}$ bola stanovená odborným odhadom na základe priemerného útlmu hluku vo voľnej krajine. Vzdialenosť izofóny od osi krajného pruhu bude 18m resp. 0m. Z pohľadu prognózy intenzity dopravy je možné predpokladať, že pre cesty III/1674, úsek cesty III/1653 a cesta III/1330 bude hluk z dopravy odhadovaný na úrovni 67dB a na ceste III/1653 (úsek križovatka Mladý háj – Mladý háj) bude hluk z dopravy odhadovaný na úrovni 56dB. Vzdialenosť izofóny od osi krajného pruhu pre výhľadový rok 2040 bude 26m resp. 0m.

Žiarenie a iné fyzikálne polia

Problematiku obmedzenia žiarenia obyvateľstva z radónu a ďalších prírodných rádionuklidov rieši vyhláška Ministerstva zdravotníctva č. 406/1992. Radón je inertný plyn, ktorý vzniká ako jeden z dcérskych produktov pri premene uránu a tória, ktoré sa nachádzajú v horninách a mineráloch v zemskej kôre. Rozmiestnenie anomálneho obsahu hlavných rádioaktívnych prvkov v regióne je zná-

zornené na Mape anomálnych obsahov $K > 2\%$, $U > 4\text{ppm}$, $Th > 12\text{ ppm}$. Územie obce Báb patrí do oblasti s nízkym až stredným radónovým rizikom. Stredný stupeň je klasifikovaný na väčšine územia vrátane intravilánu obce.

Doplňujúce údaje

Údaje o iných výstupoch v podobe zásahov do prostredia nie sú v rámci návrhu Územného plánu obce Báb relevantné. V území obce nie sú realizované ani navrhované žiadne významné terénne úpravy a obdobné zásahy do krajiny.

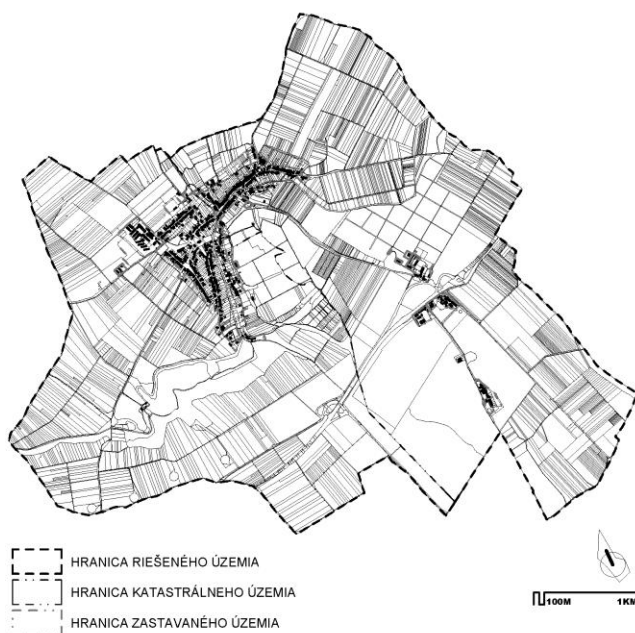
**C. KOMPLEXNÁ CHARAKTERISTIKA A
HODNOTENIE VPLYVOV NA ŽIVOT-
NÉ PROSTREDIE VRÁTANE ZDRAVIA**

C.1 VYMEDZENIE HRANÍC DOTKNUTÉHO ÚZEMIA

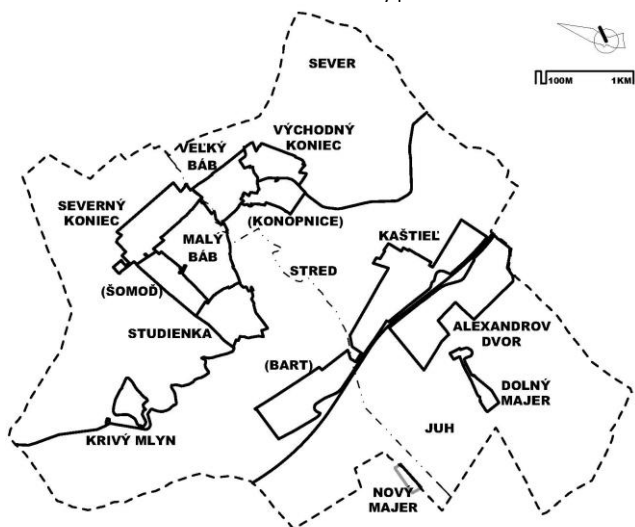
Územie obce Báb sa nachádza Nitrianskom kraji v západnej časti okresu Nitra a hraničí spolu s 8 inými katastrami. Na S strane to je katastrálne územie obce Rumanová, na V strane Veľké Zálužie, na JV je to katastrálne územie obce Jarok a J strane je to katastrálne územie obce Hájske (okres Šaľa). Na JZ strane je to katastrálne územie obce Pata a na Z strane je to katastrálne územie Pusté Sady, ktoré sa nachádzajú v Trnavskom kraji, okres Galanta.

Územie obce má relatívne pravidelný charakter v SJ aj VZ smere maximálnu šírku cca. 5,7km. Celková plocha územia je 20,09km² (2009ha) podľa evidencie štatistického úradu ako aj na oficiálnom mapovom podklade.

obr. 4: Územie obce Báb

obr. 5: Členenie územia obce Báb na PFCelky podľa návrhu UPNO Báb

C.2 CHARAKTERISTIKA SÚČASNÉHO STAVU ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA DOTKNUTÉHO ÚZEMIA

Horninové prostredie

Geologické pomery

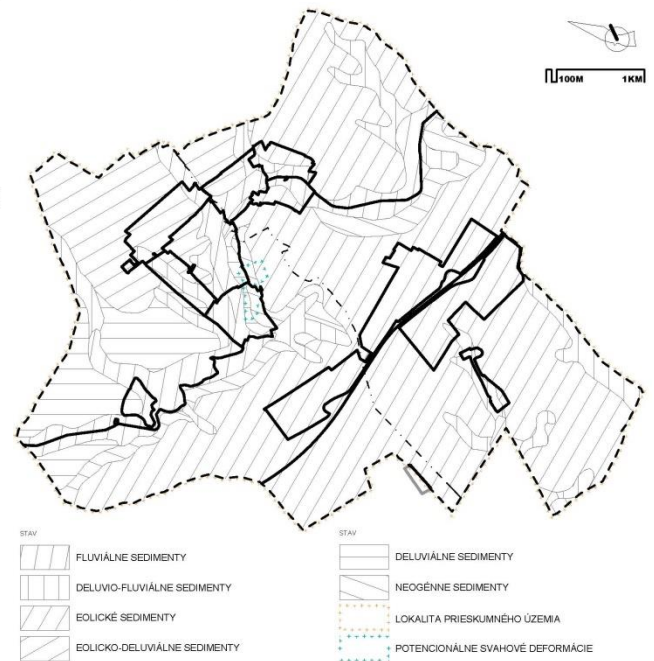
Geologické pomery charakterizujú základné geologické štruktúrne jednotky riešeného územia, pričom horninové prostredie vo veľkej miere ovplyvňuje aj iné zložky krajiny a tiež súčasné možnosti jej hospodárskeho využitia tak pre technické ako aj bioprodukčné činnosti (ako napr. pôdovtvorný substrát).

V zmysle „Geologického členenia Západných Karpát a severných výbežkov Panónskej panvy“ patrí katastrálne územie obce do oblasti *Vnútrohorské panvy a kotliny*, podoblasti *Podunajská panva, okrsku Trnavsko-dubnická panva, podokrsku Rišňovská priehlbina*.

Geologické podložie územia je štruktúrne heterogénne, tvorené je horninami kryštalinika a mezozoika. Neogénna výplň panvy je tvorená súvrstviami morských sedimentov veľkej mocnosti a pozostáva z dvoch hlavných stratigrafických členov – miocénu a pliocénu. Definitívny záver formovania panvy predstavuje jazerno-fluviálna fácia pliocénu a kvartérna terestrická sedimentácia spraší.

Na geologickej stavbe územia sa podieľajú dve hlavné stratigrafické jednotky – základom sú **neogénne sedimenty** budujúce podložie, v nadloží sú takmer v celom území vyvinuté **kvartérne sedimenty**.

obr. 6: Geologické pomery

Najvrchnejšiu vrstvu neogénnych sedimentov tvoria usadeniny dáku – *volkovské súvrstvie (npPl)*. Na povrch v území a jeho okolí vychádzajú len na strmších západne až severne orientovaných stráňach pahorkatiny v okolí Bábskeho lesa. Tvorené sú sladkovodnými limnickými sedimentmi v piesčitom vývoji (hrubé štrkové a piesčité komplexy) alebo v ílovitom vývoji (monotónne striedanie sivozelených a sivých piesčitých ílov až aleuritov s polohami pieskov).

Z kvartérnych sedimentov sa v území nachádzajú nasledovné typy:

- *fluviálne sedimenty (fhh)* – údolné hliny, piesky a íly riečnej nivy, mapované sú na nive Bábskeho potoka a jeho prítoku, čiastočne aj v údolí občasného toku v južnej časti územia,
- *deluvio-fluviálne sedimenty (dfh)* – splachové hliny, mapované v niektorých úvalinách a úvalinovitých dolinách v severnej a južnej časti územia,
- *eolické sedimenty (lw)* - prachovité až piesčité spraše - tvoria dominantný typ substrátu v území,
- *eolicko-deluviálne sedimenty (lhw)* – nevápnité sprašové hliny – mapované sú v severnej časti územia na svahoch nad údolím Bábskeho potoka,
- *deluviálne sedimenty (dhk, pgh)* – väčšinou piesčité hliny a hlinité piesky – mapované sú v centrálnej časti k.ú. Malý Báb severne od údolia Bábskeho potoka.

Podľa **inžinierskogeologickej rajonizácie** spadá celé riešené územie do oblasti Podunajská nížina, rajónu kvartérnych sedimentov a v rámci tejto skupiny do **rajónu sprašových sedimentov – L**.

Inžinierskogeologické rajóny sú vyčlenené najmä na základe genézy a litologickej povahy hornín, umožňujú stanoviť vhodnosť horninového prostredia z hľadiska rôznych spôsobov využívania územia, najmä vhodnosti na výstavbu.

Ochrana a starostlivosť o horninové prostredie – prieskumné územia, chránené ložiskové územia a dobývacie priestory, geotermálna energia, seizmicita a radónová aktivita

Na území obce ani v jeho blízkom okolí nie sú evidované objekty, na ktoré by sa vzťahovala ochrana ložísk nerastných surovín, nie sú evidované staré banské diela.

Celé katastrálne územie je zahrnuté v určenom prieskumnom území Topoľčany – horľavý plyn (pre Nafta a.s. Bratislava s platnosťou do 31.12.2024). Najbližšie je situované ložisko tehliarskych surovín v k.ú. Alekšince.

V území je evidované jedno územie ako potenciálne ohrozené zosuvom (svahovou deformáciou). Jedná sa plochu, ktorá sa nachádza v PFCelku STUDIENKA, ktorá priamo ohrozuje už jestvujúcu zástavbu.

Juhozápadná časť malá obce patrí do vymedzenej geotermálnej oblasti Centrálna depresia podunajskej panvy. Geotermálne je územie v oblasti popríkrovej formácie neogénu. Hustota povrchového tepelného toku môže dosahovať úroveň $70\text{mW}\cdot\text{m}^{-2}$. V hĺbke 1km dosahuje voda teplotu cca. $40\text{--}50^\circ\text{C}$, v hĺbke 2km cca. $80\text{--}90^\circ\text{C}$ a v hĺbke $110\text{--}120^\circ\text{C}$.

Riešené územie sa nachádza v oblasti s možnosťou výskytu makroseizmickej intenzity o sile $4\text{--}5^\circ\text{M.S.K.}$ – 64 a patrí do oblasti so stredným radónovým rizikom.

Geomorfologické pomery

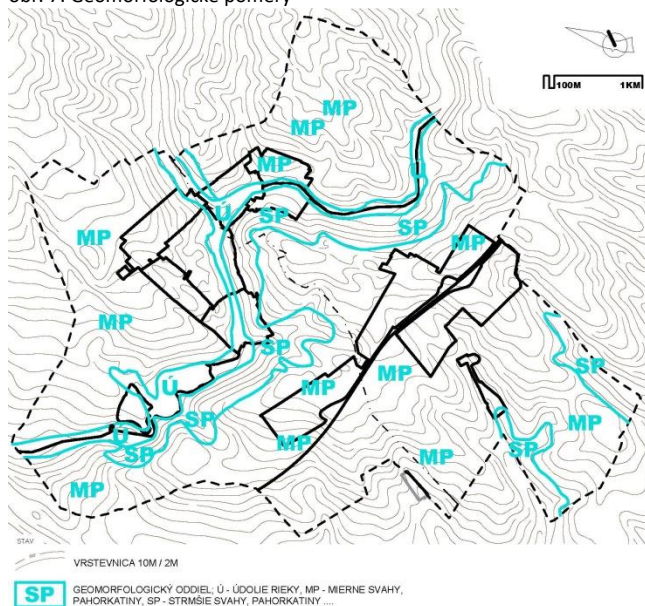
Podľa geomorfologického členenia Slovenska patrí posudzované územie do geomorfologickej provincie Panónska panva, subprovincie Západopanónska panva, oblasti Podunajská nížina, celku Podunajská pahorkatina, oddielu

Nitrianska pahorkatina a pododdielu Zálužianska pahorkatina.

Reliéf oblasti Zálužianskej pahorkatiny v okolí obce Báb je tvorený hladko modelovanými miernymi až stredne strmými svahmi členenými plytkými periglaciálnymi úvalinami. Nadmorská výška chrbtov pahorkatiny sa pohybuje v rozpätí 160-210m, pričom najvyššie chrbty v území dosahujú výšku 209-211m. Výraznejšie údolie vytvoril napr. Bábsky potok, ktorý je zahĺbený vzhľadom k okolitým chrbtom o 30-50m, relatívne prevýšenie chrbtov pahorkatiny oproti údoliam dosahuje priemerne 20-30m. Najvyšší bod územia (chrbát v lokalite Bábska hora) dosahuje 211m. Údolie Bábskeho potoka je široké 100-150m, ojedinelo viac (pod vodnou nádržou). Miesto, kde opúšťa potok kataster, je zároveň najnižším v území (131mm).

V k.ú. obce Báb dosahuje sklonitosť pahorkatinných svahov kategórie prevažne $3\text{--}7^\circ$ a $7\text{--}12^\circ$, avšak na Z až S orientovaných svahoch s výstupmi neogénneho podložja dosahuje sklonitosť kategóriu $12\text{--}17^\circ$, miestami aj nad 17° . Typickým prvkom územia sú plošiny s malou sklonitosťou (rozsiahle územia so sklonitosťou do 3°). Sklonitosť údolia Bábskeho potoka a širších dien úvalín je do 1° .

obr. 7: Geomorfologické pomery

Z hľadiska charakteru reliéfu je možné územie rozdeliť na tri základné typy, ktoré sa vyskytujú v rôznych častiach územia:

- údolie Bábskeho potoka a jeho Ľ prítoku – akumulačný typ reliéfu so sklonitosťou reliéfu do 1° , miestami $1\text{--}3^\circ$. Bábsky potok preteká územím východo-západným smerom a rozdeľuje ho na severnú časť budovanú najmä sprašovými hlinami a delúviami, a strednú a južnú časť budovanú najmä sprašami.
- mierne svahy, chrbty a plošiny pahorkatiny – viazané sú najmä na výskyt eolických spraší a sprašových hlin. Plošiny sú typické sklonitosťou do 3° , na ktoré sú viazané mierne svahy sklonitosti $3\text{--}7^\circ$. Zastúpené sú vo všetkých častiach katastra, dominujú v jeho strednej a južnej časti.
- stredne strmé a strmšie svahy pahorkatiny – viazané sú najmä na neogénne a deluviálne sedimenty vystupujúce v nadväznosti na údolia Bábskeho potoka

a bočné úvaliny v severnej časti územia, ako aj na svahy nad Bábskym potokom budované neogénnymi sedimentmi. Sklonitosť svahov dosahuje viac ako 7°, lokálne aj 12-17°.

Vybrané geodynamické javy v riešenom území

Hlavným negatívnym prírodným faktorom v území je vodná erózia pôdy. Erózia postihuje stredne strmé a strmšie svahy Zálužianskej pahorkatiny – prejavuje sa na svahoch od sklonitosti 3-4°, intenzívne sa prejavuje na svahoch so sklonitosťou nad 7°, a to najmä v prípade veľkoblokového spôsobu využívania pozemkov ornej pôdy.

Klimatické pomery

Riešené územie patrí podľa klimaticko-geografickej raronizácie do teplej klimatickej oblasti (priemerne 50 a viac letných dní za rok s denným maximom teploty vzduchu > 25°C), okrsku T2 – charakteristika okrsku: teplý, suchý, s miernou zimou, teplota v januári je > -3°C, Iz 0 až -20: suchá oblasť (kde Iz je Končekov index zavlažovania).

Priemerná ročná teplota vzduchu sa pohybuje od 9 – 10°C; priemerná teplota v januári je -1 až -2°C; priemerná teplota v júli je 19 až 20°C.

Priemerný ročný úhrn zrážok je 550-600mm, vo vegetačnom období je to 300-350mm. Najviac zrážok spadne v mesiacoch máj – august, najmenej v mesiacoch január – marec. Oblasť je zrážkovo vysoko deficitná (nedostatok vlhky v celom vegetačnom období, deficit 200-280mm), celkový zrážkový deficit v priebehu roka je 80-150mm.

Prevládajúcou zložkou *vetra* takmer vo všetkých ročných obdobiach je v oblasti Nitry SZ vietor, ktorého podiel predstavuje celoročne cca 20% pozorovaní. Ďalšími častými smermi vetrov sú V a SV, naopak najmenej časté sú J a JZ vetry. Bezvetrie sa vyskytuje priemerne v 14% meraní, najsilnejšie vetry sú S a SZ smery, naopak najslabšie vetry sú SV, JZ a J smery.

V lokalite Bábskeho lesa sa realizuje dlhodobý ekologický výskum, v rámci ktorého sa od roku 2014 v lokalite vinogradov nad obcou monitorujú aj niektoré meteorologické údaje, ako napr. teplota a vlhkosť vzduchu a pôdy, množstvo zrážok, rýchlosť a smer vetra, žiarenie a i. (Gajdoš a kol. 2016). Na základe klimatického monitoringu z rokov 1960 – 2004 je konštatovaný rast teploty vzduchu z 9,3 na 10,7°C, pričom tendencia rastu je hlavne v poslednej dekáde 20. storočia s pokračovaním po roku 2000. Okrem toho, priemerné ročné úhrny zrážok v tom istom období klesli z 570mm na úroveň 510mm, čo je pokles o viac ako 10%. Znamená to, že aj v oblasti Bábu sa potvrdzuje trend postupnej zmeny klímy.

tab. 3: Vybrané klimatické parametre (SHMÚ, Nitra 1951-2010)

Klimatický parameter	I	II	III	IV	V	VI	VII
∅ teplota (°C) ¹⁾	-1,5	0,8	5,0	10,5	15,4	18,4	20,3
∅ úhrny zrážok (mm) ¹⁾	35	33	34	39	61	60	54
∅ dní zrážky > 1mm ²⁾	6,5	5,7	6,4	6,7	7,9	8,4	6,9
∅ dní zrážky > 10mm ²⁾	0,5	0,5	0,5	1,1	1,4	1,9	1,9
∅ dní sneh > 1cm ²⁾	14,3	9,1	2,6	0,1			
∅ dní sneh > 5cm ²⁾	6,2	5,5	1,2	0,0			
Klimatický parameter	VIII	IX	X	XI	XII	Rok	IV-IX

Klimatický parameter	I	II	III	IV	V	VI	VII
∅ teplota (°C) ¹⁾	19,7	15,3	10,0	4,8	0,0	9,9	16,7
∅ úhrny zrážok (mm) ¹⁾	52	51	43	51	48	561	317
∅ dní zrážky > 1mm ²⁾	7,1	5,8	5,8	7,7	7,9	82,8	42,8
∅ dní zrážky > 10mm ²⁾	1,7	1,1	1,2	1,4	1,0	13,3	8,1
∅ dní sneh > 1cm ²⁾		-	0,0	1,5	8,4	35,9	
∅ dní sneh > 5cm ²⁾		-	0,0	1,3	4,1	18,3	

¹⁾ za obdobie 1961-2010; ²⁾ za obdobie 1951-1994

tab. 4: Veterné pomery územia (Nitra, 1961-80)

Klimatický	S	SV	V	JV	J	JZ	Z	SZ	C
∅ častotť vetra zima (XII-II) %	8,6	14,3	20,4	8,4	3,1	3,0	10,7	17,0	14,5
∅ častotť vetra leto (VI-VIII) %	14,5	10,7	8,9	5,4	5,4	5,0	13,4	22,5	14,2
∅ častotť vetra rok %	11,6	12,5	14,1	7,9	4,7	3,9	11,7	19,4	14,2
∅ rýchlosť vetra zima (XII-II) ms ⁻¹	3	2	2,8	2,4	1,5	1,8	2,2	3,2	2,6
∅ rýchlosť vetra leto (VI-VIII) ms ⁻¹	2,4	1,4	1,6	2,1	2	1,6	2,2	2,6	2,1
∅ rýchlosť vetra rok ms ⁻¹	2,8	1,7	2,4	2,4	2	1,8	2,2	2,8	2,4

C - bezvetrie (smer vetra), resp. priem. rýchlosť vetra vo všetkých smeroch

Ovzdušie

V obci Báb a blízkom okolí sa nenachádzajú žiadne veľké zdroje znečistenia ovzdušia, strednými zdrojmi znečistenia ovzdušia sú kotolňa Základnej školy Báb, výrobné haly Technov s.r.o. Rumanová (emisie z vykurovania) a čerpacia stanica PHM Jurki (organické látky). Zdrojom produkcie amoniaku a jeho plyných zlúčenín vznikajúcich v procese živočíšnej výroby sú poľnohospodárske areály.

Významnejším zdrojom znečistenia ovzdušia je cestná premávka na rýchlostnej ceste R1 Trnava - Nitra, ktorá prechádza riešeným územím v smere západ – východ (intenzita cca 29 tisíc vozidiel za 24 hodín) a negatívne ovplyvňuje obyvateľov Bábskeho majera a Alexandrovho dvora. Okrem toho územím prechádzajú dve cesty 3. triedy s nízkou intenzitou dopravy, k lokálnemu znečisteniu ovzdušia môže dochádzať v obci Báb popri ceste do Rišňovíc v súvislosti so zvozom odpadu na skládku Rumanová.

Najbližšia monitorovacia stanica kvality ovzdušia sa nachádza v Nitre (Štúrova ul., Janíkovce) – merané sú tu hlavné znečisťujúce látky PM10, PM25, SO2, NO2, CO, benzén. Problematické z hľadiska zdravia obyvateľov (prekračovanie prípustných hodnôt) sú najmä ukazovatele tuhých znečisťujúcich látok (PM10), oxidy dusíka a oxid uhoľnatý.

Vodné pomery

Voda je významnou zložkou prírodného systému. Najvýznamnejšími faktormi formovania povrchových a podzemných vôd sú zrážkovo-odtokové pomery mierneho klimatického pásma a poloha na hlavnom európskom rozvodí.

Povrchové vody

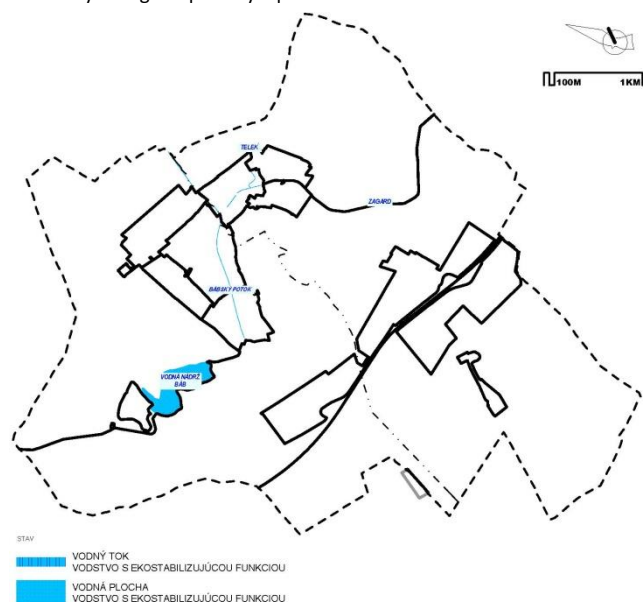
Vodné toky

Územie obce Báb patrí do dvoch povodí – veľká väčšina územia do povodia dolného Váhu (číslo hydrologického poradia 4-21-10), čiastkového povodia toku Jarčie, malá časť územia do povodia Nitry (číslo hydrologického poradia 4-22-02), čiastkového povodia Dlhého kanála.

Celé územie je vlhovo deficitné, s nízkymi hodnotami odtokového koeficientu a špecifického odtoku z územia ($1-5 \text{ l.s}^{-1} \cdot \text{km}^{-2}$).

Jarčie je ľavostranným prítokom Váhu, do ktorého zaúštuje pod VN Kráľová. Na väčšine toku je upravený, ohrádzovaný. Jarčie odvodňuje časť Nitrianskej pahorkatiny, je tokom III. rádu, má dĺžku 26,4km, plochu povodia $116,2 \text{ km}^2$. Priamo obcou Báb preteká **Bábsky potok**, prítok Jarčie. Je to tok IV. rádu s celkovou dĺžkou 14,7km a plochou povodia $42,7 \text{ km}^2$. Je to malý vodný tok s priemerným prietokom len 70 l.s^{-1} (ústie do toku Jarčie). V území priberá jeden ľavostranný prítok **Zagard** odvodňujúci východnú časť k.ú. Veľký Báb.

obr. 8: Hydrologické pomery – povrchové vodstvo - schéma

tab. 5 Vybrané hydrografické charakteristiky Bábskeho potoka pri ústí

Vodný tok	F	H	O	K	q_s	Q_a
Bábsky potok	42,73	550	57	0,10	1,80	0,07

F - plocha povodia (km^2), H - priemerné ročné zrážky (mm), O - odtok (mm), K - koeficient odtoku (O/H), q_s - špecifický odtok ($\text{l.s}^{-1} \cdot \text{km}^{-2}$), Q_a - priemerný ročný prietok ($\text{m}^3 \cdot \text{s}^{-1}$)

Vodné plochy

V k.ú. Malý Báb je vybudovaná malá vodná nádrž VN Báb na Bábskom potoku s celkovým zásobným objemom 600 tis.m^3 a plochou cca 18ha. Ide o závlahovú vodnú nádrž.

Podzemné vody a vodné zdroje

Podzemné vody

Základnou hodnotenou jednotkou vodohospodárskej bilancie podzemných vôd Slovenska je hydrogeologický rajón s jeho následným detailným členením na subrajóny

a čiastkové rajóny. Hydrogeologický rajón je hydrogeologicky jednotné územie s podrobnými hydrogeologickými vlastnosťami, typom zvodnenia a obehom podzemnej vody. Podľa súčasnej hydrogeologickej rajonizácie je územie Slovenska rozdelené na 141 hydrogeologických rajónov.

Riešené územia spadajú do hydrogeologického rajónu č. NQ071 – neogén Nitrianskej pahorkatiny. Zdrojom podzemných vôd sú povrchové toky, v blízkosti pohoria Tríbeč aj zrážkové vody a vody prestupujúce z mezozoických vrstiev pohoria. Územie pahorkatiny je typické stredným stupňom transmisivity, pórovou až puklinovo-pórovou priepustnosťou, s výskytom napätej hladiny podzemných vôd.

V širšom území pahorkatiny sa kvartérne podzemné vody s voľnou hladinou vyskytujú v dolinách potokov, prípadne v nadložných kvartérnych a priepustných neogénnych horizontoch. Celkovo sú neogénne sedimenty hydrogeologicky nepriaznivé, nepriepustné, s výskytom zvodnených vrstiev pieskov až štrkov s artézskymi vodami prevažne s negatívnou hladinou (0,5 až 1m pod terénom). Ich hĺbka je v realizovaných vrtoch na pahorkatine väčšinou v rozpätí 50-150m, výdatnosť vrtov nepresahuje 2-4 l.s^{-1} (najčastejšie je v rozpätí 0,1 - 1 l.s^{-1}). Výskyt týchto kolektorov je nerovnomerný, závisí od miestnych stratigrafických podmienok. Dopĺňanie artézskych vôd je najčastejšie z plytkých podzemných vôd kvartérnych náplavov a vodných tokov, menej zo zrážok.

Celkové využiteľné množstvá podzemných vôd v celej oblasti Nitrianskej pahorkatiny boli stanovené v hodnote 1233,87 l.s^{-1} . Využiteľné zásoby tvoria prevažne zdroje s výdatnosťou do 2 l.s^{-1} , ich využitie je v dôsledku toho obmedzené rozptýlenosťou malých zdrojov a často nevyhovujúcou kvalitou podzemných vôd. Podľa režimu patria podzemné vody celej nitrianskej oblasti do prvého výškového stupňa (do 450 – 600mm), s najvyššími stavmi hladiny podzemných vôd a výdatnosťami prameňov koncom marca a začiatkom apríla, minimálnymi stavmi v septembri až novembri.

Vodné zdroje

V rámci územia obce Báb sa nachádza niekoľko miestnych vodných zdrojov – ide o artézske studne využívané na zásobovanie obce a jej miestnych častí vodou (v časti Veľký Báb).

Starostlivosť o vodu a jej ochrana

V princípe platí všeobecná ochrana vôd a vodných zdrojov podľa zákona v plnom rozsahu pre celé územie. Environmentálne ciele sú obsiahnuté v §5 vodného zákona. Ochrana vodných pomerov a vodárenských zdrojov je osobitne zdôraznená v piatej časti vodného zákona.

Pásma hygienickej ochrany vodného zdroja

Pre účely ochrany výdatnosti kvality a zdravotnej bezchybnosti vody vodárenských zdrojov, ktoré sa využívajú, vyhlasujú pásma hygienickej ochrany vôd (§32 vodného zákona). V riešenom území obce Báb sú situované miestne vodné zdroje HM-1 (artézsky vrt využívaný na zásobovanie

obce) a VZ Dolný majer a Alexandrov dvor, ktoré majú vymedzené PHO 1. stupňa.

Ochranné pásmo vodného toku

Vodný tok Bábsky potok je klasifikovaný ako vodohospodársky významný vodný tok. Je nevyhnutné rešpektovať ochranné pásmo toku v šírke 5m od brehovej čiary na každú stranu. Potok Zagard je klasifikovaný ako drobný vodný tok s ochranným pásmom 4m od brehovej čiary obojstranne. V ochrannom pásme nie je prípustná orba, stavanie objektov, zmena reliéfu ťažbou, navážkami, manipulácia s látkami škodiacimi vodám, výstavba súbežných inžinierskych sietí. Taktiež je nutné zachovať prístup mechanizácie správcu vodného toku k pobrežným pozemkom (bez trvalého oplotenia) z hľadiska realizácie opráv, údržby a povodňovej aktivity.

Pri výkone správy vodného toku a správy vodných stavieb alebo zariadení môže správca vodného toku užívať pobrežné pozemky (§49 vodného zákona). Pobrežnými pozemkami v závislosti od druhu opevnenia brehu a druhu vegetácie pri vodohospodársky významných vodných tokoch sú pozemky do 10m od brehovej čiary obojstranne a pri drobných vodných tokoch sú pozemky do 5m od brehovej čiary obojstranne. Pobrežné pozemky sú súčasťou ochranného pásma.

V rámci vodnej nádrže Báb, ktorá je umiestnená v rkm 2,122 vodného toku Bábsky potok, požadujeme zachovať a rešpektovať ochranné pásmo min. 10m od kóty maximálnej prevádzkovej hladiny – 140,00mnm v zmysle Manipulačného poriadku pre vodnú nádrž Báb.

Podľa §33 vodného zákona citlivé oblasti sú vodné útvary povrchových vôd:

- v ktorých dochádza, alebo môže dôjsť v dôsledku zvýšenej koncentrácie živín k nežiaducemu stavu kvality vôd,
- ktoré sa využívajú ako vodárenské zdroje, alebo sú využiteľné ako vodárenské zdroje,
- ktoré si vyžadujú v záujme zvýšenej ochrany vôd vyšší stupeň čistenia vypúšťaných odpadových vôd.

Zraniteľné oblasti

Za zraniteľné oblasti podľa §34 vodného zákona sa ustanovujú poľnohospodársky využívané územia, z ktorých odtekajú vody zo zrážok do povrchových vôd alebo vsakujú do podzemných vôd, v ktorých koncentrácia dusičnanov je vyššia ako 50mg.l^{-1} alebo sa môže v blízkej budúcnosti prekročiť. Vymedzené zraniteľné oblasti sa pravidelne prehodnocujú. V zmysle nariadenia Vlády SR je evidovaná ako zraniteľná oblasť okrem iného aj k.ú. Malý a Veľký Báb.

Pôdne pomery

Priestorová rozmanitosť prírodných podmienok má vplyv aj na priestorovú rozmanitosť pôdných pomerov v krajine. Kvalita a stav pôdneho fondu sú závislé od ich prirodzených vlastností, od prírodných a antropogénne vyvolaných procesov a od vykonaných melioračných opatrení a vplyvu ľudskej činnosti.

Väčšina katastra obce Báb je poľnohospodársky intenzívne využívaná, pričom dominuje orná pôda. Najkvalitnej-

šie pôdy sa nachádzajú v západne až severozápadne od zastavaného územia obce a v strednej časti územia obce.

Pôdno-ekologické údaje

Snaha o ochranu a racionálne využívanie poľnohospodárskeho pôdneho fondu viedla k systematickému získavaniu a triedeniu informácií o pôde a následne aj klasifikácii pôd, čo je základom bonitačného informačného systému, aj systému oceňovania pôd. Základnými jednotkami pre začlenenie pôd do typologických kategórií sú bonitované pôdno-ekologické jednotky (BPEJ). V území sa nachádzajú nasledovné typy pôd:

- *Čiernice (predtým lužné pôdy)* sú pôdy vytvorené na fluvialných sedimentoch, recentne bez trvalého vplyvu záplav alebo zamokrenia. Sú charakteristické hlbokým a kvalitným humusovým horizontom molického typu, viažu sa na teplú klimatickú oblasť.
- *Černozeme* sú pôdnym typom vyskytujúcim sa na karbonátových sprašiach, pieskoch a slieňoch v teplej klimatickej oblasti. Typická sú veľkou hrúbkou humusového horizontu i celkového pôdneho profilu, patria k našim najúrodnejším pôdam.
- *Hnedozeme* sú pôdy na sprašiach alebo sprašových hlinách s tenkým svetlým humusovým horizontom a výrazným B horizontom zvetrávania alebo premiestnenia ílu, prevažne neobsahujú skelet.
- *Regozeme* sú pôdy s veľmi tenkým svetlým humusovým horizontom, ktorý sa vytvoril na viatych pieskoch, na íloch, slieňoch alebo sprašiach. Veľmi často sú tieto pôdy na miestach, kde boli eróziou úplne odstránené pôvodné pôdy.

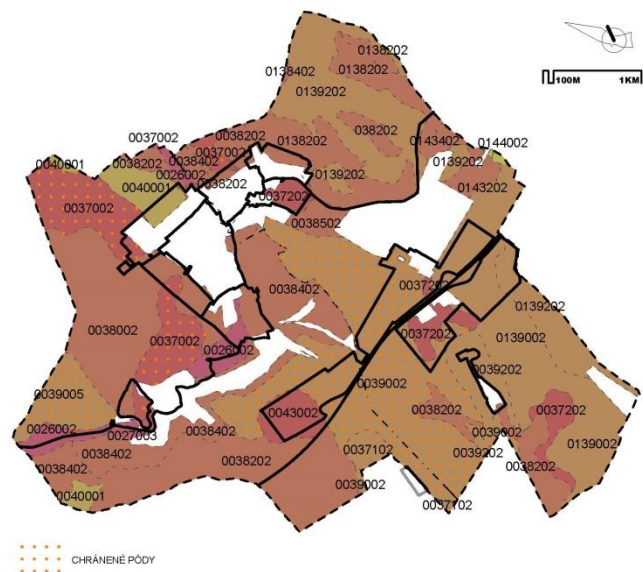
V riešenom území sa okrem uvedených BPEJ vyskytujú aj tzv. antropické pôdy - pôdy s výskytom povrchového antropického horizontu, čiastočne alebo úplne pozmenené, prípadne vytvorené činnosťou človeka. Patria k nim kultizeme a antropogénne pôdy.

- Kultizeme – sú pôdy výrazne pretvorené ľudskou činnosťou napr. rigolovaním (hlboké kyprenie a premiešanie ich profilu napr. pôdy záhrad.
- Antropogénne pôdy - sú pôdy s pôdnym profilom umelo vytvoreným človekom napr. násypy ciest, železnice, zastavané plochy.

Ochrana a starostlivosť o pôdne zdroje

Poľnohospodárska pôda je nenahraditeľným výrobným prostriedkom na výrobu potravín. Ochrana poľnohospodárskeho pôdneho fondu vychádza zo zákona, ktorý chráni pôdu s vyššou bonitou, s najlepšou produkčnou schopnosťou ako aj osobitne chránené pôdy, na ktorých boli vykonané hydromelioračné a iné opatrenia. Zákon ukladá za povinnosť pred každou investičnou výstavbou, pri ktorej dochádza k záberu pôdy na nepoľnohospodárske aktivity využívať menej kvalitné pôdy, zastavané hranice miest a obcí a pri trvalom zábere poľnohospodárskej pôdy vykonať náhradné rekultivácie. V zmysle tohto zákona je povinnosť chrániť pôdy najkvalitnejšej skupiny v rámci územia obce. V riešenom území sú to BPEJ v 2. kvalitatívnej skupine (0037002; 0039002; 0039005).

obr. 9: Pedologické pomery – bonitované pôdno-ekologické jednotky BPEJ

Fauna, flóra

Na druhové zloženie rastlinstva vplýva najmä geologické podložie, pôda, reliéf a nadmorská výška. V riešenom území je zastúpená teplomilná vegetácia.

Z hľadiska fyto geograficko-vegetačného členenia (Plesník, 2002) celé riešené územie spadá do dubovej zóny, nižinnej podzóny, pahorkatinnej oblasti, okresu Nitrianska pahorkatina. Toto začlenenie znamená, že v druhovom zložení vegetácie prevažujú teplomilné druhy, často panónskeho alebo pontického pôvodu.

Riešené územie spadá do vegetačného lesného stupňa dubového (nadmorská výška do 300mm, priemerná teplota nad 8°C, ročné zrážky do 600mm, vegetačná doba nad 175 dní). Pre tento vegetačný stupeň sú charakteristické mäkké a tvrdé lužné lesy a nížinné lesy s prevahou duba.

Súčasná krajinná vegetácia

V rámci územia obce Báb tvoria plochy krajinné vegetácie (sem zaraďujeme výlučne vegetáciu, ktorá má ekostabilizujúce a/alebo environmentálne funkcie bez akéhokoľvek produkčného potenciálu) 236,0ha, čo predstavuje necelých 13% plôch nezastavaného územia a 11,7% z plochy celého územia obce. Z hľadiska rozloženia tejto vegetácie je jej podstatná časť umiestnená v PFCelku STRED.

Ekostabilizujúca vegetácia tvorí podstatnú časť krajinnéj vegetácie 211,8ha, čo predstavuje takmer 90% všetkej významnej krajinnéj vegetácie. Je tvorená najmä vysokou a čiastočne aj stredne vysokou drevinou vegetáciou. Výnimočne sa vyskytuje aj ako bylinná vegetácia.

Environmentálna vegetácia tvorí menší podiel na významnej krajinnéj vegetácii 24,2ha (niečo vyše 10%) a vyskytuje sa viac ako stredne vysoká drevinná vegetácia a čiastočne ako bylinná vegetácia.

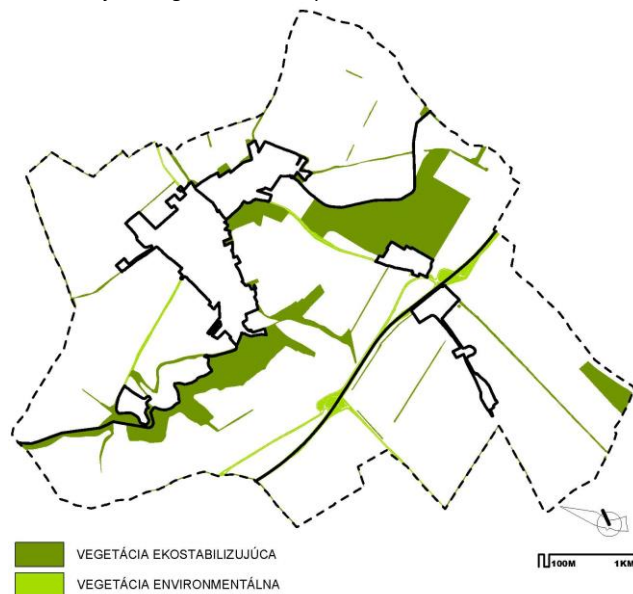
Ostatné plochy tvorí prevažne produkčná vegetácia. Celková výmera je 1572,9ha, čo predstavuje vyše 85%

z plochy nezastavaného územia a vyše 78% z plochy celého územia obce. Z hľadiska jej rozloženia sa jej podstatná časť nachádza v PFCelkoch SEVER a JUH. Uvedená skutočnosť potvrdzuje, že územie obce Báb je prevažne poľnohospodársky využívaná krajina.

Relatívne významné plochy tvoria aj plochy vegetácie produkčnej extenzívnej a čiastočne aj plochy vegetácie produkčnej extenzívnej v kombinácii s rekreačnou funkciou (plochy veľkokapacitných viníc a plochy individuálnych viníc), ktoré zaberajú 89,5ha čo predstavuje necelých 6% ostatnej krajinnéj vegetácie.

Najrozsiahléjšie plochy tvoria plochy vegetácie produkčnej intenzívnej (plochy poľnohospodárskej výroby), ktoré zaberajú až 1483,5,0ha čo predstavuje vyše 94% ostatnej vegetácie.

obr. 10 Krajinná vegetácia – súčasný stav

Charakteristika reálnej vegetácie

Reálna vegetácia v území obce Báb a širšom okolí je na väčšine územia podstatne odlišná od pôvodnej vegetácie. Vysokú prevahu majú agrocenózy, ktorých celková biotická významnosť je nízka až veľmi nízka. K relatívne bioticky významnejším možno zaradiť lesné porasty, brehové porasty a lokality krajinnéj vegetácie so zastúpením pôvodných druhov drevín.

Lesné porasty

Ide o pôvodný typ krajinnéj štruktúry. V území rástli prirodzene tri základné typy lesných porastov – lužné lesy v údolí Bábskeho potoka, dubovo-cerové lesy na plošinách pahorkatiny a dubovo-hrabové lesy panónske na svahoch pahorkatiny. V súčasnosti sa v území obce Báb lesné porasty vyskytujú vo viacerých lokalitách, patria do lesného celku Nitra a reprezentujú najmä dva hlavné typy: relatívne prirodzené cerovo-dubové a dubovo-hrabové lesy (Bábsky les) a druhovo pozmenené lesy – agátiny (väčšina ostatných porastov).

Relatívne prirodzené dubové a dubovo-hrabové lesy sa zachovali prakticky len v rámci komplexu **Bábskeho lesa**. Patria sem lesné porasty JPRL 302-315, z ktorých majú prirodzené druhové zloženie porasty č. 303-308 a 310-

314. Porasty č. 304, 309, 313 a 314 sú súčasťou NPR Báb-sky les. Najviac zastúpenými drevinami sú tu dub cerový (*Quercus cerris*), dub letný a zimný (*Q. robur*, *Q. petraea*), hrab obyčajný (*Carpinus betulus*), javor poľný (*Acer campestre*) a jaseň štíhly (*Fraxinus excelsior*). V území rastú aj niektoré vzácnejšie dreviny ako jarabina brekyňová (*Sorbus torminalis*), drieň obyčajný (*Cornus mas*), brest poľný (*Ulmus minor*). Do porastov preniká agát biely (*Robinia pseudoacacia*), miestami aj pajaseň žliazkatý (*Ailanthus altissima*), miestami je vysadený orech čierny (*Juglans nigra*). Bylinné poschodie má väčšinou prirodzený charakter (pozri opis biocentra Báb-sky les).

Problémom je, že značná časť tohto lesného komplexu je v rubnej dobe a v niektorých porastoch už začala obnovná ťažba. Na rúbaniská prenikajú synantropné druhy, masovo sa šíri cesnačka lekárska (*Alliaria petiolata*). Vzhľadom na cennosť územia bolo by potrebné aplikovať šetrné obnovné postupy a venovať pozornosť odstraňovaniu nepôvodných drevín.

Druhovo pozmenené pôvodne dubové lesy – niektoré lesné porasty majú síce pozmenené druhové zloženie, avšak s prevahou domácich druhov drevín – ide napr. o porasty 302, 309 a 315 v rámci **Bábskeho lesa** a porasty v lokalite **Malý Ritkáš, Kostolné** v k.ú. Veľké Zálužie, ktoré s k.ú. Veľký Báb susedia. Do týchto lesov síce preniká agát, avšak nie je tu dominantnou drevinou – rastú tu okrem dubov, hrabu, jaseňa a javora poľného napr. aj javor horský (*Acer pseudoplatanus*) a čerešňa vtáčia (*Cerasus avium*).

Ostatné lesné porasty v území sú silne zmenené, prakticky ide o nepôvodné agátové porasty. Sú charakteristické dominanciou agáta bieleho (*Robinia pseudoacacia*) v stromovom i krovinnom poschodí. V oboch poschodiach sa vyskytuje aj ďalší nepôvodný druh pajaseň žliazkatý (*Ailanthus altissima*) a miestami aj orech čierny (*Juglans regia*). Z krovín je najčastejšia baza čierna (*Sambucus nigra*), primiešaný býva bršlen európsky (*Euonymus europaea*). V bylinnom poschodí sú časté druhy trebulka voňavá (*Anthriscus cerefolium*), balota čierna (*Ballota nigra*), lipkavec obyčajný (*Galium aparine*), kuklík mestský (*Geum urbanum*), lastovičník väčší (*Chelidonium majus*), prhlava dvojdomá (*Urtica dioica*), vialka voňavá (*Viola odorata*). Vyskytujú sa aj druhy, predstavujúce zvyšky bylinného poschodia pôvodného lesa ako kokorík širokolistý (*Polygonatum latifolium*), plúcnik lekársky (*Pulmonaria officinalis*), blyskáč cibulkatý (*Ficaria bulbifera*), mrvica lesná (*Brachypodium sylvaticum*). Patria sem lesné porasty č. 165, 316 (**Kostolné, Bábska hora**) a porasty 317-320 a 393 (**Bartov háj, Urbársky les, Pod Bočinou**). Pozornosť si zaslúži výskyt klokoča perovitého (*Staphyllea pinnata*) v poraste č. 320 (**Urbársky les**, súčasť RBC VN Báb). Nepriaznivou skutočnosťou je, že aj lesné porasty v rámci biocentier VN Báb a Kostolné majú takýto charakter

Brehové porasty vodných tokov

Sú mimoriadne dôležitým typom vegetácie v krajine jednak ako stanovište značného počtu druhov, jednak ako krajinné prvky s vysokou vodivosťou, slúžiace pre šírenie a pohyb rastlín i živočíchov. Patria k mokradným ekosystémom, ktoré sú jedným z ohrozených typov ekosystémov,

ktorým je v poslednom čase venovaná zvýšená pozornosť. V území obce Báb sa nachádzajú dva stále vodné toky (Báb-sky potok a jeho ľavostranný prítok Zagard), ktoré sú v celej svojej dĺžke upravené a majú na väčšine úsekov slabšie vyvinuté brehové porasty. Výnimkou je okolie vodnej nádrže Báb (**Pod Hájom, Pod Bočinou**), kde sú brehové porasty vyvinuté lepšie.

Báb-sky potok a jeho prítok sú upravené, resp., skanalizované. Drevinné brehové porasty sú väčšinou slabšie vyvinuté, aj keď sa na niektorých úsekoch vyskytujú zapojené porasty (nad obcou a na jej severnom okraji). Väčšinu zapojených porastov možno klasifikovať ako fragmenty lužných lesov, patriace do biotopu európskeho významu 91E0 Lužné vrbovo – topoľové a jelšové lesy (podľa národnej klasifikácie Ls1.1). V stromovom poschodí sú tu časté vrba biela (*Salix alba*), vrba krehká (*Salix fragilis*) a ich kríženec *Salix x rubens*. Primiešané bývajú topoľ čierny (*Populus nigra*) a topoľ sivý (*Populus x canescens*). V krovinnom poschodí sú časté baza čierna (*Sambucus nigra*), ruža šípová (*Rosa canina* agg.) a chmeľ obyčajný (*Humulus lupulus*). V bylinnom poschodí sa najviac uplatňujú prhlava dvojdomá (*Urtica dioica*), kostihoj lekárska (*Symphytum officinale*), lipkavec obyčajný (*Galium aparine*), kuklík mestský (*Geum urbanum*), trst' obyčajná (*Phragmites australis*). Do týchto porastov prenikajú aj nepôvodné, invázne druhy, ako napr. astra novobelgická (*Aster novi-belgii* agg.). Miestami sú brehové porasty vodných tokov nahradené porastmi ovocných drevín.

Remízky, skupinky drevín a zarastajúce neužitky

V poľnohospodárskej krajine okolia obce Báb sa vyskytuje viacero lokalít menších remízok, skupiniek drevín a zarastajúcich nevyužívaných plôch. Plošné porasty drevín väčšinou predstavujú pokročilé štádiá zarastania opustených plôch, druhové zloženie najmä drevinných poschodí býva pomerne pestré. V stromovom poschodí sa v týchto porastoch uplatňujú najmä agát biely (*Robinia pseudoacacia*), slivka guľatoplodá (*Prunus insititia*), menej orech kráľovský (*Juglans regia*) a čerešňa vtáčia (*Cerasus avium*). Z krovín sú to baza čierna (*Sambucus nigra*), ruža šípová (*Rosa canina* agg.) a chmeľ obyčajný (*Humulus lupulus*). V bylinnom poschodí sú časté balota čierna (*Ballota nigra*), stoklas jalový (*Bromus sterilis*), lipkavec obyčajný (*Galium aparine*), kuklík mestský (*Geum urbanum*), hluchavka purpurová (*Lamium purpureum*) a prhlava dvojdomá (*Urtica dioica*).

V území sa vyskytujú aj remízky a skupinky drevín – plošne malé zapojené porasty drevín. (**Záhumenice, Pod Mlynom, Stará tehelňa**) V stromovom poschodí prevláda agát biely (*Robinia pseudoacacia*), v krovinnom baza čierna (*Sambucus nigra*). V bylinnom poschodí sú časté druhy stoklas jalový (*Bromus sterilis*) a lipkavec obyčajný (*Galium aparine*).

Medze v poľnohospodárskej krajine

Sú pomerne výrazným typom mimolesnej drevinnej vegetácie vzhľadom k tomu, že plnia viaceré funkcie v intenzívne poľnohospodársky využívannej krajine (líniové interakčné prvky, v obmedzenej miere aj biokoridory) – najmä tam, kde absentujú plošné porasty. V území obce Báb predstavujú najviac rozšírený typ mimolesnej drevin-

nej vegetácie. (**Nad Bočinou, Za Vinohradmi, Pri Starom Majeri, Pri Dolnom Majeri, Panské, Za Ihriskom, Široké, Cez Dolinu** na hranici katastra – **Pri Severnom okraji, Kopanice, Dolnovinohradské, Hájske Hony, Pri Veľkej Medzi**)

Najčastejšie sú agátové medze s dominanciou agáta bieleho (*Robinia pseudacacia*), v stromovom poschodí sa pomerne často uplatňuje aj orech kráľovský (*Juglans regia*). V krovinnom poschodí je popri agáte častá aj baza čierna (*Sambucus nigra*) a ruža šípová (*Rosa canina* agg.). Pomerne často sa vyskytuje aj slivka trnková (*Prunus spinosa*), pre bylinné poschodie sú typické druhy balota čierna (*Ballota nigra*), stoklas jalový (*Bromus sterilis*), vesnovka obyčajná (*Cardaria draba*), bolehlav škvrnitý (*Conium maculatum*), lipkavec obyčajný (*Galium aparine*) a prhlava dvojdomá (*Urtica dioica*).

V území je možné nájsť aj medze, v ktorých dominujú v stromovom poschodí iné dreviny: jaseň štíhly (*Fraxinus excelsior*), slivka guľatoplodá (*Prunus insititia*), pajaseň žliazkatý (*Ailanthus altissima*), orech kráľovský (*Juglans regia*), čerešňa vtáčia (*Cerasus avium*) alebo kultivary euroamerických topoľov (*Populus x canadensis*).

V medziach ovocných drevín dominujú slivka guľatoplodá (*Prunus insititia*), čerešňa vtáčia (*Cerasus avium*) alebo orech kráľovský (*Juglans regia*). V krovinnom poschodí je často prítomná ruža šípová (*Rosa canina* agg.), v bylinnom poschodí sú časté vesnovka obyčajná (*Cardaria draba*), lipnica úzkolistá (*Poa angustifolia*) a bolehlav škvrnitý (*Conium maculatum*).

Krovinaté medze nemajú vyvinuté stromové poschodie a pokryvnosť krovinného poschodia je tiež zvyčajne nižšia. Z krov sú najčastejšie ruža šípová (*Rosa canina* agg.), baza čierna (*Sambucus nigra*) a slivka trnková (*Prunus spinosa*). Pre bylinné poschodie sú typické druhy predošlej jednotky. Ak má porast drevín nižšiu pokryvnosť, možno občas v medziach nájsť zvyšky pôvodných teplomilných porastov na sprašiach.

Na medze sa viaže aj výskyt niektorých segetálnych druhov ako napr. hlaváčik letný (*Adonis aestivalis*) a ostrôžka poľná (*Consolida regalis*), *Lithospermum arvense*, vzáčne aj *Chamaepitys chia*.

Trvalé trávne porasty (lúky a pasienky)

Tento typ biotopov sa v území obce Báb prakticky nevyskytuje, čo je do určitej miery ochudobnením krajiny z hľadiska jej biodiverzity. V budúcnosti by bolo vhodné vyčleniť aspoň 10% poľnohospodárskej pôdy na zatrávnenie, a to jednak vo forme nárazníkových pásov popri Bábskom potoku, jednak ako ochranné zatrávnenie svahov s veľkou náchylnosťou na vodnú eróziu.

Výnimkou sú fragmenty relatívne pôvodných suchomilných trávnych porastov - panónskych travinno-bylinných porastov na spraši – ktoré sa v území zachovali fragmentárne v niektorých medziach a opustených sadoch. Typickými druhmi sú nevädzka porýnska (*Acosta rhenana*), nevädzník hlaváčovitý (*Colymbada scabiosa*), repík lekársky (*Agrimonia eupatoria*), psojazyk lekársky (*Cynoglossum officinale*), túžobník obyčajný (*Filipendula vulgaris*), lipkavec syridlový (*Galium verum*), smldník jelení

(*Peucedanum cervaria*), šalvia hájna (*Salvia nemorosa*), ranostajovec pestrý (*Securigera varia*), čistec rovný (*Stachys recta*). Z ohrozených alebo vzácnejších druhov, ktoré boli na týchto stanovištiach v území zistené, treba spomenúť klinček kopcový pravý (*Dianthus collinus* subsp. *collinus*) a sezel pestrý (*Seseli pallasii*), v k.ú. Malý Báb aj hlaváčik jarný (*Adonis vernalis*), *Chamaecytisus austriacus*. Ide o európsky významný typ biotopu 6250.

Mokrade

Mokrade predstavujú významný, ale málo rozšírený typ biotopov záujmového územia. Nachádzajú sa výlučne na nive Bábskeho potoka, najmä na okrajoch vodnej nádrže a poniže nej. Trstiny vytvárajú rozsiahle, druhovo chudobné porasty s dominanciou trste obyčajnej (*Phragmites australis*), popri tejto dominante sa v porastoch hojnejšie vyskytujú aj prhlava dvojdomá (*Urtica dioica*) a lipkavec obyčajný (*Galium aparine*).

Pri vtoku Bábskeho potoka do vodnej nádrže je vyvinuté bylinné mokradné spoločenstvo s dominanciou druhov *Rumex hydrolapathum*, *Alopecurus aequalis*, *Ranunculus sceleratus*; vyskytujú sa aj *Lycopus europaeus*, *Ranunculus repens*, *Symphytum officinale*, *Sium latifolium*, *Glyceria maxima*, *Lythrum salicaria* a ohrozený druh *Scrophularia umbrosa*.

Súčasná štruktúra sídelnej vegetácie

V obci bolo zdokumentované spolu len 5 plôch spĺňajúce charakter významnejšej plochy sídelnej vegetácie:

- Bábsky park
- Parčík pri kostole
- Bábsky potok a Zagard
- Parčík na hlavnej ulici
- Cintorín Malý Báb
- Cintorín Veľký Báb

Z hľadiska funkčného využitia je najviac zastúpená vegetácia s obytnou a/al. produkčnou extenzívnou funkciou (takmer bezvýhradne záhrady pri obytných domoch) na celkovej ploche 60,0ha (53% podiel všetkej sídelnej vegetácie). V rámci Malého a Veľkého Bábu tvorí 57,6ha (63% sídelnej vegetácie), v okolí Kaštieľa 0,6ha (8%), v Alexandrovom dvore 1,5ha (18%) a pri vodnej nádrži 0,3ha (4%). Táto vegetácia z pohľadu priestorového využitia je pomerne rozmanitá nakoľko záhrady sa využívajú na viaceré funkcie od obytnej funkcie až po takmer výsostne produkčnú (extenzívnu) funkciu.

Druhou najvýznamnejšou zložkou z pohľadu plošného zastúpenia je obytná vegetácia (vegetácia tvoriaca nádvooria objektov, predzáhradky a pod.). Táto vegetácia tvorí cca. 50% podielu plôch zástavby bývania, čo predstavuje celkovo 17,3ha (15% podiel všetkej sídelnej vegetácie). V rámci Malého a Veľkého Bábu tvorí 16,2ha (18%), v okolí Kaštieľa 0,3ha (4%), v Alexandrovom dvore 0,7ha (8%) a pri vodnej nádrži 0,1ha (1%).

Významný podiel tvorí aj vegetácia environmentálna (sprievodná vegetácia ulíc, vegetácia výrobných areálov). Takáto vegetácia tvorí 25% podiel plôch verejných priestranstiev (nie sú sem zahrnuté priestranstvá s účelovým prístupom). Spolu to predstavuje plochu 11,8ha (10%

podiel sídelnej vegetácie). V rámci Malého a Veľkého Bábu tvorí 6,0ha (7%), v okolí Kaštieľa 1,9ha (25%), v Alexandrovom dvore 3,7ha (45%) a pri vodnej nádrži 0,2ha (3%). Vegetácia ulíc je tvorená najmä trvalou bylinnou vegetáciou (trávový porast) so sporadickými vzrastlými drevinami.

Rekreačná vegetácia s ekostabilizačnými a/alebo environmentálnymi funkciami (parky a plochy vegetácie v rámci nádvorí významných objektov občianskej vybavenosti) je umiestnená na ploche 8,7ha (10% podiel všetkej sídelnej vegetácie). V rámci Malého a Veľkého Bábu tvorí 4,0ha (6%), v okolí Kaštieľa 4,7ha (66%). V Alexandrovom dvore a pri vodnej nádrži sa tento typ vegetácie nenachádza. Táto vegetácia napriek menšiemu podielu tvorí prakticky najvýznamnejšiu zložku sídelnej vegetácie.

Vybavenostná vegetácia (vegetácia ihrísk, plôch cintorínov, areálov školy a škôlky a pod.). Odhadujeme, že takáto vegetácia tvorí cca. 50% podiel plôch zástavby základnej a vyššej vybavenosti, čo predstavuje celkovo 3,4ha (3% všetkej sídelnej vegetácie). Tento typ vegetácie je takmer bezvýhradne umiestnený v rámci Malého a Veľkého Bábu. Z pohľadu danej funkcie a spôsobu využitia táto vegetácia relatívne rozmanitá a závislá predovšetkým na typu funkcie zástavby, napr. pre areál školy sa jedná o plochu menšieho parčíka, pre areál štadióna sa jedná o plochu trávnikového ihriska, pre areál cintorína sa jedná o sprievodnú stromovú / vzrastlú vegetáciu a pod.

Ekostabilizujúca vegetácia (sprievodná vegetácia Báb-skeho potoka a potoka Zagard) tvorí 2,5ha (2% všetkej vegetácie).

Celkové zastúpenie sídelnej vegetácie predstavuje 113,8ha, vegetácia tvorí 70% podiel v rámci zastavaného územia. V rámci Malého a Veľkého Bábu tvorí plochu 91,0ha (71%), v okolí Kaštieľa 7,5ha (68%), v Alexandrovom dvore 8,3ha (51%) a pri vodnej nádrži 7,0ha (94%). Ak budeme sledovať len významné plochy sídelnej vegetácie (vegetácia s rekreačnými, vybavenostnými, ekostabilizujúcimi a environmentálnymi funkciami) celkové zastúpenie vegetácie predstavuje 26,4ha (16% podiel v rámci zastavaného územia). V rámci Malého a Veľkého Bábu tvorí plochu 15,8ha (12%), v okolí Kaštieľa 6,6ha (60%), v Alexandrovom dvore 3,7ha (23%) a pri vodnej nádrži 0,3ha (3%).

Vzhľadom k uvedeným hodnotám je možné konštatovať, že zastúpenie sídelnej vegetácie v rámci obce má veľmi solídne zastúpenie ale napriek uvedeným kvantitatívnym pozitívam nie je možné tvrdiť, že obec má vybudovaný funkčný systém sídelnej vegetácie, ktorý je významným faktorom pre zlepšovanie životného prostredia. Plochy v intraviláne sú využité na budovanie systému zelene nedostatočne, funkčné plochy vegetácie a aleje so vzrastlými stromami sa nachádzajú v uliciach ojedinele. V okolí kaštieľa je prevaha územia využívaná / resp. založená ako významná sídelná vegetácia, avšak je v chátrajúcom stave. V Alexandrovom dvore je do sídelnej vegetácie prakticky zaradená sprievodná vegetácia účelových komunikácií a čiastočne nevýrazná vegetácia areálov. Nachádza sa tu aj lokalita bývalej tehelne, ktorá môže byť perspektívnou plochou. Pri vodnej nádrži sa síce nachádza

významná sídelná vegetácia len ako sprievodná účelovej komunikácie, v kontakte s lokalitou sú však významné plochy krajinskej ekostabilizujúcej vegetácie (Urbársky les).

obr. 11 Sídelná vegetácia – súčasný stav

Charakteristika významných lokalít sídelnej vegetácie

Parčík pri kostole

Oplotený areál pri kostole sv. Imricha s hustou výsadbou drevín. Rastú tu pekné exempláre lipy malolistej (*Tilia cordata*), jedle bielej (*Abies alba*), smreka obyčajného (*Picea abies*), smreka pichľavého (*Picea pungens*), pagaštana konského (*Aesculus hypocastanum*), tamarišky (*Tamarix sp.*) a tují (*Thuja sp.*). Z krovín prevládajú vysadené tuje, svíb biely (*Swida alba*), dráč obyčajný (*Berberis vulgaris*). Parčík je udržiavaný, v dobrom stave. V okolí mimo areálu rastú aj vzrastlé exempláre borovice lesnej a čiernej (*Pinus sylvestris*, *P. nigra*) a orecha kráľovského (*Juglans regia*).

Kalvária a cintorín Malý Báb

Rozsiahla plocha cintorína, kde výrazne prevažujú voľné trávnaté plochy s roztrúsenými pôvodnými stromami (najmä orech kráľovský *Juglans regia*). Dominantou je umelé návršie s tromi krížmi. Vo využívanej časti cintorína sú viaceré exempláre tují, smreka, brezy; popri prístupovom chodníku od kostola je mladá výsadba okrasných drevín. Západne od cintorína za miestnou komunikáciou sa nachádza neudržiavaná plocha starého cintorína s výsadbou mladých smrekov, jeho časť je husto zarastená náletovými drevinami.

Cintorín Veľký Báb

Prístupová cesta a celý obvod areálu cintorína je lemovaný vzrastlou vegetáciou, ktorá vytvára požadovanú intimitu v rámci areálu.

Parčík na hlavnej ulici

Úsek potoka Zagard na hlavnej ulici je čiastočne parkovo upravený. V rozšírenej časti sa nachádza aj menšia vybavenosť parčíka.

Bábsky potok a Zagard

Potok je v rámci obce v celej svojej dĺžke upravený / skanalizovaný. Drevinné brehové porasty sú väčšinou slabšie vyvinuté, aj keď sa na niektorých úsekoch vyskytujú zapojené porasty. Väčšinu zapojených porastov možno klasifikovať ako fragmenty lužných lesov, patriace do biotopu európskeho významu 91E0 Lužné vrbovo – topoľové a jelšové lesy (podľa národnej klasifikácie Ls1.1). V stromovom poschodí sú tu časté vrba biela (*Salix alba*), vrba krehká (*Salix fragilis*) a ich kríženec *Salix x rubens*. Prímiešané bývajú topoľ čierny (*Populus nigra*) a topoľ sivý (*Populus x canescens*). V krovinnom poschodí sú časté baza čierna (*Sambucus nigra*), ruža šípová (*Rosa canina* agg.) a chmeľ obyčajný (*Humulus lupulus*). V bylinnom poschodí sa najviac uplatňujú prhľava dvojdomá (*Urtica dioica*), kostihoj lekársky (*Symphytum officinale*), lipkavec obyčajný (*Galium aparine*), kuklík mestský (*Geum urbanum*), trst' obyčajná (*Phragmites australis*). Do týchto porastov prenikajú aj nepôvodné, invázne druhy, ako napr. astra novobelgická (*Aster novi-belgii* agg.). Miestami sú brehové porasty vodných tokov nahradené porastmi ovocných drevín.

Bábsky park

Historický park pri secesnom kaštieli, založený vo voľnokrajinárskom štýle v 2. pol. 19. storočia. Vyniká kompozíciou i drevinovou skladbou (57 taxónov). V severnej a v severozápadnej časti park voľne prechádza do lesného porastu. Ako chránené územie (chránený areál – 4. stupeň ochrany) bol vyhlásený v r. 1982 na výmere 4,2ha.

Podľa inventarizácie drevín v parku (Dolníková a Garaiová, in Mikláš, Straka 2008) sa tu nachádzalo spolu 1065 stromov a krov, z ktorých bolo ako zdravých a nepoškodených charakterizovaných necelých 5% jedincov. Mnohé boli navrhnuté na ošetrovanie, veľký počet na odstránenie výrubom. Ako najcennejšie (vzácne taxóny, prípadne s vekom dosahujúcim až 100 rokov) boli zistené napr. *Acer nordmanianum*, *A. rubrum*, *Cladrastis lutea*, *Ginkgo biloba*, *Sophora japonica* var. *pendula*, *Chaecyparis nootkatensis* var. *pendula*, *Ch. lawsoniana* var. *erecta*,

taviridis, *Picea mariana* var. *doumentii*, *Taxus baccata* var. *hybernica aureo variegata* a *Jucca filamentosa*.

V areáli parku sa nachádzajú drobné stavby ako rôzne cesty a cestičky, mostíky, zábradlia, lavičky a náhrobné kamene. Všetky objekty sú dlhodobo bez údržby a starostlivosti, k rekonštrukcii parku dodnes neprišlo – je v súkromnom vlastníctve, neprístupný pre verejnosť.

Základná charakteristika živočíšstva

Z hľadiska zoogeografického členenia (Stehlík a Vavřínová 1991, upravené Matis 1999) riešené územie zasahuje do provincie eurosibírske stepi s podprovinciou Pannonicum, úseku: panónska step (Eu-Pannonicum). Ide o oblasť Podunajskej nížiny, ktorá sa vyznačuje v súčasnej dobe rozsiahlymi agrocenózami a zvyškami lužných lesov. Kostrou tohto územia je rieka Dunaj so svojimi nížinnými prítokmi (Malý Dunaj a Váh, Nitra a iné), v tomto priestore sa nachádzajú predovšetkým teplomilné spoločenstvá lesného a lúčneho charakteru, vodné a mokraďové spoločenstvá.

Faunu k.ú. Veľký a Malý Báb a jeho širšieho okolia charakterizuje viacero teplomilných druhov, ktoré sa tu rozšírili z mediteránnej podoblasti v treťohorách. Typické stepné druhy zastupuje napríklad škrečok poľný (*Cricetus cricetus*), provinciu listnatých lesov v vtákov holub hrivnák (*Columba palumbus*), slávik krovinový (*Luscinia megarhynchos*), drozd čierny (*Turdus merula*), vlha hájová (*Oriolus oriolus*), škorec lesklý (*Sturnus vulgaris*), pinka lesná (*Fringilla coelebs*) a ďalšie. Vyskytujú sa tu pritom druhy patriace do viacerých faunistických prvkov, akými sú najmä druhy arboreálne, eremiálne či oreotundrálne.

Z výsledkov zoologických prieskumov realizovaných v rámci projektov pozemkových úprav (napr. Trnka in Mederly a kol. 2007) vyplýva, že v území obce Báb a v jeho okolí sú významne zastúpené spoločenstvá poľných a synantropných druhov stavovcov (poľnohospodárska a urbanizovaná krajina), čiastočne aj lesných druhov (najmä komplex Bábskeho lesa). Najpočetnejšími druhmi stavovcov sú pravdepodobne vtáky a z nich najmä rad vrabcotvaré (*Passeriformes*), z cicavcov sú početnými radmi najmä myšotvaré (*Rodentia*), piskorotvaré (*Insectivora*) a šelmotvaré (*Carnivora*). Menej početnými triedami stavovcov sú ryby, obojživelníky a plazy.

K pravidelne až často sa vyskytujúcim druhom v území patria jašterica bystrá (*Lacerta agilis*), myšiak hôrny (*Buteo buteo*), bažant poľovný (*Phasianus colchicus*), drozd čierny (*Turdus merula*), škorec lesklý *Sturnus vulgaris* a myš domová *Mus musculus*. Zaujímavosťou je výskyt včelárika zlatého (*Merops apiaster*), ktorý pravdepodobne prechodne osídlil niektoré pieskové odkryvy v území.

Najvýznamnejším biotopom územia je lesný komplex Bábsky les, kde bol zistený výskyt 65 druhov stavovcov, z ktorých je niekoľko významných z európskeho hľadiska (skokan štíhly *Rana dalmatina*, jašterica bystrá *Lacerta agilis*, ďateľ hnedkavý *Dendrocopos syriacus*, muchárik bielokrký *Ficedula albicollis*, netopier veľký *Myotis myotis*, netopier hrdzavý *Nyctalus noctula*, netopier pozdny *Eptesicus serotinus* a plch lieskový *Muscardinus avellanarius*), väčšina z nich patrí k druhom národného významu (najmä

vtáky). Tento biotop má preto veľmi vysokú ekozozologickú hodnotu.

Z ostatných lesných porastov je ekozozologicky významný aj Urbársky les (v susedstve VN Báb), s prevažným podielom lesných druhov. Zistených tu bolo 43 druhov stavovcov. Z nich 3 patria k európsky významným (skokan štíhly *Rana dalmatina*, jašterica bystrá *Lacerta agilis* a netopier svetlý *Plecotus auritus*) a ďalších 35 druhov k druhom významným z národného hľadiska. Ostatné lesné porasty v území, vrátane väčšieho lesa Kostolné, majú len priemernú ekozozologickú hodnotu.

Významným hydrickým biotopom v území je VN Báb s výskytom prevažne vodných druhov stavovcov. Zistených tu bolo 40 druhov, z ktorých 3 sú významné z európskeho hľadiska (rosnička zelená *Hyla arborea*, ropucha zelená *Bufo viridis* a netopier veľký *Myotis myotis*) a ďalších 33 spécií patrí k druhom národného významu. Lokalita predstavuje významné biocentrum najmä z hľadiska vodných druhov stavovcov.

Priemernú ekozozologickú hodnotu má Bábsky potok, kde bolo zistených 37 druhov stavovcov. Z nich 4 druhy patria k európsky významným (ropucha zelená *Bufo viridis*, skokan štíhly *Rana dalmatina*, jašterica bystrá *Lacerta agilis* a netopier hrdivý *Nyctalus noctula*) a 26 k druhom národného významu. Údolie potoka predstavuje dôležitý biokoridor pre vodné ale i niektoré terestrické druhy stavovcov.

Priemerný ekozozologický význam majú menšie lokality vegetácie v krajine – remízky, medze a iná sprievodná vegetácia v krajine. Prevažujú tu poľné a lesné druhy stavovcov, z ktorých niektoré môžu patriť k druhom európskeho resp. národného významu – napr. jašterica bystrá (*Lacerta agilis*), strakoš červenochrbtý (*Lanius collurio*), jež východoeurópsky (*Erinaceus concolor*) a piskor malý (*Sorex minutus*).

V rámci zastavaného územia majú priemerný ekozozologický význam najmä parčíky, záhrady a sady. Vyskytujú sa tu najmä druhy viazané na ľudské spoločnosti, z významnejších druhov tu môžu žiť napr. ropucha zelená (*Bufo viridis*), jašterica bystrá (*Lacerta agilis*), ďateľ hnedkavý (*Dendrocopos syriacus*), netopier veľký (*Myotis myotis*), ropucha bradavičnatá (*Bufo bufo*) a jež východoeurópsky (*Erinaceus concolor*).

Agrocenózy sú posledným hlavným typom biotopov v území. Žijú tu najmä poľné druhy stavovcov, avšak pravdepodobný je aj výskyt viacerých európsky významných druhov: jašterica bystrá (*Lacerta agilis*), bocian biely (*Ciconia ciconia*), kaňa močiarna (*Circus aeruginosus*), strakoš červenochrbtý (*Lanius collurio*), netopier pozdný (*Eptesicus serotinus*) a škrečok poľný (*Cricetus cricetus*).

Chránené územia, chránené stromy a ochranné pásma

Územná ochrana

Na celom riešenom území platí v zmysle §12 zákona prvý stupeň ochrany a vyžaduje sa súhlas príslušného orgánu ochrany prírody na činnosti uvedené v tomto

ustanovení. Chránené územia s vyšším stupňom ochrany sú nasledovné:

- Národná prírodná rezervácia Bábsky les (5. stupeň ochrany). Územie predstavuje vzácny zvyšok prirodzeného lesného spoločenstva na černoze v poľnohospodársky intenzívne obhospodarovanej krajine na Trnavskej tabuli. Chránené územie ako vedecký doklad vývoja lesov v dávnych geologických obdobiach v panónskej nížine. Ochranné pásmo NPR je 100m.
- Chránený areál Bábsky park (3. stupeň ochrany).

Chránený strom

V riešenom území nie sú evidované chránené stromy.

Druhovú ochrana

V území obce Báb sa vyskytujú chránené a ohrozené druhy. Z hľadiska druhovej ochrany živočíchov medzi najviac ohrozené druhy našej fauny patria dravé vtáky, stepné a vodné druhy a druhy naviazané na osobité biotopy (napr. vodné a močiarné druhy). Prioritnou požiadavkou ochrany živočíchov je zabezpečenie ochrany primerane veľkých biotopov, v ktorých môžu prirodzene prežívať a rozmnožovať sa.

K najviac ohrozeným druhom rastlín patria druhy rastúce vo vodných, močiarnych, xerothermných a niektorých typoch lesných spoločenstiev. V obci Báb sú chránené a ohrozené druhy flóry viazané najmä na xerothermné lokality, vodné a mokradové biotopy, menej na lesné spoločenstvá.

Počas terénneho prieskumu pri spracovaní projektov pozemkových úprav v území (roky 2006-07) bolo v k.ú. Malý a Veľký Báb zistených **šesť zákonom taxónov rastlín, chránených** v zmysle vyhlášky MŽP SR č. 492/2006. Sú to hlaváčik jarný (*Adonis vernalis*), klinček kopcový pravý (*Dianthus collinus* subsp. *collinus*), sezel pestrý (*Seseli pallasii*), konvalinka voňavá (*Convallaria majalis*), tis obyčajný (*Taxus baccata*) a kruštík Tallósov (*Epipactis talossii*). V zozname **ohrozených druhov rastlín** Slovenska (Feráková et al., 2001) sú dva druhy zaradené v kategórii „ohrozené“ (EN): klinček kopcový pravý (*Dianthus collinus* subsp. *collinus*) a sezel pestrý (*Seseli pallasii*); v kategórii „zraniteľné“ (VU) hlaváčik jarný (*Adonis vernalis*), berla vzpriamená (*Berula erecta*), dub balkánsky (*Quercus frainetto*), v kategórii „menej ohrozené“ (LR): hlaváčik letný (*Adonis aestivalis*), zbehovček chijský (*Chamaepitys chia*), krítnik tōňomilný (*Scrophularia umbrosa*), konvalinka voňavá (*Convallaria majalis*) a snežienka jarná (*Galanthus nivalis*). Mliečnik prútnatý (*Tithymalus tommasinianus*) je zaradený v kategórii druhov s nedostatkom údajov (DD).

Z celkového počtu 113 druhov stavovcov zistených v oboch územiach patrí 18 druhov do zoznamu **druhov európskeho významu** – 3 druhy obojživelníkov (ropucha zelená, skokan štíhly a rosnička zelená), 1 druh plaza (jašterica bystrá), 7 druhov vtákov (bocian biely, kaňa močiarna, ďateľ hnedkavý, ďateľ prostredný, muchárik bielokrký, strakoš červenochrbtý, a rybárik riečny) a 7 druhov cicavcov (plch lieskový, škrečok poľný, netopiere – veľký, hrdivý, hvízdavý, svetlý a pozdný).

NATURA 2000

Do riešeného územia patrí aj územie európskeho významu SKUEV0869 Bábsky les, v ktorom platí (mimo vyššie uvedených CHÚ) 2. stupeň ochrany.

Biotope európskeho a národného významu

Napriek nížinnému územi s intenzívnym poľnohospodárskym využívaním, na území obce Báb bol zistený výskyt viacerých typov biotopov európskeho a národného významu. K biotopom európskeho významu patria najmä lesné biotopy:

- Ls1.1 Lužné vrbovo-topoľové a jelšové lesy;
- Ls2.2 Dubovo-hrabové lesy panónske;
- Ls3.3 Dubové lesy na spraši
- Ls3.4 Dubovo-cerové lesy.
- Významný je výskyt teplomilných spoločenstiev biotopu Tr3 Panónske travinnobylinné porasty na spraši.
- K biotopom národného významu zisteným v území patria
- Tr6 Teplomilné lemy
- Mo4 Vegetácia vysokých ostríc.

Územný systém ekologickej stability

Základná charakteristika súčasnej prírodnej štruktúry

Územie obce Báb je situované v jednom základnom prírodnom type – stredne členenej pahorkatine na sprašiach a sprašových hlinách. Celé územie má pahorkatinný charakter, tvorený sústavou chrbtov, svahov a úvalinovitých dolín Zálužianskej pahorkatiny. Výraznejšie údolia vytvoril Bábsky potok a jeho ľavostranný prítok Zagard. Zastavané územie obce je situované v severnej časti územia, pozdĺž obidvoch potokov.

Územie obce je v extraviláne prevažne využívané pre poľnohospodársku produkciu. V rámci intenzívne využívannej poľnohospodárskej krajiny sa nachádza viacero existujúcich významných krajinoekologických prvkov:

- Bábsky les – biocentrum regionálneho významu,
- Vodná nádrž Báb a urbársky les – biocentrum regionálneho významu,
- Bábsky potok – regionálny biokoridor,
- Kostolné – biocentrum miestneho významu.

Na území obce Báb možno hovoriť o čiastočne neúplnom systéme ekologicky významných prvkov. Stredná časť územia obce s existenciou dvoch regionálnych biocentier, ktoré síce nie sú zatiaľ vzájomne primerane prepojené, má relatívne uspokojivý podiel ekologicky významných prvkov; severná a južná časť územia obce má podiel takýchto prvkov minimálny a reálne tu figuruje len jedno miestne biocentrum v južnej časti avšak bez zapojenia do systému s ostatnými ekologickými prvkami a v severnej časti sa nachádza krátky úsek regionálneho biokoridoru.

Celkovo krajinoekologické prvky (plochy ekostabilizačnej a environmentálnej vegetácie a vodstva v krajine) tvoria 12,5% podiel všetkých plôch územia obce (250,3ha). Pri započítaní aj významných sídelných ekostabilizačných prvkov (plochy environmentálnej vegetácie v sídle, plochy rekreačnej a/al. vybavenostnej vegetácie) je podiel v rámci územia obce 13,8% (277,5ha).

Pre posudzovanie ekologickej stability územia je stanovený koeficient ekologickej stability (KES) – zohľadňuje sa celková rozloha jednotlivých typov prvkov krajiny štruktúry a stupeň ich ekologickej stability vyjadrených hodnotami (0 – bez významu až 5 veľmi vysoká ekologická stabilita). Na základe vypočítaného KES sa krajina klasifikuje do 5 stupňov ekologickej stability v škále od „krajina s veľmi nízkou ekologickou stabilitou“ až po „krajinu s veľmi vysokou ekologickou stabilitou“.

Podľa metodiky – vzorca (Reháčková, Paudištová) je na území obce Báb KES s hodnotou 1,45 – krajina s veľmi nízkou ekologickou stabilitou, pričom táto hodnota je blízko hornej hraničnej hodnoty pre uvedenú kategóriu (hodnota 1,50 už definuje krajinu ako krajinu s nízkou ekologickou stabilitou).

Poznámka – výpočet KES (modifikovaný vzorec pre potreby navrhovaného územného plánu):

$$\text{KES} = (\text{VEEK} \times 5 + \text{VEKk} \times 4 + \text{HEK} \times 4 + \text{VERk} \times 3 + \text{VEKs} \times 3 + \text{VERs} \times 2 + \text{VEPk} \times 1,5 + \text{VEPs} \times 1,5 + \text{VPRk} \times 2 + \text{VPI} \times 1 + \text{VVR} \times 2 + \text{VOP} \times 2 + \text{VOB} \times 1 + \text{VRP} \times 1 + \text{ZS} \times 0 + \text{VP} \times 0) / \text{PLOCHA KATASTRA} = (536,5 + 413,6 + 77,2 + 62,4 + 7,8 + 40 + 127,2 + 11,4 + 17,8 + 1482,7 + 23,8 + 119,8 + 34,6 + 2,1) / 2009 = 2956,9/2009 = \mathbf{1,47}$$

Použitie skratky v rámci vzorca označujú jednotlivé typy PFBlokov vrátane priemerného stupňa ekologickej stability:

VEEK (vysokoekostabilizujúca vegetácia krajinná) (5)	107,3ha
VEKk (ekostabilizujúca vegetácia krajinná) (4)	103,4ha
HEK (ekostabilizujúce vodstvo) (4)	19,3ha
VERk (environmentálna vegetácia krajinná) (3)	20,8ha
VEKs (ekostabilizujúca vegetácia sídelná) (3)	2,6ha
VERs (environmentálna vegetácia sídelná – započítaný 25% podiel verejných priestranstiev v rámci zastavaného územia a 50% podiel plôch zástavby pre výrobu) (2)	9,1 + 14,5x0,25 + 14,6x0,5 = 20,0ha
VEPk (produkčná extenzívna vegetácia krajinná) (1,5)	84,8ha
VEPs (produkčná extenzívna vegetácia sídelná) (1,5)	7,6ha
VPRk (produkčná extenzívna vegetácia a/al. rekreačná) (2)	8,9ha
VPI (produkčná intenzívna vegetácia) (1)	1482,7ha
VVR (rekreačná a/al. vybavenostná vegetácia – započítaný 50% podiel plôch zástavby pre vybavenosť) (2)	8,6 + 6,6x0,5 = 11,9ha
VOP (obytná a/al. extenzívna produkčná vegetácia) (2)	59,9ha
VOB (obytná vegetácia – započítaný 50% podiel plôch zástavby pre bývanie) (2)	34,6x0,5 = 17,3ha
VRP (nevyužívaná/ruderálna vegetácia v sídle – započítaný 50% podiel plôch zástavby) (1)	0,8 + 2,6x0,5 = 2,1ha

Obyvateľstvo

Demografické údaje

Historické súvislosti v demografickej štruktúre obce

Vývoj počtu obyvateľov má v rokoch 1869 – 1961 stúpajúcu tendenciu, počet obyvateľov celkovo narástol o 814 obyvateľov (vzrast o 67%). V 70-tych rokoch nastal veľmi výrazný prepád v demografických ukazovateľoch a za obdobie 1961 – 2001 bol pokles obyvateľstva celkovo o 1065 obyvateľov (pokles o 53%), ktorý sa stabilizoval začiatkom tohto tisícročia a od roku 2001 má počet obyvateľov opäť stúpajúcu tendenciu.

tab. 6 Retrospektívny vývoj počtu obyvateľov v obci Báb

	1869	1880	1890	1900	1910	1921	1930	
počet	1208	1192	1235	1417	1473	1644	1730	
nárast		-16	43	182	56	171	86	
nár. %		-1,3	3,6	14,7	4,0	11,6	5,2	
	1940	1950	1961	1970	1980	1991	2001	2011
počet	1786	1751	2022	1734	1282	990	957	1077
nárast	56	-35	271	-288	-452	-292	-33	120
nár. %	3,2	-2,0	15,5	-14,2	-26,1	-22,8	-3,3	12,5

Súčasná demografická štruktúra obce

Pri poslednom sčítaní obyvateľstva (2011) mala obec Báb 1077 obyvateľov. Podľa obecných štatistík má obec v súčasnosti 1133 obyvateľov (2020) – tento údaj bude základným údajom pre túto územnoplánovaciu dokumentáciu.

Obec sa zaraďuje medzi menšie obce s hustotou osídlenia 939 obyvateľov/km² zastavaného územia (podľa vymedzenia v evidencii katastra nehnuteľností) resp. 696 obyvateľov/km² (podľa skutočne zastavaného územia) a 56,4 obyvateľov/km² katastrálneho územia.

Z hľadiska vekovej štruktúry má najväčšie zastúpenie kategória obyvateľstva v produktívnom veku (takmer 66%), nasleduje kategória obyvateľov predproduktívnom veku (vyše 19%) a najmenšie zastúpenie má kategória obyvateľov v poproduktívnom veku (15%). Z pohľadu celookresného priemeru je možné vidieť, že obec dosahuje mierne lepšie ukazovatele (výrazne vyšší počet obyvateľov v predproduktívnom veku a nižší počet obyvateľov v poproduktívnom veku ale počet obyvateľov v produktívnom veku je mierne nižší ako celookresný priemer).

V obci žije 548 mužov a 585 žien.

Trvale žijúce obyvateľstvo má v absolútnej prevahe národnosť slovenskú. Ostatné národnosti majú zanedbateľné zastúpenie.

Z hľadiska náboženského vierovyznania sa 82,6% hlási k rímsko-katolíckemu vyznaniu, 0,9% k evanjelickému vierovyznaniu a 10% je bez vyznania.

tab. 7: Počet obyvateľov, veková štruktúra, národnosť

	Trvalo býv. obyv. (poč)	Predpr. vek	Produkt. vek	Poprod. vek	slov. národ. (%)	maďar. národ. (%)
Báb 2020	1133	19,1	65,9	15,0		

	Trvalo býv. obyv. (poč)	Predpr. vek	Produkt. vek	Poprod. vek	slov. národ. (%)	maďar. národ. (%)
Báb 2011	1077	16,8	70,5	12,7	96,8*	0,4*
Báb 2001	957				98,5	0,4
Báb 1991	990				98,1	0,5
NR okres 2020	161499	15,1	66,8	18,1	88,3	5,2
NR okres 2011	159143	13,9	62,5	23,6	87,9**	5,7**
NR okres 2001	163540	17,9	62,8	18,8	91,1	6,7
NR okres 1991	160725	24,3	57,6	18,1	90,1	8,2
NR kraj 2020	671508	13,8	67,4	18,8	69,7	23,9
NR kraj 2011	689867	13,5	62,5 ^x	24,0 ^x	68,6 ^{***}	24,6 ^{***}
NR kraj 2001	713422	17,3	62,4	19,8	70,1	27,6
NR kraj 1991	716846	23,0	57,4	19,5	68,2	30,2
SK 2020	5459781	15,9	67,0	17,1	81,7	8,2
SK 2011	5397036	15,3	62,6	22,1	80,7 ^{****}	8,5 ^{****}
SK 2001	5379455	18,9	62,3	18,0	85,8	9,7
SK 1991	5274335	24,9	57,8	17,3	-	-

* pri 1,3% obyvateľov obce nebola zistená národnosť

** pri 4,86% obyvateľov okresu nebola zistená národnosť

*** pri 5,4% obyvateľov kraja nebola zistená národnosť

**** pri 7,0% obyvateľov štátu nebola zistená národnosť

Ekonomicky aktívne obyvateľstvo

K roku 2020 sú v rámci obce nasledovné podniky, neziskové organizácie, fyzické osoby a živnostníci:

- 92 živnostníkov (v roku 2011 ich bolo 100 a v roku 2004 66)
- 97 fyzických osôb – podnikateľov (v roku 2011 ich bolo 102 a v roku 2004 69)
- 5 právnických osôb – neziskové (v roku 2011 ich bolo 5 a v roku 2004 5)
- 33 právnických osôb – ziskové (v roku 2011 ich bolo 11 a v roku 2004 4)

V roku 2020 bolo evidovaných 28 uchádzačov o zamestnanie (v roku 2011 to bolo 70 a v roku 2001 to bolo 125 uchádzačov).

Hospodárska základňa

Priemyselná výroba

V súčasnosti sa na území obce nachádza jediný výrobný závod.

Jestvujúci výrobný závod (Termolast Sered') sa nachádza v PFCelku KAŠTIEL, kde umiestňovanie výrobných prevádzok už nebude možné.

Poľnohospodárska výroba

V súčasnosti sa na území obce nachádza 6 prevádzok poľnohospodárskej výroby.

Lesné hospodárstvo

Lesné pozemky tvoria vzhľadom na plochu celého riešeného územia malý podiel, zaberajú podľa evidencie štatistického úradu 139,3ha, podľa evidencie NLC 138,3ha. Lesné porasty sú zaradené najmä do kategórie hospodárskych lesov (93,3ha), ostatné lesy sú zaradené medzi

ochranné lesy (Stará hora, Bartov háj) (15,6ha) a lesy osobitného určenia (lesy v chránených územiach) (29,4ha).

Porast patrí do LHC Nitra, obhospodarovaný je podnikom Lesy SR.

Veľkosť lesných pozemkov 139,3ha (7% z celkovej plochy územia obce). Lesné porasty sú sústredené v strednej časti územia obce.

Ostatné lesné porasty nezahrnuté medzi lesné pozemky, ktoré sa v súčasnosti nachádzajú v riešenom území môžeme charakterizovať ako dreviny rastúce mimo lesa a ich ochrana sa vykonáva v zmysle zákona č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov.

Poľovníctvo

Riešené územie spadá do poľovnej oblasti pre malú zver M VI Nitra, poľovní revír Báb, poľovnú zver predstavuje najmä zajac, bažant, jarabica a srnčia zver. V katastri pôsobí Poľovnícke združenie Báb.

Rybárstvo

V katastri obce sa nachádza kaprový rybársky revír Vodná nádrž Báb na ploche 27ha. Revír spravuje MsO SRZ Sereď.

Občianska vybavenosť a sociálna infraštruktúra

Školstvo

V obci sa nachádza jedna jednotriedna materská škola a jedna základná škola.

Materská škola (základná vybavenosť) má 1 triedu. Školu v školskom roku 2014/15 ju navštevovalo 39 žiakov.

Základná škola (základná vybavenosť) je plnoorganizovaná s 1.- 9. ročníkom. Škola má 9 tried, pracuje tu 11 pedagogických a 3 nepedagogický zamestnanci. Škola má vlastnú kuchyňu s jedálňou, malú telocvičňu a vonkajšie športoviská. Školu v školskom roku 2014/15 navštevovalo 97 žiakov.

Školské zariadenia charakteru vyššej alebo špecifickej vybavenosti sú dostupné najmä v meste Nitra.

Cirkev

V rámci obce je dominantná kresťanská rímskokatolícka cirkev, iná cirkev má v obci minimálne (až zanedbateľné) zastúpenie. V obci sa nachádza kostol, farnosť.

Rímsko-katolícky kostol (základná vybavenosť). V obci sa nachádza kostol sv. Imricha. Funkčne je kostol postačujúci pre potreby obce a nie je zámer na jeho rozširovanie alebo iné úpravy.

Cirkevné zariadenia charakteru vyššej alebo špecifickej vybavenosti sú dostupné najmä v meste Nitra.

Rímsko-katolícka fara (základná vybavenosť). V obci sa nachádza farský úrad s pôsobnosťou pre obce Báb, Rumánová. Farnosť patrí do Nitrianskej diecézy, dekanátu Lužianky.

Zdravotníctvo

V obci sa nachádza jedna ambulancia praktického lekára pre dospelých, nachádza sa tu aj jedna lekáreň. Základ-

ná zdravotná starostlivosť je zabezpečovaná v okolitých obciach, resp. v meste Nitra.

Ambulancia primárnej starostlivosti (základná vybavenosť). V obci sa nachádza jedna ambulancia praktického lekára pre dospelých. Budovu v rámci obce označujú ako zdravotné stredisko.

Lekáreň (základná vybavenosť). V obci sa nachádza jedna lekáreň.

Obec má zámer prevádzky lekárne podporovať aj do budúcnosti, rozvoj v rámci existujúceho objektu.

Zdravotnícke zariadenia charakteru vyššej alebo špecifickej vybavenosti sú dostupné najmä v meste Nitra.

Kultúra

Pre kultúrno-spoločenské aktivity slúži kultúrny dom. V obci sa nachádza aj obecná knižnica. V obci pôsobí viacero záujmových a spoločenských organizácií, ktoré sa svojou činnosťou podieľajú na rozvoji obce. Medzi ne patria najmä:

- Dobrovoľný hasičský zbor
- Miestna skupina Slovenského červeného kríža,
- MO Jednoty dôchodcov Slovenska,
- Spevácky súbor Bábčanka,
- Poľovnícke združenie Báb,
- COOP Jednota Nitra,
- Lesné pozemkové spoločenstvo Malý Báb,
- MO Slovenského zväzu záhradkárov
- VITIS (občianske združenie).

Kultúrny dom (základná vybavenosť). V obci sa nachádza jedna spoločenská sála – kultúrny dom. Objekt je schopný zabezpečovať väčšinu slávnostných a kultúrnych akcií v obci.

Všeobecná knižnica (základná vybavenosť). V obci sa nachádza knižnica v budove obecného úradu. V knižnici sa nachádza do 4000 kníh.

Samostatná klubovňa (základná, vyššia vybavenosť). V obci spolkovú činnosť reprezentujú viaceré spolky a združenia. Dobrovoľný hasičský zbor využíva objekt hasičskej zbrojnice, niektoré spolky využívajú objekt obecného úradu, prípadne kultúrneho domu. Záhradkáarsky zväz využíva malý pozemok na južnom okraji PFCelku Malý Báb, poľovníci využívajú pozemok pri rybníku.

Kultúrne zariadenia charakteru vyššej alebo špecifickej vybavenosti sú dostupné najmä v meste Nitra.

Šport

Pre športové aktivity obyvateľov je k dispozícii futbalové ihrisko, tenisový kurt a tenisová stena. V obci pôsobí športový klub, ktorý má mužstvo seniorov, „starých pánov“ a „benjamínkov“. V obci sú organizované aj ľadové medvede, ktoré majú 5 aktívnych členov a Klub šípkarov. Zo športových podujatí sa v obci pravidelne organizujú futbalové zápasy, volejbalové zápasy a preteky v hode šípok. V obci sa konajú pravidelne aj kynologické skúšky pre poľovných psov.

Športový areál (základná vybavenosť). V obci sa nachádza trávnaté futbalové ihrisko so zázemím a tribúnou. V areáli štadióna sa nachádza aj viacúčelové ihrisko s umelým povrchom pre malý futbal, nohejbal, tenis a iné

loptové hry a tenisový kurt. Štadión je prístupný aj pre rekreačné aktivity obyvateľov.

Maloplošné ihrisko (základná vybavenosť). Maloplošné ihriská (tenis, univerzálne ihrisko a pod.) sa nachádzajú v obci v rámci športového areálu. Ihriská výhradne pre rekreačné využívanie sa nachádzajú v rámci plôch rekreačnej vegetácie, resp. v rámci takýchto plôch môžu aj vzniknúť.

Telocvičňa (základná vybavenosť). V obci sa nenachádza samostatná telocvičňa. Navrhujeme jej výstavbu v rámci areálu školy, prípadne športového areálu s možnosťou využitia pre potreby obyvateľov obce.

Športové zariadenia charakteru vyššej alebo špecifickej vybavenosti sú dostupné najmä v meste Nitra.

Sociálna starostlivosť

Sociálna starostlivosť je občanom poskytovaná poskytovaním rôznych sociálnych dávok, ktoré vypláca ÚPSVar v Nitre, opatrovateľskú službu občanom na to odkázaným zabezpečuje zo zákona obec. Starostlivosť pre sociálne odkázaných obyvateľov je najmä prostredníctvom ich rodinných príslušníkov.

V obci sa nenachádza žiadne sociálne zariadenie. Obec zabezpečuje pre svojich obyvateľov opatrovateľskú službu. V obci je zriadený klub dôchodcov a je poskytovaná doháňka stravy pre seniorov.

Denný stacionár (základná vybavenosť). V obci sa nenachádza primeraný priestor pre denný pobyt seniorov.

Sociálne zariadenia charakteru vyššej alebo špecifickej vybavenosti sú dostupné najmä v meste Nitra.

Obchod a služby

V súčasnej dobe je obchodná sieť plne organizovaná do súkromného sektoru riadená výlučne trhovými podmienkami a regulovaná štátom prostredníctvom legislatívy. Nemožno preto hovoriť o univerzálnej koncepcii v tomto druhu vybavenosti, túto si vytvárajú jednotlivé spoločnosti resp. fyzické osoby podľa vlastnej stratégie. Základnú vybavenosť tvorí prevažne potravinový obchod dopĺňaný drogistickým alebo aj priemyselným tovarom, vyššiu vybavenosť tvoria špecializované maloobchodné jednotky a veľkoobchodné prevádzky.

Predajňa základných potravín a zmiešaného tovaru (potraviny) (základná vybavenosť). V obci sa nenachádzajú 2 takéto prevádzky:

- COOP Jednota
- Potraviny Sama.

Prevádzka stravovacích služieb základného štandardu (reštaurácia, bar) (základná vybavenosť).

- Reštaurácia Sýpka u Ľudovíta; jedná sa reštauráciu charakteru vyššej vybavenosti nakoľko sa zameriava na klientov z rýchlostnej cesty;
- Bar Orion

Poštový operátor (pošta) (základná vybavenosť).

- Slovenská pošta; v obci sa nachádza pošta v budove obecného úradu.

Prevádzka nevýrobných služieb základného charakteru (základná vybavenosť). V obci sa nenachádzajú takéto prevádzky.

Obec podporuje vo všeobecnosti takéto prevádzky. Umiestňovanie prevádzok sa musí riadiť funkčnou reguláciou.

Pohrebisko (cintorín) (základná vybavenosť).

- cintorín Veľký Báb, v rámci areálu sa nachádza dom smútku
- cintorín Malý Báb, pomerne rozsiahly areál s prístreškom pre smútočné obrady, nachádza sa tu aj kalvária

Obec podporuje rozvoj obidvoch pohrebísk. Je potrebné dobudovať na cintoríne Malý Báb Dom smútku, pri obidvoch areáloch je potrebné dobudovať plochy pre statickú dopravu.

Na území obce sa nachádzajú aj už nevyužívané dve židovské pohrebiská (židovský cintorín Veľký Báb, židovský cintorín Malý Báb). Navrhujeme ich transformáciu na pietne parky.

Obchodné zariadenia a zariadenia služieb charakteru vyššej alebo špecifickej vybavenosti sú dostupné najmä v meste Nitra.

Verejná správa

Reforma verejnej správy výrazne posilnila postavenie miestnych samospráv vo vzťahu k ekonomickému a sociálnemu rozvoju územia. Samospráva obce zastáva svoj úrad v obecnom úrade. Pozostáva zo starostu obce ako najvyššieho štatutára a 7 poslancov. Súčasný rozpočet obce sa pohybuje na hranici 500 tis. €, hlavný zdroj príjmov sú podiely daní najmä fyzických osôb a daň z nehnuteľností, najväčšie výdaje sú v ekonomickej oblasti (vrátane cestnej dopravy) a všeobecné verejné služby.

Obecný úrad (základná vybavenosť). Samospráva obce zastáva svoj úrad v obecnom úrade. Obecný úrad ako najdôležitejšia obecná inštitúcia musí túto skutočnosť reprezentovať funkčnou obsažnosťou (oficiálne povinnosti vyplývajúce z titulu úradu ako aj neoficiálne povinnosti vytvárajúce súdržnosť komunity obce v oblasti kultúrno-spoločenských aktivít), ako aj svojím výsostným priestorovým pôsobením v rámci ústredného priestoru obce.

Matričný úrad (základná vybavenosť). V obci sa nachádza v budove obecného úradu, je zriadený spoločný matričný úrad pre viaceré obce (Rumanová).

Stavebný úrad (základná vybavenosť). Obec má zriadený spoločný stavebný úrad pre viaceré obce, ktorý sídli v obci Nitrianske Hrnčiarovce.

Samosprávne zariadenia a zariadenia štátnej správy charakteru vyššej alebo špecifickej vybavenosti sú dostupné najmä v meste Nitra.

Rekreácia

Na území obce Báb sa síce nachádza niekoľko významných a zaujímavých prírodných a aj kultúrnych pamiatok (prírodná rezervácia Bábsky les, vodná nádrž Báb, kaštieľ Báb, kostol sv. Imricha) ako aj niektorých aktivít (vínogradníctvo aj s historickými pivnicami hlbenými priamo do svahov), cestovný ruch je napriek tomu prakticky zanedbateľný. Nenachádzajú sa tu žiadne rekreačné zóny.

Záhradná chata, samostatná záhrada (individuálna rekreácia). V obci sa tento typ nenachádza. **Vinohradnícky domček, samostatný vinohrad** (individuálna rekreácia). V obci sa nachádza niekoľko individuálnych vinohradov najmä pri Bartovom háji, vinohradnícke domčeky napriek historickým tradíciám sa tu prakticky nenachádzajú.

Chalupa (individuálna rekreácia). V obci sa niekoľko pôvodných rodinných domov využíva ako chalupa. Ich počet nie je známy.

Športovo-rekreačný areál stredného a väčšieho charakteru (špecifická rekreácia). V obci sa v súčasnosti nenachádza takýto typ rekreačnej zástavby.

Rekreačné a športovo-rekreačné areály charakteru vyššej alebo špecifickej rekreácie: **športovo-rekreačné areály stredného a väčšieho charakteru** (hromadná až špecifická rekreácia), **kúpeľný areál** (špecifická rekreácia) sú dostupné podľa druhu rekreácie v rámci územia kraja až územia celého Slovenska.

Infraštruktúra

Dopravná infraštruktúra

Dopravná infraštruktúra je podrobne popísaná v oddiele ÚDAJE O PRIAMÝCH VPLYVOCH ÚZEMNOPLÁNOVACEJ DOKUMENTÁCIE NA ŽIVOTNÉ PROSTREDIE VRÁTANE ZDRAVIA v kapitole B.1 Údaje o vstupoch a časti Nároky na dopravnú infraštruktúru tejto správy.

Zásobovanie pitnou vodou a odvádzanie a čistenie splaškových vôd

Zásobovanie pitnou vodou je podrobne popísané v oddiele ÚDAJE O PRIAMÝCH VPLYVOCH ÚZEMNOPLÁNOVACEJ DOKUMENTÁCIE NA ŽIVOTNÉ PROSTREDIE VRÁTANE ZDRAVIA v kapitole B.1 Údaje o vstupoch a časti Voda tejto správy.

Zásobovanie elektrickou energiou a zemným plynom

Zásobovanie elektrickou energiou je podrobne popísané v oddiele ÚDAJE O PRIAMÝCH VPLYVOCH ÚZEMNOPLÁNOVACEJ DOKUMENTÁCIE NA ŽIVOTNÉ PROSTREDIE VRÁTANE ZDRAVIA v kapitole B.1 Údaje o vstupoch a časti Energetické zdroje tejto správy.

Odpadové hospodárstvo

Odpadové hospodárstvo je podrobne popísané v oddiele ÚDAJE O PRIAMÝCH VPLYVOCH ÚZEMNOPLÁNOVACEJ DOKUMENTÁCIE NA ŽIVOTNÉ PROSTREDIE VRÁTANE ZDRAVIA v kapitole B.2 Údaje o výstupoch a časti Odpady tejto správy.

C.3 HODNOTENIE PREDPOKLADANÝCH VPLYVOV ÚZEMNOPLÁNOVACEJ DOKUMENTÁCIE NA ŽIVOTNÉ PROSTREDIE VRÁTANE ZDRAVIA A ODHAD ICH VÝZNAMNOSTI

Vplyvy na obyvateľstvo

Návrh územného plánu obce Báb nezahŕňa a eliminuje riešenia, ktoré by boli nositeľmi rizík pre

zdravotný stav obyvateľstva a ktoré by mali negatívne sociálno-ekonomické dopady, narušovali pohodu a kvalitu života alebo životného prostredia. Naopak, územnoplánovacia dokumentácia predostiera konkrétne riešenia problémov s identifikovanými nepriamymi vplyvmi.

Prognóza demografickej štruktúry

Výhľadový počet obyvateľov obce Báb je v projektovanom do roku 2040. Vychádza sa pritom z demografických projekcií podľa UPRN Nitrianskeho kraja, kde sa stanovili výhľadové tendencie pre Nitriansky kraj a okres v dvoch variantoch, pričom sa zohľadnili založené tendencie dané vekovou štruktúrou a vývojom plodnosti a úmrtnosti.

Úvaha o projekcii obyvateľstva pre obec je vypracovaná v dvoch alternatívach (vychodzí počet obyvateľov sa stanovuje na hodnotu 1133 obyvateľov):

- nízky variant uvažuje v celom projektovanom období so stagnáciou plodnosti a so stagnujúcou príp. mierne rastúcou úmrtnosťou. Predpokladá sa, že v projektovanom období bude aj podiel migrácie nízky.

tab. 8: Projekcia obyvateľstva s migráciou – nízky variant

	2020 (obyv.)	rv (%)	2030 (obyv.)	rv (%)	2040 (obyv.)
Báb	1133	0,50	1190	0,25	1220
NR okres	163060	0,0006	164021	-	-
NR kraj	669777	-0,0028	651323	-	-
Slovensko	5467657	-0,0006	5434905	-0,0025	5299636

- vysoký variant predpokladá postupný mierny nárast plodnosti a súčasne predpokladá mierne zlepšovanie úmrtnostných pomerov. Taktiež predpokladá vzrast migračného prírastku ako pozitívny dopad snahy obce o „získanie“ nového obyvateľstva vytvorením nových plôch pre bytovú výstavbu. Pri tejto projekcii sme zohľadnili aj skutočnosť, že skutočný vývoj počtu obyvateľov je optimistickejší ako to predpokladala demografická prognóza UPRN Nitrianskeho kraja.

tab. 9: Projekcia obyvateľstva s migráciou – vysoký variant

	2020 (obyv.)	rv (%)	2030 (obyv.)	rv (%)	2040 (obyv.)
Báb	1133	1,50	1303	1,00	1433
NR okres	163060	0,0006	164021	-	-
NR kraj	693724	-0,0020	680098	-	-
Slovensko	5520834	0,0024	5653541	0,0017	5749902

Ekonomické a sociálne dôsledky navrhovaného riešenia na obyvateľstvo budú vyplývať z uvažovaného nárastu počtu obyvateľov. V návrhovom období do roku 2040 sa na základe predpokladu postupného mierneho nárastu plodnosti a súčasne predpokladu mierneho zlepšovania úmrtnostných pomerov a predpokladu vzrastu migračného prírastku (pozitívny dopad snahy obce o „získanie“ nového obyvateľstva vytvorením nových plôch pre bytovú výstavbu) prognózuje zvýšenie počtu obyvateľov na 1220 až 1433 (vzrast o 87 až 300 obyvateľov). V prípade prisťahovania nových obyvateľov dôjde následne k zmene so-

ciálnej a demografickej štruktúry miestnej populácie – zvýšeniu podielu obyvateľov vekovej skupiny do 40 rokov, zvýšeniu podielu domácností so strednými príjmami. Táto zmena bude mať výrazne pozitívny dopad na celkovú vitalitu obce. Nárast miestnej populácie však bude mierny a neohrozí tradičnú vidiecku komunitu.

Bývanie

Nové rozvojové plochy a existujúce voľné nezastavané plochy v rámci zastavaného územia vymedzené v návrhu územného plánu obce pre bytovú výstavbu majú celkovú kapacitu 370 bytových jednotiek. Tento nárast je o 220 bytov vyšší ako prognózovaná potreba (150 bytov), ale tento nadbytok je možné označiť aj za mieru rezervy pre nemožnosť realizovať výstavbu v niektorých lokalitách (najväčšiu mieru neistoty realizácie je možné označiť plochy v zastavanom území alebo aj mimo neho v jestvujúcich prielukách alebo ako súčasť nadrozmerých záhrad. Tieto parcely sú vo vlastníctve konkrétnych majiteľov s veľkou pravdepodobnosťou sú plánované pre svojich rodinných príslušníkov do budúcnosti). Plochy určené zástavbu s funkciou bývania majú určené jasné regulačné kritériá, ktoré sú zamerané na urbanistický typ zástavby (najčastejšie voľná uličná zástavba s podlažnosťou do 2NP), umiestnenie stavieb (umiestnenie do hĺbky max. 30m od uličnej čiary, v polohách staršej zástavby až 50m), definovanie min. podielu ozelenenia priemerne na min. 30% (nezastavateľná plocha) a samostatné definovanie plôch záhrad s min. možnosťou zastavania (max. 10%).

V kontexte rozvoja zástavby je potrebné aj vnímať pozitívny vplyv UPNO Báb v oblasti definovania verejných priestranstiev, kde je upriamená pozornosť nielen na ich priestorovú kvalitu (definovanie ich min. šírky a pod.) ale najmä aj definovanie funkčnej kvality s dôrazom na umiestnenie min. podielu ozelenenia na verejných priestranstvách (min. 20% na plošných priestranstvách a 5% na líniových priestranstvách).

Hospodárska základňa a vybavenosť regionálneho charakteru

Positívne dôsledky navrhovaného riešenia možno vidieť v stanovení presných regulatívov pre výrobné aktivity v zastavanom území, ktoré predídu potenciálnym negatívnym vplyvom na obytné územie a budú garantovať kvalitu životného prostredia. V rámci územia obce sú stanovené polohy pre prípadný rozvoj / umiestňovanie výroby. V kontakte s obcou je stanovená jedna ucelená plocha pre extenzívnu výrobu (výroba, ktorá nepodlieha zisťovaciemu konaniu alebo povinnému hodnoteniu činnosti na posudzovanie ich vplyvu na životné prostredie na základe príslušnej legislatívy) a navyše je táto lokalita oddelená od obytného územia environmentálnou vegetáciou.

Umiestňovanie výroby intenzívneho charakteru (výroba ktorá nemusí podliehať povinnému hodnoteniu činnosti na posudzovanie ich vplyvu na životné prostredie, môže však podliehať zisťovaciemu konaniu na základe príslušnej legislatívy) je striktne lokalizovaná v polohách vo významnej vzdialenosti od obytného územia a v polohách kde boli podobné plochy založené.

V rámci stratégie rozvoja zástavby navrhuje dve lokality pre umiestňovanie výrobných areálov a prevádzok – v rámci vybavenostno-výrobných celkov (PFCelok BART a PFCelok ALEXANDROV DVOR). Uvedené celky slúžia pre umiestňovanie extenzívnej aj intenzívnej výroby (t.z. výroby so strednými a veľkými plošnými a energetickými a dopravnými nárokmi. Patrí sem najmä každý druh výroby, ktorý nesmie podliehať povinnému hodnoteniu činnosti na posudzovanie ich vplyvu na životné prostredie, môže však podliehať zisťovaciemu konaniu (na základe príslušnej legislatívy). Ochranné pásmo môže presahovať vymedzený areál (max. 100m) ale nesmie zasahovať do žiadnej obytnej zóny (aj navrhovanej)).

V PFCelku SEVERNÝ KONIEC sa v rámci jestvujúceho areálu bývalého poľnohospodárskeho družstva navrhuje umiestnenie vybavenostno-výrobnej časti, kde bude možné umiestniť aj extenzívnu výrobu (t.z. výroby s priemernými a malými plošnými a energetickými a dopravnými nárokmi s ochranným pásmom minimálne presahujúcim vymedzený areál (max. 25m) – všetky sledované hygienické limity pre obytné územie na okraji ochranného pásma musia byť nižšie ako sú prípustné hodnoty (napr. hodnoty hluku, emisií, zápachu a pod.). Jedná sa najmä o výrobu, ktorá nepodlieha zisťovaciemu konaniu alebo povinnému hodnoteniu činnosti na posudzovanie ich vplyvu na životné prostredie (na základe príslušnej legislatívy).

V rámci stratégie rozvoja zástavby platí pre umiestňovanie prevádzok poľnohospodárskej výroby identický princíp ako pre priemyselnú výrobu, sú navrhované dve lokality pre umiestňovanie výrobných areálov a prevádzok – v rámci vybavenostno-výrobných celkov (PFCelok BART a PFCelok ALEXANDROV DVOR) pre umiestňovanie extenzívnej aj intenzívnej výroby a v PFCelku SEVERNÝ KONIEC sa v rámci jestvujúceho areálu bývalého poľnohospodárskeho družstva navrhuje umiestnenie vybavenostno-výrobnej časti, kde bude možné umiestniť aj extenzívnu výrobu.

Občianska vybavenosť a sociálna infraštruktúra

Positívne je možné hodnotiť aj navrhované riešenie pre stanovenú reguláciu pre umiestňovanie občianskej vybavenosti a sociálnej infraštruktúry v zastavanom území obce (aj navrhovanom) a definovanie konkrétnych opatrení pre jednotlivé už existujúce prevádzky.

Obec má zámer podporovať materskú školu, rozvoj v rámci existujúceho areálu.

Obec obdobne má zámer podporovať aj základnú školu, rozvoj v rámci existujúceho areálu (príprava výstavbu veľkej telocvične). Navrhuje preorientovanie hlavného vstupu do areálu zo strany futbalového štadióna, kde je možné riešiť aj kvalitný a bezpečný dopravný prístup vrátane verejného predpriestoru.

V blízkosti fary je navrhovaná priestorová rezerva pre výstavbu „farského domu“ kde by mohli vzniknúť podmiienky pre farský úrad, rozvíjanie cirkevnej a záujmovej činnosti ako aj priestor pre sociálne služby v rámci obce.

Obec má zámer kultúrny dom podporovať s možnosťou rozšírenia o ďalšie záujmové činnosti a klubové priestory.

Podpora je deklarovaná aj pre prevádzku knižnice s možnosťou rozšírenia / skvalitnenia. Nepredpokladá nové priestorové nároky.

Obec vo všeobecnosti podporuje záujmové a spolkové činnosti a umiestnenie klubových priestorov navrhuje riešiť v kultúrnom dome.

Obec podporuje športový areál, je potrebné ho skvalitniť nielen samotný areál ale aj jeho predpolie v rámci verejného priestranstva.

Ako veľmi pozitívny zámer je možné hodnotiť návrh na zriadenie denného stacionáru, ktorý by mohol kombinovať funkcie klubu dôchodcov až po dennú starostlivosť pre čiastočne odkázaných ľudí na opatrovateľskú starostlivosť. Denný stacionár predkladaný dokument navrhuje v rámci tzv. farského domu.

Deklarovaná je aj podpora zachovania a rozvoja zdravotného strediska v rámci existujúceho objektu.

Napriek skutočnosti, že obchodné prevádzky sú zaradené medzi trhovo regulované, v rámci obce Báb je ešte nevyhnutná podpora na existenciu kvalitných maloobchodných prevádzok. V rámci obce navrhuje aby perspektívne bolo vybudované obchodné centrum, kde by bola umiestnená takáto prevádzka.

Obchodné prevádzky stravovacích služieb nebudú z pohľadu obce priamo podporované. Umiestňovanie prevádzok sa musí riadiť funkčnou reguláciou.

Obec podporuje zachovanie prevádzky poštového operátora a aj jeho umiestnenie v rámci obecného domu je vhodné.

Všetky úrady verejnej samosprávy sídlia v obecnom dome. Hodnotená územnopláňová dokumentácia podporuje zachovanie budovy obecného domu pre takéto funkcie aj s ich rozšírením pre potreby obce (spoločenské priestory, klubovne a pod.).

Rekreácia

Vzhľadom na jestvujúce prírodné podmienky – geomorfológia okolia, prírodná rezervácia charakterizuje hodnotená dokumentácia zaujímavý potenciál pre rozvoj regionálneho turizmu založeného na cykloturistike (územím prechádza niekoľko značených cyklotrás) aj s významnými cieľovými bodmi v obci.

Druhým významným potenciálom sa môže stať tzv. vidiecky turizmus resp. jeho forma agroturistika. Táto forma rekreácie má v území aj zaujímavý krajinný potenciál a aj teoreticky vybudované zázemie vo forme bývalých majerov a usadlostí.

Z pohľadu obce nevzniká potreba pre zriaďovanie samostatných záhrad (záhradkárske osád) a ani nenavrhuje takéto lokality.

Podobne ako pri záhradnej chatke nevzniká potreba pre zriaďovanie nových samostatných vinohradníckych oblastí s potrebou budovania vinohradníckych domčekov.

Vzhľadom na prírodný potenciál (Bábsky park CHA a Bábsky les NPR) ale najmä existenciu areálu kaštieľa, navrhuje vznik rekreačného areálu pre hromadnú rekreáciu vo forme wellness, kongres hotel a pod.

Positívne je potrebné hodnotiť zámer na vytvorenie obecného rekreačnej lokality v PFCelku Krivý Mlyn, kde je navrhovaný priestor pre koncomtýždňové aktivity obyvateľov obce.

Infraštruktúra

V oblasti nadradenej dopravy sa síce nepočíta so žiadnou zásadnou zmenou v území ale UPNO Báb prináša na miestnej úrovni definovanie / delenie dopravy na nevyhnutný vnútroobecný tranzit a dopravu výlučne cieľovú čím je umožnené budovanie obytných zón s ukludnenou dopravou. V koridoroch ciest III. triedy sa počíta s výstavbou / dobudovaním chodníkov a cyklochodníkov (s možnou vzájomnou integráciou). Uvedené návrhy budú mať pozitívne vplyvy na obyvateľstvo, najmä z hľadiska bezpečnosti najzraniteľnejších účastníkov cestnej premávky. Toto opatrenie prispieva aj k eliminácii kolíznych javov v súvislosti s možným očakávaným vzrastom nákladnej dopravy (skládka odpadov Rumanová ale najmä priemyselný park Rumanová).

V oblasti technickej infraštruktúry bude mať navrhovaná výstavba splaškovej kanalizácie podstatný pozitívny vplyv na hygienické podmienky a komfort obyvateľov. V nových rozvojových plochách kvalitu bývania zabezpečí zámer napojenia na všetky inžinierske siete – plynovod, verejný vodovod, splaškovú kanalizáciu, zásobovanie elektrickou energiou.

Celkové zhodnotenie vplyvov na obyvateľstvo

Navrhované riešenie predpokladá stavebné aktivity v obci, ktoré však budú rozložené rovnomerne počas celého návrhového obdobia územného plánu obce. Prechodne môže počas výstavby nových obytných objektov, ako aj líniových stavieb technickej infraštruktúry, dôjsť ku krátkodobému zhoršeniu životných podmienok obyvateľstva dotknutej obce – zvýšeniu hlučnosti, prašnosti, nárastu produkcie stavebných odpadov pri rekonštrukciách objektov. Ide o prechodné vplyvy, ktoré z dlhodobého hľadiska nie sú relevantné.

Návrhy zamerané na zvýšenie ekologickej stability nebudú mať len pozitívne environmentálne dopady, ale ich nepriamym vplyvom je potenciál priniesť zlepšenie ekonomických, sociálnych a ekologických podmienok pre dotknuté obyvateľstvo. Počíta sa s výsadbou pásov alebo línii izolačnej zelene v rámci výrobných areálov, resp. po ich obvode (najmä v kontakte s obytným územím), ako aj na rozhraní poľnohospodárskej pôdy a zastavaného územia, vrátane jeho navrhovaného rozšírenia.

Nulový variant znamená konzervovanie súčasného stavu, t.j. rozvoj obce v súčasnosti platnou územnopláňovou dokumentáciou, kde však vo veľkej miere chýbajú priestorové ale aj funkčné regulatívy, čo umožňuje relatívne živelný rozvoj zástavby.

Vplyvy na horninové prostredie, nerastné suroviny, geodynamické javy a geomorfologické pomery

Realizácia stavieb a činností podľa hodnotenej územnoplánovacej dokumentácie nebude mať negatívny vplyv na horninové prostredie a geomorfologické pomery. Podmieňujúcim predpokladom je, že pri zakladaní stavieb bude zohľadnený prirodzený geologický podklad.

V území je evidované jedno územie ako potenciálne ohrozené zosuvom (svahovou deformáciou). Jedná sa plochu, ktorá sa nachádza v PFCelku STUDIENKA, ktorá priamo ohrozuje už jestvujúcu zástavbu. UPNO Báb v tejto oblasti primárne zdôrazňuje potrebu kvalitnej prípravy výstavby / prestavby a súčasne v území je navrhovaná línia environmentálnej vegetácie.

Vplyvy na klimatické pomery

Hodnotená územnoplánovacia dokumentácia nevyvolá žiadne priame vplyvy na klimatické pomery v riešenom území.

Nepriame pozitívne vplyvy na klímu prinesú niektoré navrhované opatrenia na zabezpečenie ekologickej stability a biodiverzity, ktoré vychádzajú z odporúčaných opatrení Stratégie adaptácie SR na nepriaznivé dôsledky zmeny klímy. Ide hlavne o opatrenia ako zvyšovanie podielu vegetácie v sídle (vrátane líniovej zelene), ochrana funkčných brehových porastov tokov, opatrenia na zvýšenie retenčnej a inundačnej schopnosti krajiny, budovanie zelenej infraštruktúry (biokoridorov), agrotechnické opatrenia, návrh výsadby líniovej zelene pozdĺž ciest. Tieto opatrenia však majú významnejší lokálny vplyv na riešené územie z hľadiska vplyvov na pôdu, biotopy a krajinu a sú preto primárne zaradené v týchto podkapitolách.

Čiastočne regionálny dosah bude mať zámer výroby elektrickej energie z obnoviteľných zdrojov energie (OZE) – vietor a slnko. Tým sa zníži spotreba fosílnych palív na výrobu elektrickej energie s pozitívnym vplyvom na klimatické pomery, ako aj na kvalitu ovzdušia. Vzhľadom na špecifiká umiestnenia takejto elektrárne nie zatiaľ sú určené presné polohy jednotlivých stožiarov veternej turbíny a ani ich výška a nie sú určené ani presné polohy / plocha pre umiestnenie fotovoltaických panelov. Predbežne sa uvažuje o polohe v blízkosti trasy rýchlostnej komunikácie R1, kde sa predpokladá najnižší negatívny dopad na krajinu. Lokalizácia takéhoto zámeru vyžaduje povinné hodnotenie vplyvov na životné prostredie, ktoré reálne zhodnotí možnosť a vhodnosť umiestnenia na území obce Báb.

Vplyvy na ovzdušie

Navrhované riešenie v hodnotenej územnoplánovacej dokumentácii počíta s plynofikáciou všetkých nových rozvojových plôch pre obytnú funkciu. Alternatívne sa uvažuje s výrobou tepla / elektrickej energie formou obnoviteľných zdrojov (tepelné čerpadlo, fotovoltaika a pod.). Tým sa eliminuje znečistenie z domácností pri vykurovaní a príprave teplej úžitkovej vody, čo predstavuje pozitívny priamy vplyv.

Navrhované riešenie v hodnotenej územnoplánovacej dokumentácii lokalizuje významné nové plochy výroby a vybavenosti, kde predpokladáme aj vznik stredných zdrojov znečistenia (najmä v súvislosti s vykurovaním objektov) ale aj v súvislosti umiestnením určitej technológie výroby. Navrhované plochy sú v dostatočnej vzdialenosti od plôch určených na bývanie a súčasne ich oddeľuje aj terénna konfigurácia čo súhrne zabezpečuje minimálny vplyv na znečistenie ovzdušia v obci a všeobecne kvalitu životného prostredia v obytnom území.

V samotnej obci územnoplánovacia dokumentácia v zásade nepočíta s novými plochami výroby a teda ani so vznikom nových stredných ani veľkých zdrojov znečisťovania ovzdušia. Menšie prevádzky aj výrobného charakteru (extenzívna výroba) je lokalizovaná výhradne do už existujúcich areálov s požiadavkou na ich oddelenie environmentálnou vegetáciou od obytného územia. Na plochách určených pre bývanie sa výrobné prevádzky nepovoľujú vôbec.

Vplyvy na vodné pomery a kvalitu vody

Realizácia stavieb a činností podľa hodnotenej územnoplánovacej dokumentácie sleduje zlepšenie hydrologických a hydrogeologických pomerov v území.

Jedná sa predovšetkým o realizáciu opatrení, ktorých cieľom je v maximálnej miere zadržiavať zrážkovú vodu v území.

V rámci krajiny je navrhnutá bohatá sieť líniových a plošných vegetačných prvkov, ktorých úloha je okrem iného eliminovať rýchle odtokanie vody a tým ju zadržiavať v území a súčasne aj tým chrániť jednotlivé stavby pred prívalovými povodňami.

V záväznej časti hodnotenej dokumentácie sú definované kritéria pre manažment dažďovej vody pri výstavbe, ktorý pozostáva predovšetkým z jej zadržiavania na ploche pozemku pre jej neskoršie využitie (napr. polievanie) a len v nevyhnutnej miere ako bezpečnostný prvok jej umožníť vsakovanie resp. priame odtokanie do recipientu.

Významné opatrenia sú smerované aj k hlavnému vodnému toku v území Bábskemu potoku, ktorý je v rámci obce skanalizovaný. Z dôvodu zvýšenia ekologickej kvality a ekostabilizačnej funkcie vodného toku odporúčame výhľadové rozšírenie pozemku vodného toku a realizáciu renaturačných opatrení, ktorá by mali zahŕňať napr. zníženie sklonu brehov, zníženie pozdĺžneho sklonu tokov, spomalenie prúdenia vody a tým aj zväčšenie plochy pre mokradnú a brehovú vegetáciu (v miestach kde je to možné).

V neposlednom rade významný vplyv na vodné pomery v oblasti ich kvality bude výstavba celoobecnej splaškovej kanalizácie, ktorá v blízkej budúcnosti by mala úplne eliminovať vypúšťanie odpadných vôd do potoka. Samozrejmosťou je povinnosť napojenia na kanalizáciu všetkých novonavrhovaných stavieb a areálov.

Vplyvy na pôdu

Realizáciou navrhnutých ekostabilizačných opatrení sa eliminuje pôdna erózia a ďalšie ohrozujúce faktory.

V návrhu územného plánu obce je zakotvená požiadavka optimalizácie agrotechnických postupov pri obrábaní ornej pôdy, ako aj udržiavania existujúcej a založenia novej líniovej vegetácie s pôdochrannou funkciou v podobe vsakovacích vegetačných pásov. Táto skupina opatrení predstavuje pozitívne vplyvy na pôdu.

Hodnotená územnoplánovacia dokumentácia vymedzuje nové rozvojové plochy pre výstavbu. V rámci návrhového obdobia sú navrhované celkové zábery PP mimo zastavané územie v úhrne 100,5ha. Pre potreby rozvoja obce (bývanie a rekreačné zázemie obce) je navrhovaný záber 16,3ha a pre potreby rozvoja regionálnej vybavenosti a výroby až 84,2ha.

Zábery lesných pozemkov sú uvažované len v marginálnom rozsahu (0,01ha) pre výstavbu turistickej rozhládne.

Vzhľadom k skutočnosti, že priestorové rezervy v zástavbe obce a možnosti intenzifikácie existujúcej zástavby sú nízke a sú z pohľadu reálnej využiteľnosti ťažšie dostupné (majetko-právne vzťahy), bolo nevyhnutné vyčleniť nové plochy pre výstavbu na poľnohospodárskej pôde. V snahe chrániť pôdne celky pred nadmerným rozdrobením boli uprednostnené kompaktné plochy, priamo nadväzujúce na zastavané územie obce, ako aj zvyškové plochy a prieluky v zastavanom území obce.

Najkvalitnejšia pôda v danom území sa sústreďuje v strednej a južnej časti a len v menšej miere v bezprostrednom kontakte so zastavaným územím, preto zábery PP pre obytné funkcie sú navrhované na najkvalitnejších pôdach len minimálne. Zábery PP pre potreby rozvoja regionálnej vybavenosti a výroby sú sústredené v kontakte s rýchlostnou komunikáciou pri mimoúrovňových križovatkách. V týchto polohách sa nachádza aj najkvalitnejšia pôda, preto sú zábery PP navrhované v etapizácii tak aby v rámci I. etapy boli zabrané menej kvalitné pôdy.

V prípade nulového variantu vplyvy na pôdu by boli obdobné v súčasnosti platná územnoplánovacia dokumentácia predpokladá celkové zábery poľnohospodárskej pôdy na úrovni 80,9ha. Zábery pre potreby rozvoja obce (obytného územia) sú porovnateľné predkladaná územnoplánovacia dokumentácia navrhuje väčšie zábery pre potreby regionálnej vybavenosti a výroby, čo má však svoje opodstatnenie najmä vzhľadom k navrhovanej polohe pri rýchlostnej komunikácii R1.

Vplyvy na flóru, faunu a ich biotopy

Významnejšie biotopy sú v riešenom území viazané najmä na kompaktné lesné porasty, ktoré sú z väčšej časti súčasťou chránených území (Bábsky les) resp. územia európskeho významu (SKUEV0869 Bábsky les).

Z hľadiska fauny a flóry majú význam aj prvky územného systému ekologickej stability (ÚSES). V hodnotenej ÚPD sa na plochách chránených území ani prvkov ÚSES nenavrhujú žiadne navrhované stavby a rozvojové zámery. Naopak, návrhom nových prvkov ÚSES – biocentier a biokoridorov miestneho významu dôjde po ich dobudovaní k pozitívnym vplyvom na faunu. Biokoridory umožnia migráciu živočíchov a eliminujú bariérové prvky. Viaceré eko-

logicky významné segmenty krajiny sú navrhované na funkciu biocentier, kde budú vhodné podmienky pre úkryt a rozmnožovanie živočíchov, vrátane chránených druhov.

Navrhovaná realizácia vybavenostno-rekreačného celku (PFCelok KAŠTIEL) je v blízkom kontakte s významným chráneným územím Bábskeho lesa resp. územia európskeho významu rovnomeného názvu a Bábskeho parku, čo čiastočne vyplýva aj z povahy navrhovaných funkcií, ktoré sú zamerané aj na rekreáciu vo vzťahu areálu kaštieľa. V rámci posudzovanej dokumentácie sú navrhované opatrenia na elimináciu vplyvu týchto činností na významné ekostabilizujúce územia:

- v prvom rade je vyžadovaná minimálna vzdialenosť od lesných porastov pre umiestnenie areálu 50m a súčasne táto plocha musí byť bezvýhradne riešená ako environmentálna vegetácia, ktorá bude plniť izolačnú funkciu;
- v rámci takýchto areálov sú umožnené len také funkcie kde neprichádza k preukázateľnému vplyvu na chránené územie.
- v rámci areálov sú ďalej vyžadované ďalšie plochy environmentálnej vegetácie v min. ploche 20% na rastlom teréne.
- organizácia areálov je navrhovaná tak aby hlavné činnosti a najväčší dopravný pohyb sa sústreďoval v najvzdialenejších polohách od chránených a významných území.

Navrhovaná realizácia vybavenostno-výrobných celkov (PFCelok Bart a Alexandrov dvor) sú navrhované tak aby boli umiestnené predovšetkým v kontakte s existujúcou rýchlostnou komunikáciou a najmä existujúcich mimoúrovňových križovatiek. Vzhľadom na blízkosť významných ekostabilizujúcich prvkov (Bábsky les, Vodná nádrž Báb) sú navrhované opatrenia na elimináciu vplyvu týchto činností:

- v prvom rade je vyžadovaná minimálna vzdialenosť od lesných porastov pre umiestnenie areálu 300m (okrem malého „výbežku“ plochy biocentra);
- v rámci areálov sú ďalej vyžadované ďalšie plochy environmentálnej vegetácie v min. ploche 20% na rastlom teréne,
- organizácia areálov je navrhovaná tak aby hlavné činnosti a najväčší dopravný pohyb sa sústreďoval v najvzdialenejších polohách od chránených a významných území.

Navrhovaná realizácia zámeru výroby elektrickej energie z obnoviteľných zdrojov energie (OZE) – vietor a slnko, vzhľadom na špecifiká umiestnenia takejto elektrárne nemá v súčasnosti určené presné polohy jednotlivých stožiarov veternej turbíny a ani ich výšku a nie sú určené ani presné polohy / plocha pre umiestnenie fotovoltaických panelov. Uvedený zámer orientačne navrhujeme umiestniť južne od rýchlostnej komunikácie R1 s dôrazom na podrobnú analýzu vplyvu na flóru a predovšetkým faunu v území prostredníctvom posudzovania vplyvu na životné prostredie.

Realizácia ekostabilizačných opatrení, navrhovaných v územnoplánovacej dokumentácii, prispeje k stabilizácii prírodného prostredia, čím sa zlepšia aj podmienky pre

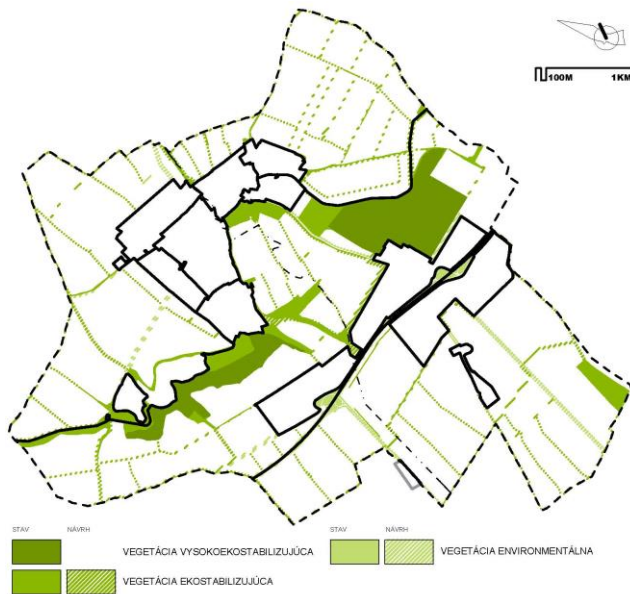
faunu a flóru riešeného územia a možno ich považovať za pozitívne priame vplyvy.

Opatrenia a návrhy krajinej vegetácie

Z pohľadu definovanej stratégie pre prírodnú štruktúru je veľmi dôležité v rámci územia obce Báb nielen zachovanie a podpora jestvujúcich častí krajinej vegetácie ale je nevyhnutné pristúpiť aj k jej výraznému doplneniu či už na úrovni významných lokalít z pohľadu ÚSES ale aj na úrovni doplnkovej krajinej vegetácie a environmentálnej vegetácie.

Oproti súčasnému stavu navrhuje hodnotená územnoplánovacia dokumentácia zväčšenie plôch krajinej vegetácie (ekostabilizujúcej a environmentálnej vegetácie) o necelých 30%. Pôvodnú plochu identifikovanú v rámci prieskumov a rozborov o veľkosti 236,0ha navrhuje rozšíriť na 301,6ha čím podiel krajinej vegetácie v rámci územia obce dosiahne hodnotu vyše 15% (nárast o vyše 4%). Takýto podiel hodnotí ako minimálne vyžadovaný na zvýšenie ekostability územia. Navrhované plochy krajinej vegetácie sú rozmiestnené relatívne rovnomerne v rámci katastra.

obr. 12 Schéma krajinej vegetácie - návrh

Jednotlivé lokality sú vo väčšine prípadov významne rozšírené resp. sú navrhované nové lokality.

Nakoľko sa prakticky vo všetkých prípadoch jedná o navýšenie na úkor poľnohospodárskej pôdy je to citlivá otázka pretože na jednej strane zväčšovaním zastavaného územia obce a na strane druhej zväčšovaním ekostabilizačných plôch sa znižuje výmera na úroveň cca 1220ha z pôvodných cca. 1483ha.

Z hľadiska priestorového využitia navrhuje aby prevážajú plochy tvorila najmä vzrastlá vegetácia a dosiahla podiel aspoň 60% na všetkej krajinej vegetácii.

Z funkčného hľadiska preferuje najmä ekostabilizujúcu vegetáciu, ktorá bude naďalej tvoriť rozhodujúci podiel na vegetácii. Environmentálna vegetácia bude vysádzaná ako sprievodná vegetácia ciest a po obvode zastavaného územia obce.

Opatrenia a návrhy pre jednotlivé významné lokality krajinej vegetácie vid'. Popis jednotlivých krajinnokologických prvkov v kapitole Vplyv na chránené územia, ochranné pásma a ÚSES.

Návrh rozvoja sídelnej vegetácie

Návrh rozvoja sídelnej vegetácie je podriadený filozofii stratégie rozvoja obce, sleduje vytvorenie funkčnej kostry obecnej vegetácie, ktorá bude rovnomerne rozložená / dostupná v rámci zastavaného územia obce. Predovšetkým chápe za najpodstatnejšiu zložku sídelnej vegetácie rekreačnú vegetáciu s ekostabilizačnými a/alebo environmentálnymi funkciami – teda najmä parkovú zeleň. Plochy parkov navrhuje vytvoriť pri všetkých navrhovaných centrách, čím sa sleduje „rozšírenie“ plôch centra o významné rekreačné a športové aktivity. Koridor Bábskeho potoka napriek skôr ekostabilizujúcej funkcii bude integrálnou súčasťou systému sídelnej vegetácie tvoriacu chrbtovú os zelene, ktorú formou revitalizácie navrhuje efektívne rozšíriť pre potreby obce.

Najvýznamnejšou zložkou sídelnej vegetácie bude tzv. rekreačná vegetácia, ktorá z pohľadu vnímania obyvateľov ako aj z pohľadu významnosti ich umiestnenia bude tvoriť „zelenú dominantu“ obce. Budú sem patriť:

- parčík pri kostole,
- Kalvária a cintorín Malý Báb,
- Pamätný park,
- parčík pri potoku,
- parčík na hlavnej ulici,
- Telek,
- Športový parčík,
- parčík Konopnice,
- Cintorín Veľký Báb,
- židovský cintorín Veľký Báb,
- parčík Šomod',
- židovský cintorín Malý Báb,
- parčík východný koniec,
- parčík Studienka,
- Bábsky potok a Zagard,
- Rekreačný parčík,
- Bábsky park,
- Stará tehelňa,
- obytné parčíky

Nakoľko sa jedná o najcharakteristickejšiu vegetáciu je nevyhnutné tomu podriaďiť aj jej druhové zloženie a jednotlivé parky založiť na významných sadovníckych projektoch, ktoré budú odrážať typ lokality a regiónu. Tieto plochy budú významné aj z pohľadu vťahovania (navrhovanej) krajinej vegetácie do zástavby.

Bábska hora je špecificky vnímaná aj ako sídelná vegetácia napriek skutočnosti, že sa jedná o krajinnú vegetáciu. Navrhujeme tu vytvorenie formy lesoparku s prirodzenou mierou atraktívnosti pre obyvateľov obce.

Osobitnú pozornosť je potrebné venovať pôvodným židovským pohrebiskám, ktoré navrhujeme premeniť na pietny park. V súčasnosti zarastené a zdevastované miesta

je potrebné čo najskôr náležite chrániť a navrhnuť formu a kvalitu prezentácie.

Vysoký zreteľ je potrebné venovať aj vegetácii v rámci centrálnych verejných priestranstiev – návěstí.

Významné plochy tzv. vybavenostnej vegetácie tvoria plochy v rámci významných objektov vybavenosti (základná škola, materská škola). Uvedené plochy majú vlastnú mieru regulácie a nie sú vyčlenené ako samostatné plochy.

V neposlednom rade je potrebné pozornosť venovať aj tzv. environmentálnej vegetácii, t.j. sprievodnej vegetácii verejných – líniových priestranstiev a vegetácii vybavenostných a výrobných areálov (ochranná a izolačná funkcia). Najmä vybavenostno-výrobné areály musia dodržať navrhovanú výsadbu.

obr. 13 Schéma sídelnej vegetácie

V kontaktných polohách zastavaného územia obce a krajiny v PČastiach je potrebné pre zmiernenie vplyvov otvorenej krajiny na zastavané územie a naopak vytvoriť zelený izolačný pás v šírke min. 10m.

Pre obytnú vegetáciu a extenzívnu produkčnú vegetáciu je miera regulácie najnižšia a sústreďuje sa najmä do priestorovej a kvantitatívnej regulácie. Je potrebné dbať najmä na dodržanie „zadnej línie“ zástavby a ponechanie priestoru pre jednotlivé záhrady.

Celkové navrhované zastúpenie sídelnej vegetácie predstavuje 196,3ha, vegetácia tvorí 56% podiel v rámci navrhovaného zastavaného územia. V rámci PFCelkov MALÝ BÁB, VEĽKÝ BÁB, SEVERNÝ KONIEC, KONOPNICE, VÝCHODNÝ KONIEC, STUDIENKA, ŠOMOĎ tvorí navrhovanú plochu 112,3ha (62%), v PFCelkoch KAŠTIEĽ, BÁRT, ALEXANDROV DVOR tvorí navrhovanú plochu 74,1ha (49%).

Ak budeme sledovať len významné plochy sídelnej vegetácie (vegetácia s rekreačnými, vybavenostnými, ekostabilizujúcimi a environmentálnymi funkciami) celkové zastúpenie vegetácie predstavuje 104,8ha (30% podiel v rámci zastavaného územia). V rámci PFCelkov MALÝ BÁB, VEĽKÝ BÁB, SEVERNÝ KONIEC, KONOPNICE, VÝCHODNÝ KONIEC, STUDIENKA, ŠOMOĎ tvorí plochu 31,4ha (17%), v PFCelkoch KAŠTIEĽ, BÁRT, ALEXANDROV DVOR 71,2ha (20%).

Návrh rozvoja významných lokalít sídelnej vegetácie

Parčík pri kostole

Parčík pri kostole je jedna z najvýznamnejších lokalít sídelnej vegetácie, ktorá sa nachádza aj v kontakte s navrhovaným verejným priestranstvom (návestím) CENTRUM MALÝ BÁB a v tejto symbióze má potenciál byť najdôležitejším prvkom v rámci obce.

Kalvária a cintorín Malý Báb

V rámci návrhu pre túto lokalitu navrhuje predovšetkým pevné vyčlenenie samostatnej plochy Kalvárie, ktorá sa stane samostatným parkom. V rámci cintorína navrhuje vytvoriť po obvode areálu izolačnú vegetáciu pre vytvorenie dôstojného rámca areálu.

Pamätný park

Neudržiavaná plocha starého cintorína s výsadbou mladých smrekov, časť je husto zarastená náletovými drevinami. Nachádzajú sa tu aj staré náhrobné pomníky.

Navrhuje plochu starého cintorína na premenu na Pamätný park.

Parčík pri potoku

Na časti Bábskeho potoka v kontakte s navrhovaným verejným priestranstvom CENTRUM VEĽKÝ BÁB je navrhované vytvorenie parčíka a nábřežia pri potoku.

Bábska hora

Navrhuje aby táto lokalita bola primerane využívaná pre rekreačné aktivity, je potrebné vybudovať sieť chodníkov, sedení a lavičiek, ktoré by mali svoje ohnisko v mieste navrhovanej rozhľadne.

Telek

V blízkosti prameňa potoka Telek a sprievodnej vegetácie navrhuje vytvorenie parčíka pre túto lokalitu.

Športový parčík

Pred areálom futbalového štadióna navrhuje vytvorenie parkovej plochy v rámci ktorej by mohli byť integrované športovo-rekreačné plochy. Parčík je navrhovaný v kontakte s verejným priestranstvom CENTRUM SEVERNÝ KONIEC.

Parčík Konopnice

Na juhozápadnom svahu pod cintorínom Veľký Báb v kontakte s navrhovaným verejným priestranstvom (návestím) v rámci CENTRUM KONOPNICE navrhuje plochu parčíka.

K tomuto parčíku prináleží aj vytvorenie parčíka na severovýchodnom svahu Bábskej hory pozdĺž prístupovej cesty odkiaľ sa sprístupnia aj zachované pivnice.

Cintorín Veľký Báb

Pre zlepšenie kvality pietnosti miesta navrhuje riešenie vegetácie aj v rámci areálu.

Židovský cintorín Veľký Báb

Zarastený a neudržiavaný areál bývalého židovského cintorína. Lokalita sa nachádza v blízkosti CENTRUM KONOPNICE a navrhuje túto časť začleniť do integrálnej súčasti sídelnej vegetácie ako špecifický parčík.

Parčík Šomod'

V kontakte s navrhovaným verejným priestranstvom (návestím) v rámci CENTRUM ŠOMOD' navrhuje plochu parčíka.

Židovský cintorín Malý Báb

Zarastený a neudržiavaný areál bývalého židovského cintorína. Lokalita sa nachádza v blízkosti CENTRUM ŠOMOD' a navrhuje túto časť začleniť do integrálnej súčasti sídelnej vegetácie ako špecifický parčík.

Parčík Východný koniec

V kontakte s navrhovaným verejným priestranstvom (návestím) v rámci CENTRUM VÝCHODNÝ KONIEC navrhuje plochu parčíka.

Parčík na hlavnej ulici

Návrh uvažuje so zachovaním a prípadne kvalitatívnym zlepšením vegetácie a najmä rekreačnej vybavenosti parčíka.

Parčík Studienka

V kontakte s navrhovaným verejným priestranstvom (návestím) v rámci CENTRUM STUDIENKA navrhuje plochu parčíka.

Bábsky potok a Zagard

Vzhľadom na skutočnosť, že Bábsky potok je zaradený ako regionálny biokoridor je potrebné v čo najväčšej miere zohľadňovať krajinnooekologické faktory (viď. aj Územný systém ekologickej stability na strane 32), t.z. najmä celkový spôsob revitalizácie, spôsob riešenia výsadby a pod. Z pohľadu sídelnej vegetácie a zapojenia tejto asi najväčšej lokality v rámci obce do funkčného priestoru navrhuje vytvorenie nábrežných chodníkov pre sprí-

stupnenie na rekreačné využívanie aj s vybudovaním primeranej vybavenosti (lavičky, sedenia, infoprvky a pod.). Jadrom tejto vegetácie je aj samostatne vyčlenený Parčík pri potoku v blízkosti hlavného verejného priestranstva (CENTRUM VEĽKÝ BÁB).

Najproblematickejšie sa javí predovšetkým existencia plotov, ktoré sa nachádza v tesnej blízkosti nábrežia.

Rekreačný park

V PFCelku KRIVÝ MLYN v kontakte s navrhovaným rekreačným objektom Dom pri vode navrhujeme rekreačný park zameraný na najmä víkendové aktivity jednak súvisiace s vodnou plochou ale aj so športovo-rekreačným využitím ako takým.

Bábsky park

Ako vyplýva z hodnotenia súčasného stavu je potrebná bezpodmienečná obnova parku, ktorá je však závislá na budúcnosti areálu. V prípade využitia ako rekreačného objektu očakáva aj obnovu parku a jeho zapojenia do aktívneho využitia.

Stará tehelňa

V PFCelku DOLNÝ MAJER v lokalite starej tehelne navrhuje rekreačný park zameraný na najmä víkendové aktivity so športovo-rekreačným využitím napr. ako cyklodráha a pod.

Obytné parčíky

V rámci jednotlivých PFCastí, či už existujúcich ale najmä v rámci novonavrhovaných je určené miesto na obytný parčík pre zabezpečenie priestoru pre každodennú rekreáciu, oddych (malé detské ihrisko a pod.)

Vplyvy na krajinu

V navrhovanom riešení hodnotenej územnoplánovacej dokumentácie je posilnené zastúpenie harmonicky pôsobiach krajinných prvkov. Líniová zeleň sa využíva na zabezpečenie hygienických a pôdoochranných funkcií a ako kompozičný prvok. Regulatívny priestorového usporiadania sú cielené aj na zachovanie tradičných krajinných štruktúr, medzi ktoré možno zaradiť ucelenú plochu tradičných vinohradov na južnom a juhozápadnom svahu Bábskej hory.

Krajinný obraz obce mierne pozmení nová zástavba, ktorá však nadviaže na existujúcu sídelnú štruktúru. Navrhovaný rozvoj nebude mať priame vplyvy na časti krajiny, ktoré sú z krajinnooestetického hľadiska považované za najhodnotnejšie. Záväzným regulatívom, zakotveným v záväznej časti územnoplánovacej dokumentácie, je obmedzená výška objektov v obci a v nových rozvojových plochách. K existujúcej významnej architektonickej dominante (veža kostola sv. Imricha) je navrhovaná nová dominantna v polohe obecného úradu, ktorá má podporiť siluetu obce v polohe vnímania dvoch rovnocenných oblastí života obce (cirkevného a svetského). Okrem toho je na najvyššom bode Bábskej hory, ktorá tvorí ikonický krajinný výraz z pohľadu vnímania obce navrhovaná turistická rozhľadňa, ktorá má vytvoriť orientačný a reprezentačný bod vnímania obce Báb.

Účelom týchto opatrení je zachovanie tradičnej mierky vidieckej zástavby a jej harmonického včlenenia do okolitej krajiny. Predstavuje nepriamy pozitívny vplyv na krajinu, vrátane sídelnej krajiny a súčasne pozitívny vplyv z hľadiska ochrany vidieckeho charakteru zástavby.

Za účelom tvorby, udržania a zachovania vegetácie v rámci zastavaného územia sa určujú viaceré kvantitatívne definované regulatívy:

- min. podiel ozelenenia na všetkých plochách zástavby;
- min. podiel ozelenenia na všetkých plochách priestranstiev;
- požiadavka spracovať projekt sadovníckych úprav ako súčasť projektovej dokumentácie pre všetky vybavenostné objekty a projekty verejných priestranstiev;

Krajinný obraz bude výrazne pozmenený v oblasti línie rýchlostnej komunikácie R1, ktorá v súčasnosti v území nemá viazanú na seba rozsiahlu urbanistickú štruktúru. Realizáciou vybavenostno-rekreačného a vybavenostno-výrobného celku príde k umiestneniu pomerne rozsiahlej novej štruktúry, ktorá však z oblasti obce nie je vôbec vnímateľná vzhľadom k terénnej konfigurácii a je umiestnená v dostatočnej vzdialenosti (min. 600m) a realizáciou viacerých environmentálnych opatrení (najmä líniová izolačná vegetácia) bude pôsobenie areálov v rámci krajiny potlačené.

V oblasti rýchlostnej komunikácie je orientačne navrhovaná oblasť pre umiestnenie zámeru výroby elektrickej energie z obnoviteľných zdrojov energie (OZE) – vietor a slnko. Vzhľadom na špecifiká umiestnenia takejto elektrárne nie sú v súčasnosti určené presné polohy jednotlivých stožiarov veternej turbíny a ani ich výška a nie sú určené ani presné polohy / plocha pre umiestnenie fotovoltaických panelov. Predpokladá sa realizácia max. 3 veterných turbín, ktoré výrazne zmenia charakter vnímania krajiny. Priame a nepriame vplyvy sú však premetom samostatného posudzovania uvedeného zámeru. Vzhľadom na skutočnosť, že zatiaľ nie je definovaná presná poloha nie je možné ani definovať celkové vplyvy takéhoto zámeru, okrem skutočnosti, že budú výrazným vizuálnym krajinným vnem vnímaným predovšetkým z rýchlostnej komunikácie R1 a vybavenostno-výrobnej zástavby tu umiestňovanej a nebudú vnímateľné zo zastavaného územia obce.

Vplyvy na chránené územia, ochranné pásma a ÚSES

V rámci územia obce, v strednej časti, sa nachádza chránené územie sústavy NATURA 2000 - územia európskeho významu SKUEV0869 Bábsky les ako aj Národná prírodná rezervácia Bábsky les a Chránený areál Bábsky park.

Vplyv navrhovaných riešení a eliminácia nepriaznivých vplyvov týchto činností na významné ekostabilizujúce prvky (chránené územia, ÚSES a pod.) sú popísané v kapitole Vplyvy na flóru, faunu a ich biotopy.

Pri umiestňovaní novej zástavby, osobitne rozvojových plôch pre bývanie, boli rešpektované pásma ochranné existujúcich stavieb a činností:

- ochranné pásma vodných tokov,

- ochranné pásmo lesa,
- ochranné pásma líniových technických stavieb – vodovody, kanalizácia, elektrické vedenia, plynovody produktovody, telekomunikačné vedenia a zariadenia uvedenej infraštruktúry,
- cestné ochranné pásma.

V niektorých prípadoch sú trasy líniových stavieb prekážkou ďalšej výstavby, v takýchto prípadoch boli navrhnuté prekládky trás.

Krajinnoekologická stratégia obce (ÚSES)

Krajinnoekologická stratégia rozvoja obce sa sústreďuje primárne na zachovanie jestvujúcich krajinných prvkov a návrh nových prvkov v území, kde ich je nedostatok. To znamená, že jednak navrhuje realizovať opatrenia na zachovanie a podporu existujúcich významných plôch, jednak v budúcnosti (v návrhovom a výhľadovom období) navrhuje realizovať aj založenie nových plôch s ekologickou a environmentálnou funkciou.

Z pohľadu nízkej ekostabilizačnej hodnoty územia a jej nerovnomerného rozloženia predpokladá potrebu pripraviť a najmä realizovať opatrenia na jej celkové zvýšenie – bude potrebné postupne významne zvýšiť podiel krajinej vegetácie. Hodnotená UPD týmto sleduje, aby podiel ekostabilizačných a environmentálnych plôch stúpol na hodnotu cca. 18% plochy katastrálneho územia, resp. aby ukazovateľ krajinnoekologickej stability územia (KES) sa zvýšil na hodnotu vyššiu ako 1,5 (krajina s nízkou ekologickou stabilitou). Tento cieľ napĺňa najmä delením rozsiahlych ucelených plôch poľnohospodárskej výroby (veľkobloková orná pôda) líniovými interakčnými prvkami ale aj rozširovaním / vytváraním nových krajinárskych prvkov.

Pre územie obce Báb boli v rámci projektov pozemkových úprav vypracované samostatné dokumenty miestnych ÚSES, ktoré boli schválené ako súčasť projektov a sú tak pre ďalší rozvoj obce záväzné. Okrem toho, v r. 2020 bol vypracovaný dokument regionálneho ÚSES pre okres Nitra, ktorý je schválený a vymedzené prvky regionálneho významu sú záväznými pre ďalší rozvoj územia.

Návrhy dokumentácií MÚSES v rámci projektov pozemkových úprav sa zamerali najmä na prepojenie existujúcich ekologicky významných prvkov na území obce do jedného systému a na návrh nových prvkov ÚSES v tých častiach územia, kde je deficit bioticky významnejších prvkov. Ďalšie návrhy boli smerované na zvýšenie kvality existujúcich prvkov. Prvky ÚSES by mali v návrhovom až výhľadovom období vytvoriť súvislú sieť bioticky pozitívne pôsobiacich prvkov v krajine tak, aby vzdialenosť medzi jednotlivými prvkami siete bola čo možno najmenšia – v ideálnom prípade maximálne 500m.

V dokumentácii RÚSES okresu Nitra boli prvky regionálneho významu prehodnotené, vymedzené boli 3 biocentrá regionálneho významu a 2 biokoridory regionálne-

ho významu – niektoré prvky MÚSES bolo preto potrebné prekategORIZOVAŤ a dať do súladu s týmto dokumentom.

Dôležité je, že väčšina navrhovaných prvkov ÚSES má vymedzené vlastné pozemky vo vlastníctve obce v kategorizácii ostatné plochy. Časť prvkov je na pozemkoch štátu (Lesy SR, Pozemkový fond, Národná diaľničná spoločnosť), len menšia časť prvkov je na pozemkoch súkromných vlastníkov (Lesné pozemkové spoločenstvo, VINIDI s.r.o., iní súkromní vlastníci).

Celkovo navrhuje aby krajinnokoologicky významné prvky (plochy ekostabilizačnej a environmentálnej vegetácie a vodstva v krajine) tvorili v budúcnosti takmer 16% podiel všetkých plôch územia obce (320,2ha). Jedná sa o celkový nárast 70ha krajinnokoologicky významných plôch oproti súčasnému stavu.

Pri započítaní aj významných sídelných ekostabilizačných prvkov (plochy environmentálnej vegetácie v sídle, plochy rekreačnej a/al. vybavenostnej vegetácie) navrhuje podiel v rámci územia obce takmer 18% (356,0ha). Jedná sa o celkový nárast 80ha krajinnokoologicky významných plôch a významných sídelných ekostabilizačných prvkov oproti súčasnému stavu.

obr. 14: Prírodná štruktúra obce

Výsledná štruktúra prvkov ÚSES na území obce Báb je nasledovná:

- Bábsky les (regionálne biocentrum, chránené územie a lokalita Natura 2000)
- Vodná nádrž Báb (regionálne biocentrum)
- Malý Ritkáš (regionálne biocentrum)
- Bábsky potok (regionálny biokoridor)
- Starý háj – VN Báb (regionálny biokoridor)
- Kostolné (miestne biocentrum)
- Bábska hora (miestne biocentrum)
- Bábsky park (miestne biocentrum)
- Nad Hofierskymi roľami (navrhované miestne biocentrum)
- Horekoncevá (navrhované miestne biocentrum)
- Nad Bábom (miestny biokoridor)
- Od Malého Bábu (miestny biokoridor)
- Pográn (navrhovaný miestny biokoridor)

- Tumáň – Báb (navrhovaný miestny biokoridor)
- Na Ritkáš (navrhovaný miestny biokoridor)
- Pri mladom háji (navrhovaný miestny biokoridor)
- Panský majetok (navrhovaný miestny biokoridor)
- Malá medza (navrhovaný miestny biokoridor)
- Bočina (navrhovaný miestny biokoridor)
- Pri diaľnici (navrhovaný miestny biokoridor)
- Kanec (navrhovaný miestny biokoridor)
- Nad širokým (navrhovaný miestny biokoridor)
- Interakčné prvky existujúce a navrhované

Ukazovateľ ekologickej stability územia KES bude takto perspektívne zvýšený na hodnotu 1,55 (splnenie cieľa krajinnokoologickej stratégie obce) čo by znamenalo, že v klasifikácii ekologickej stability územia bude územie obce Báb klasifikované ako územie s nízkou ekologickou stabilitou a pokračujúcou potrebou realizácie nových ekostabilizačných prvkov a ekostabilizačných menežmentových opatrení.

Prepočet ukazovateľa KES pre návrh:

$$\text{KES} = (\text{VEEK} \times 5 + \text{VEKk} \times 4 + \text{HEK} \times 4 + \text{VERk} \times 3 + \text{VEKs} \times 3 + \text{VERs} \times 2 + \text{VEPk} \times 1,5 + \text{VEPs} \times 1,5 + \text{VPRk} \times 2 + \text{VPI} \times 1 + \text{VVR} \times 2 + \text{VOP} \times 2 + \text{VOB} \times 1 + \text{VRP} \times 1) / \text{PLOCHA KATASTRU} = (107,3 \times 5 + 162,3 \times 4 + 19,3 \times 4 + 32,3 \times 3 + 4,3 \times 3 + 59,4 \times 2 + 81,4 \times 1,5 + 7,5 \times 1,5 + 8,9 \times 2 + 1223,1 \times 1 + 37,0 \times 2 + 43,3 \times 2 + 40,7 \times 2) / 2009 = 3107,8 / 2009 = 1,55$$

Použité skratky v rámci vzorca označujú jednotlivé typy PFBlokov vrátane priemerného stupňa ekologickej stability:

VEEK (vysokoekestabilizujúca vegetácia krajinná) (5) 107,3ha
VEKk (ekostabilizujúca vegetácia krajinná) (4) 162,3ha
HEK (ekostabilizujúce vodstvo) (4) 19,3ha
VERk (environmentálna vegetácia krajinná) (3) 32,3ha
VEKs (ekostabilizujúca vegetácia sídelná) (3) 4,3ha
VERs (environmentálna vegetácia sídelná – započítaný 25% podiel verejných priestranstiev v rámci zastavaného územia a 50% podiel plôch zástavby pre výrobu) (2) 2,1 + 0,25x49,4 + 0,5x89,8 = 59,4ha
VEPk (produkčná extenzívna vegetácia krajinná) (1,5) 81,4ha
VEPs (produkčná extenzívna vegetácia sídelná) (1,5) 7,5ha
VPRk (produkčná extenzívna vegetácia a/al. rekreačná) (2) 8,9ha
VPI (produkčná intenzívna vegetácia) (1) 1223,1ha
VVR (rekreačná a/al. vybavenostná vegetácia a 50% podiel plôch zástavby pre vybavenosť a rekreáciu) (2) 13,8 + 0,5 x 46,3 = 37,0ha
VOP (obytná a/al. extenzívna produkčná vegetácia) (2) 43,3ha
VOB (obytná vegetácia t.j. 50% podiel plôch zástavby pre bývanie) (2) 0,5 x 81,3 = 40,7ha

Na území obce Báb možno hovoriť o čiastočne neúplnom systéme ekologicky významných prvkov. Stredná časť územia obce s existenciou dvoch regionálnych biocentier,

ktoré síce nie sú zatiaľ vzájomne primerane prepojené, má relatívne uspokojivý podiel ekologicky významných prvkov; severná a južná časť územia obce má podiel takýchto prvkov minimálny a reálne tu figuruje len jedno miestne biocentrum v južnej časti avšak bez zapojenia do systému s ostatnými ekologickými prvkami a v severnej časti sa nachádza krátky úsek regionálneho biokoridoru.

Popis jednotlivých krajinoekologických prvkov

Bábsky les (regionálne biocentrum)

Regionálne biocentrum, vymedzené v rámci dokumentu RÚSES okresu Nitra. Výmera biocentra podľa RÚSES je 91,12ha spresnená výmera je 84,3ha. Vzácny zvyšok prirodzeného lesného spoločenstva na černoze v poľnohospodársky intenzívne využívannej krajine na mierne zvlnenej krajine Trnavskej tabule.

Ide o plošne najväčší lesný komplex v území, situovaný pri kaštieli. Lesné porasty majú prevažne prirodzené druhové zloženie, najčastejšími drevinami územia sú dub cerový (*Quercus cerris*), hrab obyčajný (*Carpinus betulus*), javor poľný (*Acer campestre*), dub letný (*Quercus robur*), jaseň štíhly (*Fraxinus excelsior*). V území rastú aj niektoré vzácnejšie dreviny ako jarabina brekyňová (*Sorbus torminalis*), drieň obyčajný (*Cornus mas*), brest poľný (*Ulmus minor*). Do porastov preniká agát biely (*Robinia pseudoacacia*), miestami aj pajaseň žliazkatý (*Ailanthus altissima*), miestami je vysadený orech čierny (*Juglans nigra*). Bylinné poschodie má väčšinou prirodzený charakter. Dobré býva vyvinutý jarný aspekt s druhmi veternica iskerníkovitá (*Anemone ranunculoides*), chochlačka planá (*Corydalis solida*), veterník žltuškovitý (*Isopyrum thalictroides*), blyskáč cibulkatý (*Ficaria bulbifera*), pľúcnik lekársky (*Pulmonaria officinalis*), fialka voňavá (*Viola odorata*), f. podivuhodná (*V. mirabilis*) a f. lesná (*V. reichenbachiana*). Ďalej sú pre bylinné poschodie typické druhy mednička jednokvetá (*Melica uniflora*), bažanka trváca (*Mercurialis perennis*), kokorík širokolistý (*Polygonatum latifolium*), k. mnohokvetý (*P. multiflorum*), hluchavník žltý (*Galeobdolon luteum*), miestami aj zubačka cibulkonosná (*Dentaria bulbifera*) a kamienka modropurpurová (*Lithospermum purpureocaeruleum*). Pomerne hojná je nepôvodná netýkavka malokvetá (*Impatiens parviflora*). Značná časť tohto lesného komplexu je v rubnej dobe a v niektorých porastoch už prebieha obnovná ťažba. Na rúbaniská prenikajú synantropné druhy, masovo sa šíri cesnačka lekárska (*Alliaria petiolata*).

Územie biocentra má pomerne vysokú biodiverzitu a významnosť z hľadiska výskytu živočíšstva. Lesný ekosystém charakterizujú indikačné a vzácne druhy vtákov (napr. ďateľ hnedkavý (*Dendrocopos syriacus*), sokol myšiar (*Falco tinnunculus*), strakoš červenochrbtý (*Lanius collurio*), obojživelníkov a stavovcov; ale napr. aj chrobákov: *Simplocaria semestriata*, *Clitosthetus arcuatus*, *Sparedrus testaceus*, *Ceutorhynchus pallidicornis*, *Stomodes gyrosicollis* (<https://www.biomonitring.sk/>).

V súčasnosti patrí Bábsky les k územiám európskeho významu. Ako jedno z reprezentatívnych území európskeho významu sa stal súčasťou európskej siete chránených území NATURA 2000 (SKUEV0869). Súčasťou biocentra je

aj NPR Bábsky les, vyhlásená v roku 1966 s 5. stupňom ochrany a rozlohou 30,4ha. NPR Bábsky les je v správe CHKO Ponitrie. V rámci RÚSES tu bola vymedzená aj genofondová lokalita Bábsky les (výmera 61ha).

Súčasný stav biocentra je prevažne vyhovujúci, hoci je možné uviesť aj negatívne faktory – intenzívne veľkoblkové poľnohospodárstvo v okolí biocentra, poľovníctvo, nelegálne skládkovanie odpadu, prienik invázných druhov do lesných porastov a samotné lesné hospodárstvo. Vzhľadom na cennosť územia bolo by potrebné aplikovať šetrné obnovné postupy a výhľadovo prejsť k prírode blízkeho hospodáreniu v lese a k zvýšeniu rubného veku na viac ako 100 rokov. Potrebné je venovať pozornosť odstraňovaniu nepôvodných a invázných drevín a bylín, v príslušnom opustenom sade je vhodné obnoviť hospodárenie – najmä extenzívne kosenie trávnych terás. Cieľové spoločenstvo: teplomilné dubiny a dubohrabiny.

Vodná nádrž Báb (regionálne biocentrum)

Regionálne biocentrum, vymedzené v rámci dokumentu RÚSES okresu Nitra. Výmera biocentra je 82,1ha. Rozsiahle biocentrum, tvorené je samotnou vodnou nádržou, vodným tokom Bábsky potok, jeho brehovými porastmi a ďalšími biotopmi na jeho nive (zvyšky lužných lesov, porasty trste a vysokých ostríc) a lesnými porastmi na svahu terasy Bábskeho potoka. Vodná plocha je typickým biotopom so spoločenstvami nezakorených a zakorených plávajúcich rastlín. V prítokových častiach VN sú biotopy mokradových vrbových kriačín a trstových porastov. V stromovom poschodí sú tu časté vrba biela (*Salix alba*), vrba krehká (*S. fragilis*) a ich kríženec *Salix x rubens*. Na nive Bábskeho potoka, najmä na okrajoch VN sa nachádzajú mokrade s dominanciou trste obyčajnej (*Phragmites australis*). Trstiny vytvárajú rozsiahle, ale druhovo chudobné porasty. Vodná nádrž patrí k intenzívne využívaným a pravidelne zarybnovaným rybárskym revírom. Porasty na nive majú väčšinou prirodzený alebo prevažne prirodzený charakter, cenné sú najmä mokradné spoločenstvá na brehoch VN, lužné lesíky povýše VN a v pokračovaní jej výbežku severným smerom.

Z významnejších biotopov sa v biocentre nachádzajú: Lk11 Trstinové spoločenstvá mokradí (*Phragmites*), Vo6 Mezo- až eutrofné poloprirodzené a umelé vodné nádrže so stojatou vodou s plávajúcou a/alebo ponorenou vegetáciou (-), Kr8 Vrbové kroviny stojatých vôd (-), Ls1.1 Vrbovo-topoľové nížinné lužné lesy (91E0*), Ls1.3 Jaseňovo-jelšové podhorské lužné lesy (91E0*).

Južnú časť biocentra tvorí lesný porast – tzv. Urbársky les. Druhové zloženie je takmer uniformné – dominuje nepôvodný agát biely (*Robinia pseudoacacia*) so značným zastúpením invázneho druhu pajaseň žliazkatý (*Ailanthus altissima*). Podrast je druhovo chudobný, s prevahou nitrofilných druhov. Napriek tomu je les významným biotopom pre živočíšstvo, avšak potrebná je postupná zmena druhového zloženia. Zaujímavým je výskyt klokoča perovitého (*Staphylea pinnata*) v krovinnom podraze.

Biocentrum je ohrozované viacerými negatívnymi faktormi. Súvisia najmä s pomerne intenzívnym využívaním a návštevnosťou vodnej nádrže (rybárstvo, v okolí aj chov hydiny), hospodárskym využívaním lesných porastov,

intenzívnym poľnohospodárstvom v okolí (prejavujúcemu sa splachom pôdy a agrochemikálií a veternou eróziou), hromadením odpadov v blízkosti vodnej plochy, potoka a miestnych ciest. Problémom je aj prienik invázných druhov rastlín do porastov – najmä astra novobelgická (*Aster novi-belgii* agg.), pohánkovec český (*Fallopia x bohémica*).

Z uvedeného dôvodu je potrebná ochrana celého územia biocentra v súlade s požiadavkami ochrany prírody. Väčšinu plochy nivnej časti biocentra je možné ponechať bez zásahu, v západnej časti je potrebné nahradiť ovocné dreviny druhmi mäkkých luhov, odstraňovať nepôvodné a invázne druhy (*Aster novii-belgii*, *Negundo aceroides*, *Ailanthus altissima*). V lesných porastoch je potrebná zmena druhového zloženia, nahradiť súčasné agátové lesy dubovými lesmi. Pri tejto obnove venovať pozornosť zachovaniu zvyškov pôvodného bylinného poschodia a tiež klokoča perovitého. Cieľové spoločenstvá: na nive vodného toku: lužné lesy vrbovo-topoľové, trstové porasty, porasty vysokých ostríc, mokradné bylinné porasty; na svahu terasy: teplomilné dubiny.

Malý Ritkáš (regionálne biocentrum)

Regionálne biocentrum, vymedzené v rámci dokumentu RÚSES okresu Nitra, sa nachádza prevažne v susednom k.ú. Veľké Zálužie, okrajovo však zasahuje do k.ú. Veľký Báb s výmerou 1,13ha). Biocentrum je tvorené rozsiahlymi lesnými porastmi s premenlivým druhovým zložením (dub cerový, hrab obyčajný, dub letný, javor poľný – z nepôvodných druhov je častý agát biely, vysádzaný je orech čierny).

Návrh manažmentu biocentra: Prejsť na prírode blízke hospodárenie v lesných porastoch. Podporovať prirodzené drevinové zloženie, postupne vytvoriť rôznoveké porasty, používať šetrné obnovné postupy. Postupne odstraňovať nepôvodné druhy drevín. Cieľové spoločenstvo: teplomilné dubiny a dubohrabiny.

Bábsky potok (regionálny biokoridor)

Biokoridor regionálneho významu s celkovou dĺžkou 9,9km, vymedzený v rámci dokumentu RÚSES okresu Nitra. Hydrický biokoridor je vedený údolím potoka od obce Rumanová, cez intravilán Bábu k vodnej nádrži a pokračuje pod ňou až k sútoku potoka s tokom Jarčie. Len úsek pod VN má charakter existujúceho biokoridoru, úseky v obci a nad ňou sú navrhované biokoridory. Celková dĺžka biokoridoru na území obce Báb je 2,1km nad VN Báb a 1,0km pod VN Báb.

Existujúci biokoridor pod VN má charakter plošnej mokrade v nive potoka (šírka 60-100m). Brehové porasty majú slabú pokrývnosť drevinných poschodí. V stromovom poschodí je zastúpená vrba biela (*Salix alba*) a vrba krehká (*Salix fragilis*), v krovinnom poschodí prevláda baza čierna (*Sambucus nigra*). Hojnými druhmi v bylinnom poschodí sú vrbovka chlpatá (*Epilobium hirsutum*), a trst' obyčajná (*Phragmites australis*), zistený bol výskyt ohrozeného druhu *Scrophularia umbrosa*, ale aj pomerne hojný výskyt invázneho taxónu z okruhu astry novobelgickej (*Aster novi-belgii* agg.). Značná časť nivy je porastená trst'ou, vytárajúcou druhovo chudobné spoločenstvo. Brehový porast Bábskeho potoka v tomto úseku je vhodné doplniť

lužnými drevinami, najmä jeho severný breh. Trst'ový porast možno ponechať samovývoju. Po pravej strane potoka je vhodné založiť pás travných porastov tlmiacich vplyv intenzívneho poľnohospodárstva na okolitých pozemkoch.

Na svahoch nad nivou potoka bol zistený zvyšok pôvodných teplomilných bylinných porastov na spraši, ktorého zachovaniu treba venovať zvýšenú pozornosť. Je tu pomerne bohatá populácia hlaváčika jarného (*Adonis vernalis*), z ďalších významných druhov bola zistená žltuška menšia (*Thalictrum minus*), mliečnik vrboľstý (*Tithymalus salicifolius*), m. prútnatý (*T. tomassinianus*) a čísteč rovný (*Stachys recta*). Táto malá lokalita bola zahrnutá do priestoru biokoridoru, hoci má odlišný charakter. Vyžaduje si špeciálny manažment – odstránenie náletu krovín a veľmi extenzívne, občasné prepasenie ovcami alebo kozami, príp. ručné prekosenie časti lokality raz za niekoľko rokov.

Opatrenia pod VN Báb: Brehový porast potoka je vhodné doplniť lužnými drevinami, najmä jeho severný breh. Trst'ový porast možno ponechať samovývoju. Po pravej strane potoka je vhodné založiť pás TTP. Pre teplomilné porasty na svahu terasy nad údolím je potrebný špeciálny manažment – odstránenie náletu krovín a veľmi extenzívne, občasné prepasenie ovcami alebo kozami, príp. ručné prekosenie časti lokality raz za niekoľko rokov. Cieľové spoločenstvo: mäkký lužný les a porasty trste.

Navrhovaný biokoridor nad VN Báb je tvorený úsekom potoka nad obcou Báb a v obci. Nad obcou Báb v úseku od Rumanovej je Bábsky potok skanalizovaný, v stromovom poschodí prevládajú vrba krehká (*Salix fragilis*) a kríženec vrby bielej a krehkej *Salix x rubens*, z krovín sú hojné vrba purpurová (*Salix purpurea*) a v. košíkarska (*S. viminalis*). Bylinné poschodie je druhovo pomerne chudobné. Napriek tomu tento priestor spĺňa parametre biokoridoru, avšak vhodná je aspoň čiastočná renaturácia. Na okraji obce sa vyskytujú aj fragmenty lužných lesov, patriace do biotopu európskeho významu 91E0 Lužné vrbovo - topoľové a jelšové lesy (Ls1.1 a Ls1.3).

V úseku cez obec Báb je potok takisto skanalizovaný, miestami so zvyškami brehových porastov, avšak väčšinou sú slabo vyvinuté, prípadne sú tu ovocné dreviny (najmä v úseku poniže krajskej cesty). Z dôvodu zvýšenia ekologickej kvality a ekostabilizačnej funkcie vodného toku odporúčame výhľadové rozšírenie pozemku vodného toku a realizáciu renaturačných opatrení, ktorá by mala zahŕňať napr. zníženie sklonu brehov, zníženie pozdĺžneho sklonu tokov, spomalenie prúdenia vody a tým aj zväčšenie plochy pre mokradnú a brehovú vegetáciu (v miestach kde je to možné). Pokiaľ to z dôvodu vlastníckych vzťahov nie je realizovateľné, odporúčame aspoň zabezpečiť „stavebnú uzáveru“ v záhradách popri potoku (v šírke 25m po oboch stranách) s ponechaním prístupu k toku z dôvodu údržby a revitalizačných úprav toku.

Starý háj – VN Báb (regionálny biokoridor)

Biokoridor regionálneho významu, vymedzený v rámci dokumentu RÚSES okresu Nitra. Terestrický biokoridor prechádzajúci územím s intenzívne využívanou poľnohospodárskou krajinou. Spája viaceré biocentra regionálneho

významu: RBC Starý háj (Rumanová), RBC Malý Ritkáš (Veľké Zálužie/Báb), RBC Bábsky les a RBC VN Báb (Báb) so sprievodnou vegetáciou.

RBC v úseku Malý Ritkáš – Bábsky les (dĺžka 0,8km) je trasovaný potokom Zagard. Brehový porast je pomerne dobre vyvinutý, avšak má nedostatočnú šírku (15-20m). Zo stromov je najčastejšia vrba biela (*Salix alba*), rastú tu aj vrba krehká (*S. fragilis*) a *Salix x rubens*, jaseň americký (*Fraxinus pennsylvanica*), topol šedý (*Populus canescens*), javor poľný (*Acer campestre*), čerešňa vtáčia (*Cerasus avium*). V krovinnom poschodí prevažuje baza čierna (*Sambucus nigra*), hojný je aj svíb krvavý (*Swida sanguinea*) a ruža šípová (*Rosa canina*). V bylinnom poschodí, ktoré má prevažne prirodzený charakter, sa uplatňujú najmä vlhkomilné druhy. Najhojnejšie sú prhľava dvojdomá (*Urtica dioica*), a zádušník brečtanovitý (*Glechoma hederacea*). Je potrebné vymedziť nárazníkové pásy trávnych porastov v šírke 15-20m po oboch stranách potoka z dôvodu zabezpečenia plnenia funkcií biokoridoru a tlmenia negatívnych vplyvov okolitej poľnohospodárskej krajiny. Opatrenia: Odstrániť z brehových porastov agát biely, inak ponechať na samovývoj. Je možné brehové porasty rozšíriť, užitočné by bolo vytvoriť nárazníkový pás trávnych porastov. Cieľové spoločenstvo: mäkký lužný les.

RBC v úseku Bábsky les – VN Báb (dĺžka 1,7km) vedie od okraja regionálneho biocentra Bábsky les pričom obchádza areál Bábskeho parku, v trase existujúcej medze a erózneho výmoľa k VN Báb.

Východná časť RBC je tvorená úzkou agátovou medzou a poľnohospodárske pozemky. Opatrenia: potrebná je zmena druhového zloženia: odstrániť nepôvodné druhy drevín, najmä agát biely a kustovnicu cudziu; doplniť pôvodné druhy drevín a porast rozšíriť na požadovaných 50m. Cieľové spoločenstvo: teplomilné dubiny. Pre zabezpečenie funkčnosti biokoridoru by bolo potrebné obmedzenie využívania okolitých poľnohospodárskych pozemkov.

Západnú časť RBC v nadväznosti na lesný porast v rámci VN Báb tvorí široký líniový porast s hlbokým výmoľom. V porastoch prevažuje agát biely s prítomnosťou ďalších nepôvodných drevín (pajaseň žliazkatý, orech kráľovský). Pomerne častý je javor poľný, v krovinnom poschodí aj bršlen európsky. Opatrenia: zmena druhového zloženia, odstrániť agát biely, zachovať javor poľný, doplniť ďalšie pôvodné druhy drevín, najmä duby a hrab. Cieľové spoločenstvo: teplomilné dubiny.

Kostolné (miestne biocentrum)

Väčší lesný porast v južnej časti k.ú. Veľký Báb na ploche 10,1ha. V stromovom prevláda agát biely (*Robinia pseudoacacia*), pomerne častý je pajaseň žliazkatý (*Ailanthus altissima*), jaseň štíhly (*Fraxinus excelsior*), rastú tu aj viaceré pôvodné druhy – napr. brest väzový (*Ulmus laevis*), javor poľný (*Acer campestre*) a dub letný (*Quercus robur*). V krovinnom poschodí je najhojnejšia baza čierna (*Sambucus nigra*), časté sú aj svíb krvavý (*Swida sanguinea*), bršlen európsky (*Euonymus europaea*), chmeľ obyčajný (*Humulus lupulus*) a iné domáce druhy. Napriek výrazne zmenenému drevinnému porastu sa v bylinnom poschodí pomerne hojne vyskytujú pôvodné druhy, najmä

mrvica lesná (*Brachypodium sylvaticum*), fialka voňavá (*Viola odorata*), f. podivuhodná (*V. mirabilis*), kokorík širokolistý (*Polygonatum latifolium*), mednička jednokvetá (*Melica uniflora*) a kamienka modropurpurová (*Lithospermum purpureoeruleum*).

Jedná sa o jedinú významnú lokalitu v PFCelku Juh, výmera biocentra je 10,1ha. Potrebná je zmena druhového zloženia: postupne odstrániť agát biely (*Robinia pseudoacacia*) a pajaseň žliazkatý (*Ailanthus altissima*), podporovať pôvodné druhy drevín a na miestach, kde chýbajú, doplniť porast pôvodnými druhmi.

Bábska hora (miestne biocentrum)

Biocentrum na ploche 9,9ha je preklasifikované z pôvodného regionálneho biokoridoru (dôvod – odlišne vymedzené regionálne biokoridory v dokumente RÚSES okresu Nitra). Vzhľadom na kontakt tohto biocentra s urbanistickou štruktúrou obce je toto biocentrum navrhované aj na určité urbanistické aktivity (vyhládoková veža, chodníky s lavičkami a pod.) s cieľom vytvorenia lesoparku.

Porast s dominanciou agátu bieleho, s výskytom javora poľného a dominantnou bazou čiernou v krovinnom poschodí. Opatrenia: Zmena drevinného zloženia - odstraňovať nepôvodné druhy, najmä agát biely a kustovnicu cudziu; nahrádzať ich druhmi teplomilných dubín. Cieľové spoločenstvo: teplomilné dubiny.

Bábsky park (miestne biocentrum)

Historický park na ploche 5,0ha pri secesnom kaštieli, založený vo voľnokrajinárskom štýle v 2. pol. 19. storočia. Chránený areál. Park zaradený ako miestne biocentrum najmä z dôvodu jeho bezprostredného kontaktu s regionálnym biocentrom Bábsky les, je však chápaný skôr ako sídelná vegetácia v kontexte areálu kaštieľa.

Nad Hofierskymi roľami (navrhované miestne biocentrum)

Novonavrhané biocentrum na hranici k.ú. Veľký Báb o veľkosti 1,8ha (z toho len 0,4ha sa nachádza na území obce Báb), v súčasnosti je tu orná pôda. Časť biocentra leží v k.ú. Rumanová a Veľké Zálužie.

Opatrenia: vybudovanie nového biocentra, výsadba pôvodných druhov teplomilných drevín – cieľové spoločenstvo teplomilné dubiny.

Horekoncová (navrhované miestne biocentrum)

Široká medza s poľnou cestou v záreze, na svahoch a okrajoch vyvinuté teplomilné porasty s prirodzeným druhovým zložením. Biocentrum (0,9ha) je zväčša v katastri obce Rumanová, do územia obce Báb zasahuje 0,2ha. Zo stromov sú časté orech kráľovský a čerešňa vtáčia, v dolnej časti aj agát biely. V krovinnom poschodí prevláda hloh jednosmenný. Bylinné poschodie je druhovo bohaté, prevažujú teplomilné pôvodné druhy. Odkryté sprašové steny boli v minulosti hniezdiskom včelárika zlatého (*Merops apiaster*). Opatrenia: odstrániť agát v dolnej časti porastu, inak bez zásahu. Cieľové spoločenstvo: teplomilné trávne porasty na spraši.

Nad Bábom (miestny biokoridor)

Biokoridor prepája RBc Bábsky les a VN Báb a Urbársky les s miestnym biocentrom Bábska hora uprostred.

Východná časť biokoridoru s dĺžkou 1,0km je vedená súbežne s cestou III/1674 ako široký líniový porast. V stromovom poschodí je dominantou agát biely, v krovinnom poschodí je častá baza čierna. Bylinné poschodie je zruderizované. Opatrenia: Postupne nahradiť nepôvodné druhy, najmä agát biely, pôvodnými druhmi drevín. Cieľové spoločenstvo: teplomilné dubiny.

Západná časť biokoridoru s dĺžkou 1,2km je vedená mozaikou sádov a záhrad. Tvoria ju najmä opustené terasované sady, ktoré majú vyvinuté teplomilné trávobylinné porasty prirodzeného charakteru, sú druhovo pestré, s výskytom ohrozených druhov klinček kopcový pravý (*Dianthus collinus* subsp. *collinus*) a sezel pestrý (*Seseli pallasii*). V stromovom poschodí lesného porastu prevláda agát biely, častý je aj javor poľný a orech čierny. V krovinnom poschodí je častá baza čierna. Opatrenia: V prípade záhrad ponechať súčasné využitie, ovocné sady obnoviť, bylinné poschodie využívať buď ako lúku alebo ako extenzívny pasienok. Špeciálnu pozornosť venovať populáciám druhov *Seseli pallasii* a *Dianthus collinus* subsp. *collinus*, manažment na miestach výskytu týchto druhov prispôbiť ich nárokom. Cieľové spoločenstvo: Mozaika teplomilných spoločenstiev na spraši a teplomilných dubín.

Od Malého Bábu (miestny biokoridor)

Prevažne pomerne úzke medze na hranici k.ú. Malý Báb a Rumanová, od Bábskeho potoka k navrhovanému miestnemu biocentru Nad krížom (v k.ú. Rumanová) s dĺžkou 1,3km s presahom do k.ú. Rumanová. Zo stromov prevažuje agát biely, častý je aj orech kráľovský a orech čierny. V krovinnom poschodí sú časté baza čierna a ruža šípová. Významný je výskyt zvyšku pôvodných teplomilných trávobylinných porastov s výskytom hlaváčika jarného (*Adonis vernalis*), ale aj ďalších významných druhov. Opatrenia: rozšíriť porasty a zmeniť druhové zloženie – nahrádzať agát a orech pôvodnými drevinami teplomilných dubín. Na lokalitách teplomilných lemov s hlaváčikom aplikovať špeciálny manažment na zachovanie teplomilných trávobylinných porastov – odstránenie náletu krovín a veľmi extenzívne, občasné prepasenie ovcami alebo kozami alebo ručné prekosenie časti lokalít raz za niekoľko rokov. Cieľové spoločenstvá: teplomilné dubiny a teplomilné trávne porasty na spraši.

Pográň (navrhovaný miestny biokoridor)

Navrhovaný biokoridor v k.ú. Malý Báb, ktorý prepája MBk Od Malého Bábu a RBc VN Báb, využíva existujúce agátové medze a mladú výsadbu slivky guľatoplodej. Presah do k.ú. Rumanová a Pusté Sady s dĺžkou 2,7km. Porast je miestami veľmi úzky, časť úseku je úplne bez porastu drevín. Opatrenia: Porast rozšíriť a doplniť drevinami teplomilných dubín smerom k VN Báb aj mäkkých lužných lesov.

Tumáň – Báb (navrhovaný miestny biokoridor)

Novonavrhovaný biokoridor na hranici k.ú. Veľký Báb a Rumanová, prepájajúci Bábsky potok, navrhované miestne

biocentrum Horekoncová a navrhované miestne biocentrum Nad Hofierskymi roľami s dĺžkou 1,9km. Na časti trasy biokoridoru je v súčasnosti medza – zo stromov prevláda agát biely, v krovinnom poschodí slivka trnková. Opatrenia: postupne odstrániť agát biely, výsadba nového líniového porastu drevín s použitím druhov teplomilných dubín.

Na Ritkáš (navrhovaný miestny biokoridor)

Navrhovaný miestny biokoridor na hranici k.ú. Veľký Báb a Veľké Zálužie, spájajúci regionálne biocentrum Malý Ritkáš s navrhovaným miestnym biocentrom Nad Hofierskymi roľami s dĺžkou 1,4km. V súčasnosti tu nie je žiaden porast, treba ho založiť. Opatrenia: Výsadba nového porastu charakteru teplomilných dubín.

Pri Mladom háji (navrhovaný miestny biokoridor)

Navrhovaný biokoridor na hranici k.ú. Veľký Báb a Hájske s dĺžkou 1,7km – spája miestne biocentrum Kostolné s biocentrom pri Mladom Háji (v k.ú. Hájske). Biokoridor má presah do k.ú. Hájske a Jarok. V trase navrhovaného biokoridoru sa nachádzajú skupinky drevín. Opatrenia: Založenie nového porastu s použitím druhov teplomilných dubín. Porast by mal plniť aj protieroznú funkciu.

Panský majetok (navrhovaný miestny biokoridor)

Navrhovaný miestny biokoridor na hranici k.ú. Veľký Báb a Hájske s dĺžkou 2,0km. Čiastočne súvislý líniový porast drevín a čiastočne len roztrúsený výskyt drevín. V stromovom i krovinnom poschodí prevláda slivka guľatoplodá a orech kráľovský, z krov sú najčastejšie slivka trnková a ruža šípová. Pozornosť si zasluhuje výskyt ohrozeného druhu hlaváčik letný (*Adonis aestivalis*). Opatrenia: Doplniť pôvodné dreviny resp. založenie nového líniového porastu na miestach kde chýba, použiť druhy teplomilných dubín.

Malá medza (navrhovaný miestny biokoridor)

Navrhovaný biokoridor v lokalite Malá medza v k.ú. Veľký Báb, ktorý prepája biokoridory Panský majetok a Kanec s dĺžkou 1,3km. Opatrenia: Výsadba nového porastu, v údolnej časti využiť dreviny lužných lesov, vo svahoch druhy teplomilných dubín. Cieľové spoločenstvo: teplomilné dubiny.

Bočina (navrhovaný miestny biokoridor)

Navrhovaný biokoridor popri poľnej ceste (k.ú. Malý Báb) s dĺžkou 2,9km, v súčasnosti na väčšine jeho dĺžky neexistuje žiaden trvalý porast, na časti úseku na hranici k.ú. Malý Báb - Pata sa nachádzajú dreviny s prevahou agáta bieleho a slivky trnkovej. Opatrenia: Odstránenie agáta z existujúceho porastu, výsadba drevín, preferovať druhy teplomilných dubín.

Pri diaľnici (navrhovaný miestny biokoridor)

Navrhovaný biokoridor vedúci súbežne južne od rýchlostnej cesty v smere západ – východ s dĺžkou 4,2km.

Západná časť biokoridoru je vedená na hranici k.ú. Malý Báb – Hájske (presah do k.ú. Hájske). V súčasnosti sa tu nachádzajú dve skupinky drevín (najmä agát a pajaseň) a jeden súvislejší líniový porast (v stromovom i krovinnom poschodí prevláda agát biely, v krovinnom poschodí sú

pomerne časté aj baza čierna a ruža šípová. Bylinné poschodie je ruderalizované).

Stredná časť biokoridoru je vedená po okraji areálu Fertilagri. V súčasnosti sa tu na časti úseku nachádza topoľová aleja.

Východná časť čiastočne bylinné úhory s drevinami popri účelových cestách v lokalite Alexandrov dvor.

Opatrenia: Zmena druhového zloženia: odstrániť agát biely, nahradiť ho pôvodnými druhmi drevín teplomilných dubín. Cieľové spoločenstvo: teplomilné dubiny.

Kanec (navrhovaný miestny biokoridor)

Novonavrhovaný biokoridor na hranici k.ú. Veľký Báb a Veľké Zálužie s dĺžkou 1,7km. Opatrenia: Výsadba nového porastu charakteru teplomilných dubín.

Nad širokým (navrhovaný miestny biokoridor)

Navrhovaný biokoridor sa nachádza severne od RBc Bábsky les s dĺžkou 1,3km – na väčšine dĺžky sú v súčasnosti medze. Opatrenia: Z existujúcich porastov odstrániť agát biely, pajaseň žliazkatý a hlošinu úzkolistú. Doplniť existujúce porasty, predĺžiť a prepojiť ich. Cieľové spoločenstvo: teplomilné dubiny.

Vplyvy na kultúrne a historické pamiatky, archeologické náleziská

Územnoplánovacia dokumentácia rešpektuje národnú kultúrnu pamiatku (kaštieľ s areálom so štyrmi pamiatkovými objektmi), ďalšie architektonické pamiatky a solitéry s historickými a kultúrnymi hodnotami, ako aj požiadavky z hľadiska ochrany archeologických nálezísk.

Hodnotená ÚPD vytvára predpoklady pre ochranu a zachovanie kultúrneho dedičstva. Zdôrazňuje potrebu zachovať pôvodné zastavovacie štruktúry a rešpektovať vidiecky charakter zástavby. Za účelom udržania pôvodného vidieckeho charakteru zástavby sa stanovuje záväzný regulatív maximálnej výšky zástavby. V obytnom území sa uvažuje s maximálne dvomi nadzemnými podlažiami. Výnimka sa vzťahuje len na existujúce bytové domy, ktoré túto výšku presahujú. Zachovaniu charakteru zástavby by mal napomôcť aj regulatív maximálneho podielu zastavaných plôch.

Všetky uvedené regulatívy majú pozitívny nepriamy vplyv z hľadiska ochrany tradičných urbanistických štruktúr a pamiatkových hodnôt.

Vplyvy na paleontologické náleziská a významné geologické lokality

Realizácia stavieb a činností podľa návrhu územného plánu obce Báb nevyvolá žiadne vplyvy tohto druhu.

Iné vplyvy

Žiadne iné vplyvy navrhovaných činností a stavieb podľa návrhu územného plánu obce Báb neboli zistené.

Komplexné posúdenie očakávaných vplyvov z hľadiska ich významnosti a ich porovnanie s platnými právnymi predpismi

Predkladaná dokumentácia územného plánu obce Báb predstavuje rozsiahlo spracovanú dokumentáciu zaoberajúcu sa celkovým rozvojom územia obce. Zákon č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku v znení neskorších predpisov v §2, ods. 1, písmeno g) stanovuje, že územné plánovanie „určuje zásady využívania prírodných zdrojov, podmienok územia a celého životného prostredia, aby sa činnosťami v ňom neprekročilo únosné zaťaženie územia, aby sa vytvárala a udržiavala ekologická stabilita krajiny“.

Hodnotenie významnosti predpokladaných vplyvov bolo uskutočnené s použitím bodovej stupnice hodnotenia od -3 do 3. Krajné hodnoty predstavujú veľmi pozitívny vplyv (3) resp. veľmi negatívny vplyv (-3), ktorý má dosah presahujúci lokálnu úroveň alebo ovplyvňuje najzraniteľnejšie zložky životného prostredia (pozitívne resp. negatívne). Stredová bodová hodnota (0) zodpovedá absencii akéhokoľvek vplyvu resp. vplyv je neutrálny.

Predmetom hodnotenia boli vplyvy uvedené v kapitole C.3 Hodnotenie predpokladaných vplyvov územnoplánovacej dokumentácie na životné prostredie vrátane zdravia a odhad ich významnosti, tejto správy o hodnotení. Spomedzi uvádzaných vplyvov sa ani v jednej kategórii nepredpokladajú prevažujúce negatívne vplyvy (hodnota nižšia ako 0). Všetky vplyvy sa nachádzajú v pozitívnom pásme hodnotenia (1 až 3) okrem vplyvov na paleontologické náleziská a významné geologické lokality a iných vplyvov kde sme ich vyhodnotili ako neutrálné (0) Vplyv na zábery poľnohospodárskej pôdy sme vyhodnotili stredne negatívny vplyv (-2).

Uvedené vplyvy v tejto fáze spracovania dokumentácie zväčša nie je možné vyjadriť presnými kvantitatívnymi ukazovateľmi, nakoľko prevažujú nepriame vplyvy. Konkrétne návrhy investičných projektov možno stotožniť s priamymi vplyvmi, potenciálne dopady stanovených regulatívov klasifikujeme ako nepriame vplyvy. Nasledovné hodnotenie vplyvov podľa významnosti možno preto považovať len za orientačné.

Skupina vplyvov	Významnosť (-3 až 3)
Vplyvy na obyvateľstvo – zdravie	2
Vplyvy na obyvateľstvo – životné prostredie	2
Vplyvy na obyvateľstvo – rozvojové možnosti	3
Vplyvy na horninové prostredie, nerastné suroviny, geodynamické javy a geomorfologické pomery	1
Vplyvy na klimatické pomery	1
Vplyvy na ovzdušie	1
Vplyvy na vodné pomery	2
Vplyvy na pôdu – zábery poľnohospodárskej pôdy	-2
Vplyvy na pôdu – kvalita pôdy	2
Vplyvy na flóru, faunu a ich biotopy vrátane USES	2
Vplyvy na krajinu	1
Vplyvy na chránené územia a ochranné pásma	1

Skupina vplyvov	Významnosť (-3 až 3)
Vplyvy na kultúrne a historické pamiatky, archeologické náleziská	1
Vplyvy na paleontologické náleziská a významné geologické lokality	0
Iné vplyvy	0
Priemerný celkový vplyv	1,13

Pri spracovaní územnoplánovacej dokumentácie boli rešpektované všetky relevantné právne predpisy uplatňujúce sa v oblasti ochrany a tvorby životného prostredia, a to najmä:

- Zákon č. 137/2010 Z. z. o ovzduší v znení neskorších predpisov
- Vyhláška č. 360/2010 Z. z. o kvalite ovzdušia v znení neskorších predpisov
- Vyhláška č. 410/2012 Z.z., ktorou sa vykonávajú niektoré ustanovenia zákona o ovzduší v znení neskorších predpisov
- Vyhláška č. 411/2012 Z.z. o monitorovaní emisií zo stacionárnych zdrojov znečisťovania ovzdušia a kvality ovzdušia v ich okolí v znení neskorších predpisov
- Zákon č. 364/2004 Z. z. o vodách a o zmene zákona SNR č. 372/1990 Zb. v znení neskorších predpisov
- Zákon č. 220/2004 Z. z. o ochrane a využívaní poľnohospodárskej pôdy v znení neskorších predpisov
- Zákon č. 326/2005 Z. z. o lesoch v znení neskorších predpisov
- Zákon č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov
- Zákon č. 79/2015 Z. z. o odpadoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov
- Vyhláška č. 549/2007 Z. z. ktorou sa ustanovujú podrobnosti o prípustných hodnotách hluku, infrazvuku a vibrácií a o požiadavkách na objektivizáciu hluku, infrazvuku a vibrácií v životnom prostredí v znení neskorších predpisov
- Zákon č. 49/2002 Z. z. o ochrane pamiatkového fondu v znení neskorších predpisov

**D.NAVRHOVANÉ OPATRENIA NA PRE-
VENCIU, ELIMINÁCIU, MINIMALIZÁ-
CIU A KOMPENZÁCIU VPLYVOV NA
ŽIVOTNÉ PROSTREDIE A ZDRAVIE**

Opatrenia na elimináciu, minimalizáciu a kompenzáciu vplyvov činností a stavieb sú súčasťou záväzných regulatívov návrhu územného plánu obce Báb, kde sú vymedzené aj verejnoprospešné stavby. Účelom väčšiny navrhovaných opatrení je eliminovať súčasné environmentálne problémy.

Opatrenia na zmiernenie a kompenzáciu negatívnych vplyvov výrobných a technických aktivít

V riešenom území sa predpokladá / umožňuje lokalizácia zámerov s čiastočne negatívnymi vplyvmi na životné prostredie v polohe navrhovaných vybavenostno – výrobných celkov (PFCelok BART a ALEXANDROV DVOR), kde je možné umiestniť činnosti, pre ktoré je potrebné zisťovanie konanie predpokladaných vplyvov na životné prostredie s predpokladaným čiastočne negatívnym dosahom na svoje okolie vo vzdialenosti 100 resp. 300m (hluk, zvýšené emisie z dopravy, umiestnenie stredného zdroja znečistenia a pod.). Tieto zábery sú navrhované na umiestnenie v tesnom kontakte s rýchlostnou komunikáciou R1, t.z. v území kde už existuje určitá miera negatívnych vplyvov.

Kompenzačné opatrenia sú zamerané na výsadbu environmentálnej (izolačnej vegetácie) po obvode týchto území min. v šírke 10m ako aj reguláciou min. podielu ozelenenia budúcich areálov na úrovni min. 20% plochy. Vplyv na obyvateľstvo obce je ďalej minimalizovaný dostatočnou vzdialenosťou (min. 600m a viac), terénnou konfiguráciou (medzi obytným územím a týmito zábermi je terénna vlna s výškou cca. 10m, ktorá vytvára čiastočný hlukový tieň) a existenciou súvislého pásu vegetácie v min. šírke 300m a viac (regionálne biocentrum Vodná nádrž Báb, regionálny biokoridor Starý háj – VN Báb a regionálne biocentrum Bábsky les). Súčasťou kompenzačných opatrení je aj komplexné riešenie územia obce z pohľadu vytvorenia ucelenej sústavy územného systému ekologickej stability a najmä zvýšením koeficientu ekologickej stability (KES) zo súčasnej hodnoty 1,47 na hodnotu 1,55, čo okrem iného predstavuje vzrast podielu ekostabilizujúcich plôch zo súčasných 277,5ha (13,8% podiel na území obce) na navrhovaných 356,0ha (18,0% podiel).

Všetky navrhované zábery sú naplánované mimo prvkov územného systému ekologickej stability a chránených území.

Prehľad navrhovaných opatrení, relevantných z hľadiska životného prostredia a zdravia obyvateľstva:

Opatrenia na zabezpečenie ekologickej stability a biodiverzity

- optimalizovať drevinovú skladbu a preferovať pôvodné dreviny, v súlade s potenciálnou prirodzenou vegetáciou v danom území
- zvýšiť druhovú diverzitu lesných porastov a nelesnej drevinovej vegetácie a zabrániť jej ďalšej monokulturalizácii
- zachovať a vytvoriť nárazníkové pásy brehových porastov pozdĺž vodných tokov, širokých minimálne 10 - 15m (mimo zastavaného územia obce), za účelom retencie vody a živín, eliminácie znečisťovania vody
- doplniť a posilniť sprievodnú zeleň pozdĺž vodných tokov

– zabrániť šíreniu a zabezpečiť odstraňovanie nepôvodných druhov (najmä agátu bieleho) a invázných druhov rastlín ohrozujúcich biologickú diverzitu v súlade s §7b zákona č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov a s vyhláškou č. 24/2003 Z.z.

- vylúčiť holorubný spôsob ťažby v biokoridoroch, biocentrách a plochách interakčných prvkov
- dobudovať prvky územného systému ekologickej stability (biokoridory, biocentrá)
- obmedziť socioekonomické činnosti v lokalitách tvoriacich prvky územného systému ekologickej stability
- funkčnosť prvkov ÚSES zabezpečiť rešpektovaním ich ochrany pred zástavbou – nezasahovať do ich plochy bariérovými prvkami, oplateniami, stavbami
- dodržať minimálnu šírku regionálneho biokoridoru 50m a minimálnu šírku miestneho biokoridoru 20m
- vysadiť nové lesné plochy, resp. plochy nelesnej drevinovej vegetácie v súlade s návrhmi MÚSES
- doplniť stromovú a krovinovú vegetáciu, prípadne trvalé trávne porasty v trase navrhovaných biokoridorov
- obmedziť používanie chemických prostriedkov používaných v rastlinnej výrobe v blízkosti obydli i prvkov ÚSES

Opatrenia na ochranu prírodných zdrojov

- udržiavať existujúcu a založiť novú líniovú zeleň s funkciou retencie vody v krajine v podobe vsakovacích vegetačných pásov
- uplatňovať agrotechnické opatrenia na zamedzenie vodnej erózie – napr. orba po vrstevnici
- zvýšiť podiel viacročných krmovín a ozimín na ornej pôde a zvýšiť podiel bezorbového obrábania pôdy
- zabezpečiť odizolovanie poľných hnojísk
- rozčleniť veľké hony poľnohospodárskej pôdy výsadbou a revitalizáciou líniovej zelene – stromoradiá a alejí
- rešpektovať a chrániť ochranné a hospodárske lesy a dodržiavať ochranné pásmo lesa – 50m od hranice lesného pozemku (v zmysle zákona č. 326/2005 Z. z. o lesoch v znení neskorších predpisov)

Opatrenia na zlepšenie kvality životného prostredia, ochranu zdravia obyvateľstva a na zmiernenie pôsobenia stresových javov

- rozširovať triedený zber odpadu a odpad v maximálnej miere recyklovať
- zvyšovať podiel zhodnocovaného odpadu a sortiment komodít v zmysle cieľov programov odpadového hospodárstva obce a kraja
- uskutočňovať stály monitoring stavu životného prostredia a úplnú rekultiváciu nelegálnych skládok a smetísk (vrátane environmentálnej záťaže)
- vysadiť pásy alebo línie izolačnej zelene v rámci výrobných areálov, resp. po ich obvode, najmä v kontakte s obytným územím
- vysadiť pásy alebo línie izolačnej zelene na rozhraní poľnohospodárskej pôdy a zastavaného územia, vrátane jeho navrhovaného rozšírenia

- revitalizovať existujúcu líniovú zeleň a vysadiť novú líniovú zeleň (stromoradia a aleje) pozdĺž účelových komunikácií a poľných ciest
- netolerovať v území zaburinené plochy, ani v lokalitách vzdialenejších od zastavaného územia; ladom ležiace plochy alebo niekoľkokrát ročne a včas skosiť, alebo zalesniť drevinovou a krovinnou vegetáciou a ponechať sukcesii
- posilniť ekologickú osvetu medzi obyvateľmi a najmä deťmi, s aktívnym zapojením obyvateľov na ochrane a zveľadovaní životného prostredia – napr. organizovanie brigád a akcií skrášľovania obce
- dobudovať systém dažďových rigolov v zastavanom území obce, so vsakovaním dažďovej vody
- vybudovať v obci splaškovú kanalizáciu s čistením odpadových vôd
- v obytnom území nepovoľovať prevádzky, ktoré sú zdrojom hluku, vibrácií, prašnosti a znečistenia ovzdušia
- pred výstavbou obytných budov v území so stredným radónovým rizikom zabezpečiť meranie objemovej aktivity radónu v pôdnom vzduchu a na základe výsledkov merania realizovať stavebné opatrenia proti prenikaniu radónu z geologického podložja, ako aj rešpektovať legislatívu v oblasti radiačnej ochrany -zákon č. 355/2007 Z.z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov, zákon č. 87/2018 Z.z. o radiačnej ochrane a o zmene a doplnení niektorých zákonov, vyhlášku č. 98/2018 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o obmedzovaní ožiarenia pracovníkov a obyvateľov z prírodných zdrojov ionizujúceho žiarenia
- zabezpečiť územnú rezervu pre funkčnú uličnú zeleň bez kolízie s podzemnými alebo vzdušnými koridormi inžinierskych sietí v navrhovaných obytných uliciach
- vysadiť aspoň jednostrannú líniovú (alejovú) zeleň na hlavných obslužných komunikáciách v navrhovaných obytných uliciach
- využívať vegetáciu, svetlé a odrazové povrchy na budovách a v dopravnej infraštruktúre
- vysádzať vetrolamy, živé ploty v sídle a na jeho okrajoch
- zvyšovať podiel vegetácie pre zadržiavanie (retenciu) a infiltráciu dažďových vôd v sídle, osobitne v zastavanom centre obce a v rámci navrhovaných rozvojových plôch
- zachytávať a využívať dažďovú vodu zo striech a spevnených plôch v zastavanom území, pomocou špecifických opatrení (retenčné jazierka, dažďové záhrady, zelené strechy, vertikálne ozelenenie)
- preferovať renaturáciu a ochranu tokov, opätovné využívanie dažďovej a odpadovej vody a zabezpečiť minimalizáciu strát vody v rozvodných sieťach
- zachovať tradičné krajinárske štruktúry extenzívne obhospodarovaných viníc

Viaceré z navrhovaných adaptačných opatrení prispievajú k naplneniu cieľov Stratégie adaptácie SR na nepriaznivé dôsledky zmeny klímy. Ide hlavne o opatrenia ako zvyšovanie podielu vegetácie v sídle (vrátane líniovej zelene), ochrana funkčných brehových porastov tokov, opatrenia na zvýšenie retenčnej a inundačnej schopnosti krajiny, budovanie zelenej infraštruktúry (biokoridorov), agrotechnické opatrenia, návrh výsadby líniovej zelene pozdĺž ciest.

Z hľadiska posúdenia vplyvov územnoplánovacej dokumentácie na životné prostredie je možné tieto opatrenia považovať za dostatočné.

Opatrenia na zachovanie, udržiavanie a tvorbu sídelnej vegetácie a prírodných prvkov

- zabezpečiť ochranu drevín a dobudovať komplexný systém plôch zelene v sídle v prepojení do kontaktného územia a do príľahlej krajiny
- pri výsadbe prispôbiť výber drevín meniacim sa klimatickým podmienkam
- zvyšovať podiel prvkov zelene a prírodných prvkov v zastavanom území obce
- revitalizovať a parkovo upraviť plochy verejnej zelene v obci
- na plochách verejnej zelene zabezpečiť pokrývnosť drevinami minimálne 60% (pomer plochy porastenej drevinami k celkovej vegetačnej ploche)
- vo väčších rozvojových plochách ako súčasť projektovej dokumentácie spracovať aj projekt sadovníckych úprav
- významné plochy sídelnej vegetácie (vegetácia s rekreačnými, vybavenostnými, ekostabilizujúcimi a environmentálnymi funkciami) dimenzovať v rozsahu min. 200m² na obyvateľa
- upraviť zelené pásy a predzáhradky pozdĺž komunikácií v zastavanom území obce
- postupne nahradiť alergénne dreviny, ako aj kompozične a krajinársky nevhodných drevín vhodnejšími druhmi v zastavanom území obce

**E. POROVNANIE VARIANTOV (VRÁTANE
POROVNANIA S NULOVÝM VA-
RIANTOM)**

E.1 TVORBA SÚBORU KRITÉRIÍ A URČENIE ICH DÔLEŽITOSTI NA VÝBER OPTIMÁLNEHO VARIANTU

Pre potreby hodnotenia bol zostavený katalóg kritérií, ktoré sú relevantné pri hodnotení urbanistickej koncepcie a jej dopadov na životné prostredie. Váha (dôležitosť) jednotlivých kritérií v prípade posudzovania hodnotenej územnoplánovacej dokumentácie nebola stanovená. Zvolené kritériá boli zoskupené do troch skupín:

Krajinno-ekologické kritériá:

- ochrana / rešpektovanie ekologicky významných segmentov krajiny, vrátane chránených území
- kvalita a úroveň ochrany prírodných zdrojov – ovzdušia, vody, pôdy
- prispôbenie koncepcie rozvoja topografickým podmienkam a ďalším prírodným limitom
- ekologická stabilita územia a vytvorenie funkčného územného systému ekologickej stability
- zastúpenie prírodných prvkov v zastavanom území
- dostupnosť a rozsah verejnej zelene
- optimalizácia urbanistických štruktúr z hľadiska mikroklimatických podmienok
- využitie alternatívnych a obnoviteľných zdrojov energie

Socio-ekonomické kritériá

- bezpečnosť dopravy
- implementácia udržateľných druhov dopravy
- pokrytie územia verejnou dopravou
- podiel obyvateľov napojených na vodovod a kanalizáciu
- počet pracovných miest
- dostupnosť základnej občianskej vybavenosti
- príležitosti pre rekreačno-športové aktivity
- rešpektovanie historického dedičstva a hodnôt reprezentujúcich kultúrnu kontinuitu a identitu

Technicko-ekonomické kritériá

- realizovateľnosť koncepcie – väzba na konkrétne investičné zámery
- efektívnosť riešenia technickej infraštruktúry
- efektívnosť dopravnej siete
- hustota obyvateľov v zastavanom území

E.2 POROVNANIE VARIANTOV

Obec Báb spadá do kategórie sídiel s menej ako 2000 obyvateľmi, preto podľa §21 ods. 2 stavebného zákona variantný koncept netreba spracovať a spracúva sa invariantný návrh územného plánu obce. Rozlíšený je preto len samotný návrh (návrhový variant) a nulový variant.

Nulový variant (variant „0“) predstavuje súčasný stav využívania riešeného územia – územia obce Báb v rozsahu katastrálnych území Veľký Báb a Malý Báb. Je tiež ekvivalentom stavu so súčasne platným územným plánom. To by pre obec znamenalo, že bude mať dokument s právnou záväznosťou, ktorý by koncepčne usmerňoval

a koordinoval činnosti na území obce, ktorý však neobsahuje okrem iného a predovšetkým nasledovné:

- prírodnú stratégiu obce, ktorá je zameraná na celkové zvýšenie ekostabilizačných prvkov v území a súčasne je zameraná na ucelenú koncepciu usporiadania krajiny územia obce Báb;
- urbanistickú stratégiu (rozvoja) obce, ktorá je zameraná na komplexné a vyvážené koncepčné zorganizovanie územia v polohe urbanistickej štruktúry;
- podrobné a záväzné regulatívy pre usporiadanie zástavby, verejných priestranstiev, sídelnej vegetácie.

Ďalší variant predstavuje samotný návrh riešenia - (návrhový variant). Za predpokladu realizácie návrhov obšiahnutých v územnoplánovacej dokumentácii budú eliminované existujúce alebo potenciálne environmentálne problémy, čím sa znížia negatívne vplyvy na životné prostredie obce, jej obyvateľov, ako aj na prírodné prostredie. Navrhované riešenie počíta s vyváženým rozvojom územia. Prináša návrh miestneho územného systému ekologickej stability a ďalších ekostabilizačných opatrení pre celé územie obce. Prispieva k zachovaniu scenérie krajiny a kompozično-estetických charakteristík pôvodnej urbanistickej štruktúry.

V hodnotenej ÚPD sa uvažuje predovšetkým s rozvojom obytnej funkcie. Vymedzením nových rozvojových plôch pre obytnú výstavbu vytvárame podmienky pre naplnenie rozvojového potenciálu obce. Na bývanie sa využijú priestorové rezervy v zastavanom území a aj plochy v priamej nadväznosti na zastavané územie obce.

Hodnotená ÚPD predpokladá, že pokračujúci rast počtu obyvateľov obce a potreba skvalitňovania života obyvateľov bude generovať dopyt po vybavenosti. V rámci dokumentácie sú definované polohy pre umiestňovanie vybavenosti základného charakteru (pre potreby obyvateľov obce) najmä v jednotlivých centrách, prípadne v rámci urbanistických osí, pričom navrhuje aj opatrenia a odporúčania pre existujúce prevádzky vybavenosti. Okrem toho sú definované polohy pre umiestňovanie rekreácie a vybavenosti vyššieho charakteru (pre potreby regiónu) najmä v súvislosti s existenciou areálu Bábskeho kaštieľa s areálom chráneného parku a prírodnej rezervácie Bábsky les, ktoré vytvárajú vhodné predpoklady pre rozvoj rekreácie a vhodné napojenie na regionálne dopravné trasy (rýchlostná komunikácia R1 s mimoúrovňovou križovatkou) pre umiestnenie vybavenosti.

Positívne dôsledky navrhovaného riešenia možno vidieť v stanovení presných regulatívov pre výrobné aktivity v zastavanom území, ktoré predídú potenciálnym negatívnym vplyvom na obytné územie a budú garantovať kvalitu životného prostredia. V rámci územia obce sú stanovené polohy pre prípadný rozvoj / umiestňovanie výroby. V kontakte s obcou je stanovená jedna ucelená plocha pre extenzívnu výrobu (výroba, ktorá nepodlieha zisťovaciemu konaniu alebo povinnému hodnoteniu činnosti na posudzovanie ich vplyvu na životné prostredie na základe príslušnej legislatívy) a naviac je táto lokalita oddelená od obytného územia environmentálnou vegetáciou.

Umiestňovanie výroby intenzívneho charakteru (výroba ktorá nemusí podliehať povinnému hodnoteniu činnosti na posudzovanie ich vplyvu na životné prostredie, môže však podliehať zisťovaciemu konaniu na základe príslušnej legislatívy) je striktne umiestnená v polohách vo významnej vzdialenosti od obytného územia a v polohách kde boli podobné plochy už skôr založené.

Pre športové a rekreačno-športové aktivity obyvateľov obce sa okrem skvalitnenia a rozšírenia existujúceho športového areálu navrhuje celoobecný základný rekreačný priestor v polohe PFCelok Krivý Mlyn a v rámci obytnej zástavby sú navrhované plochy pre tzv. obytné parčíky tak aby v zásade na každej ulici bol k dispozícii takýto priestor. Okrem toho v polohe PFCelok Kaštieľ sa navrhujú rekreačné aktivity naviazané na Bábsky kaštieľ a jeho areál, ktoré však majú aj potenciál regionálneho charakteru. Potenciál rozvoja v regióne má cykloturistika a agroturistika (vinohradnícka tradícia).

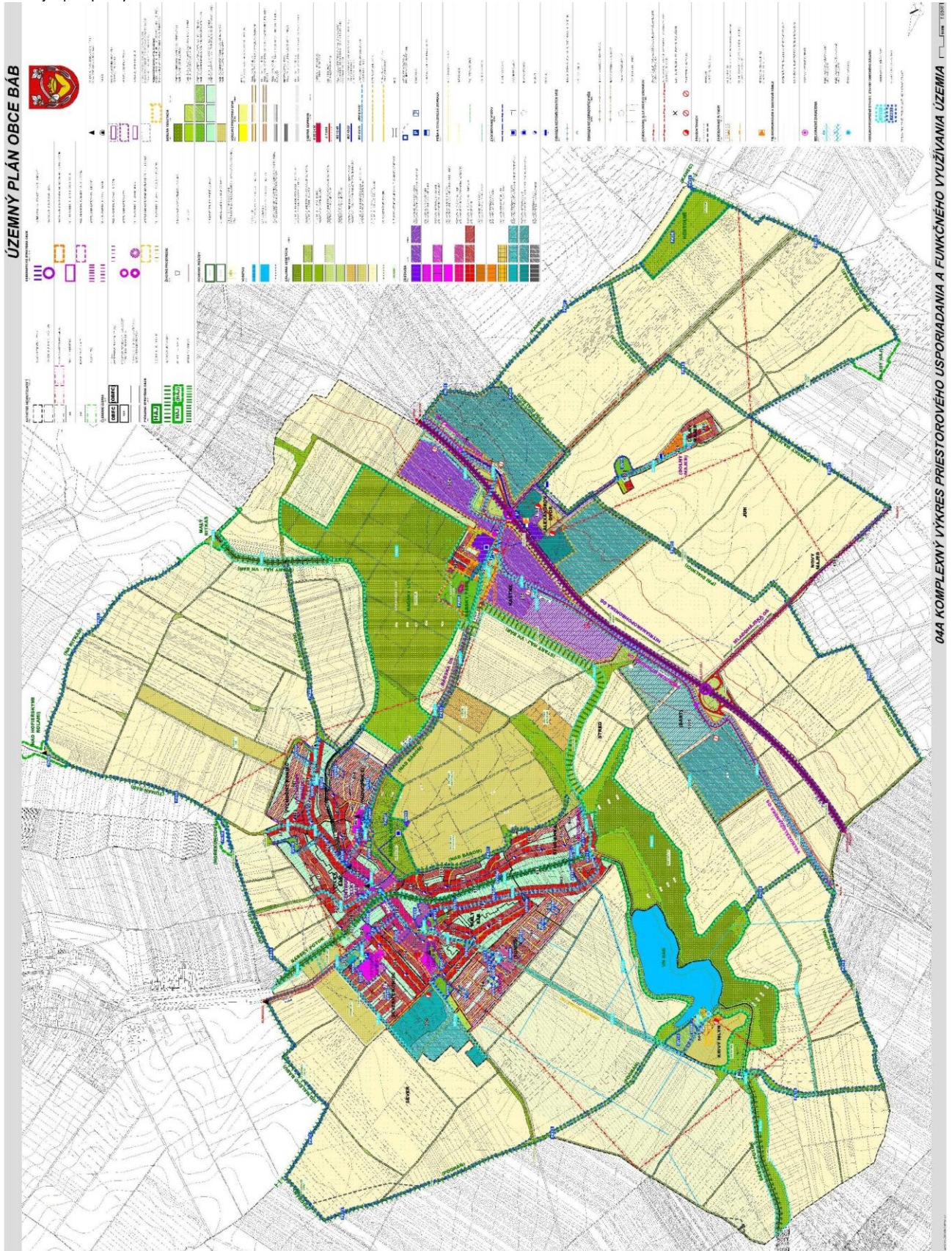
Pre kultúrno-spoločenské akcie sa využíva kultúrny dom, ktorý ma potenciál na svoje rozšírenie. Okrem toho v rámci každého PFCelku sa navrhuje vytvorenie verejného priestranstva s umiestnením spoločensko-kultúrneho komunitného priestoru / stavby. Ako kultúrno-spoločenské miesto je možné definovať aj Bábsky kaštieľ a jeho areál.

Návrh územného plánu obce Báb navrhuje odstránenie deficitov dopravnej a technickej infraštruktúry, čo je predpokladom ochrany životného prostredia a je faktorom atraktívnosti obce pre rôzne cieľové skupiny (obyvateľov, podnikateľov, návštevníkov). Navrhuje sa napojenie nových rozvojových plôch na všetky inžinierske siete, vybudovanie celoobecnej splaškovej kanalizácie, vybudovanie nových miestnych komunikácií a chodníkov, ako aj vybudovanie cyklochodníkov.

Riešenie návrhového variantu rešpektuje limity prírodného charakteru – topografické pomery, vodné toky, pri lokalizácii stavebných aktivít v potencionálne zosuvnom území stanovuje podmienky pre ďalšie umiestňovanie zástavby a plne rešpektuje prvky krajinnoeologickej stratégie (ÚSES). Taktiež rešpektuje nadradené dopravné a technické vybavenie a ich ochranné pásma.

V porovnaní s nulovým variantom sa v návrhovom variante predpokladá vyššia intenzita rozvoja v istých lokalitách, preto môže byť pôsobenie niektorých vplyvov spojených s novou výstavbou výraznejšie. Nulový variant však nerieši odstránenie existujúcich deficitov a environmentálnych problémov. Predpokladané vplyvy vyplývajúce z hodnotenej územnoplánovacej dokumentácie, spolu s opatreniami na elimináciu týchto vplyvov, nevytvárajú takú antropogénnu záťaž v území, ktorá by významne negatívne ovplyvnila životné prostredie.

obr. 15: Grafická časť hodnotenej UPD: Komplexný výkres priestorového usporiadania a funkčného využitia územia s vyznačením záväznej časti a verejnoprospešnými stavbami

F. METÓDY POUŽITÉ V PROCESSE HODNOTENIA VPLYVOV ÚZEMNOPLÁNOVACEJ DOKUMENTÁCIE NA ŽIVOTNÉ PROSTREDIE A ZDRAVIE A SPÔSOB A ZDROJE ZÍSKAVANIA ÚDAJOV O SÚČASNOM STAVE ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA A ZDRAVIA

V procese hodnotenia vplyvov územnoplánovacej dokumentácie boli použité všeobecne známe informácie o území, publikované napr. na internetových portáloch (katasterportál, Enviroportál, pôdny portál, SHMÚ) ako aj všeobecne záväzné právne predpisy. Ďalšími východiskovými podkladmi boli plánovacie dokumenty spracované na rôznych hierarchických úrovniach a projektové a iné dokumentácie týkajúce sa riešeného územia:

- Akčný plán pre implementáciu Stratégie adaptácie SR na zmenu klímy (MINZP, Bratislava 2021)
- Aurex – Koncepcia územného rozvoja Slovenska 2001 (KURS 2001) - v znení KURS 2011 – zmeny a doplnky č. 1 KURS 2001, Ministerstvo dopravy, výstavby a regionálneho rozvoja SR, Bratislava 2011,
- Aurex - UPNR Nitrianskeho kraja (AUREX s.r.o. Bratislava v r. 2012 a jeho zmeny a doplnky č. 1 z roku 2015)
- Hrdina - PaR Nitrianskeho kraja (Inštitút priestorového plánovania a AUREX, Bratislava 2020)
- Kočícký, Dušan a kol. – R-ÚSES okresu Nitra, (Esprit a KEE FPV UKF, Banská Štiavnica 2019)
- Prieskumy a rozborov na územný plán obce Báb, 2020
- Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja Nitrianskeho samosprávneho kraja 2016 – 2022
- Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Báb 2016 – 2023 (TIK-CESYS, s.r.o. Mojmirovce 2016)
- Regionálna integrovaná územná stratégia Nitrianskeho samosprávneho kraja na roky 2014 - 2020
- Štiffel - KEP Nitrianskeho kraja (Inštitút priestorového plánovania a AUREX, Bratislava 2020)
- www.globus.sazp.sk/atlassr
- www.obecbab.sk
- www.shmu.sk
- www.podnemapy.sk

Významným syntetickým podkladom pre spracovanie územnoplánovacej dokumentácie, ako aj tejto správy o hodnotení, boli výstupy predchádzajúcich etáp tvorby územnoplánovacej dokumentácie – najmä prieskumov a rozborov obce Báb (vrátane krajinnoekologického plánu), ktorý analyzoval stav životného prostredia, problematiku ochrany prírody a tvorby krajiny. Väčšina navrhovaných opatrení bola prevzatá a aktualizovaná z dokumentácií MÚSES a VZFUÚ spracovaných v rámci projektov pozemkových úprav v k.ú. Malý Báb a Veľký Báb (2007).

Na základe týchto informácií boli skoncipované údaje o vstupoch a výstupoch, charakteristika súčasného stavu životného prostredia a zhodnotenie predpokladaných vplyvov územnoplánovacej dokumentácie na životné prostredie.

Samotné hodnotenie – výber hodnotiacich kritérií a stanovenie spôsobu hodnotenia bolo uskutočnené s použitím rôznych metodík, ktoré prezentujú aktuálne výsledky výskumu v danej oblasti, publikované v zborníku a odborných prácach.

**G.NEDOSTATKY A NEURČITOSTI V PO-
ZNATKOC, KTORÉ SA VYSKYTLI PRI
VYPRACÚVANÍ SPRÁVY
O HODNOTENÍ**

Nedostatky a neurčitosti v poznatkoch pri vypracúvaní tejto správy vyplynuli zo skutočnosti, že pre hodnotené územie chýbajú určité konkrétne údaje charakterizujúce stav zložiek životného prostredia a faktorov ovplyvňujúcich životné prostredie – chýbajú výsledky konkrétnych meraní kvality a stavu ovzdušia, povrchových vôd, podzemných vôd, pôdy, hluku atď.

Ďalšie neurčitosti môžu vyplývať z faktu, že posudzovanie vplyvov územnoplánovacej dokumentácie na životné prostredie je predprojektovou etapou, v ktorej sa overujú limity územia z hľadiska rôznych záujmov a návrhy aktivít definovaných v územnoplánovacej dokumentácii nie sú určené bližšími kvantitatívnymi ukazovateľmi / parametrami.

Na rozdiel od posudzovania vplyvov činností na základe konkrétnych investičných zámerov (EIA) preto v hodnotenej územnoplánovacej dokumentácii ešte nie je možné presne určiť, aké konkrétne činnosti zo spektra prípustného funkčného využitia sa v rámci jednotlivých funkčných plôch, resp. regulačných blokov a krajinnoekologických komplexov budú v skutočnosti realizovať.

Uvedené nedostatky a neurčitosti však nie sú zásadného charakteru a všetky podstatné okolnosti pre posúdenie územnoplánovacej dokumentácie boli v tejto správe o hodnotení zohľadňované.

H.VŠEOBECNÉ ZÁVEREČNÉ ZHRNUTIE

Územné plány vo všeobecnosti predstavujú účinný nástroj pre koncepčné usmerňovanie rozvoja územia obcí na princípoch udržateľného rozvoja. Súčasný systém územného plánovania garantuje dodržiavanie týchto princípov vďaka integrovaným nástrojom krajinnoekologického plánovania a strategického environmentálneho hodnotenia (v zmysle zákona č. 24/2006 Z. z. v znení neskorších predpisov).

Už v zadaní na spracovanie územného plánu obce Báb a aj v ďalšej etape, pri príprave návrhu, bol deklarovaný cieľ, aby rozvoj obce vychádzal z princípov udržateľného rozvoja a v maximálnej miere zohľadňoval požiadavky ochrany prírody a životného prostredia.

V hodnotenej ÚPD sa uvažuje predovšetkým s rozvojom obytnej funkcie a s významným rozvojom vybavenostných a výrobných plôch regionálneho charakteru. Vymedzením nových rozvojových plôch pre obytnú výstavbu vytvárame podmienky pre naplnenie rozvojového potenciálu obce. Na bývanie sa využijú priestorové rezervy v zastavanom území a aj plochy v priamej nadväznosti na zastavané územie obce.

Hodnotená ÚPD predpokladá, že pokračujúci rast počtu obyvateľov obce a potreba skvalitňovania života obyvateľov bude generovať dopyt po vybavenosti. V rámci dokumentácie sú definované polohy pre umiestňovanie vybavenosti základného charakteru (pre potreby obyvateľov obce) najmä v jednotlivých centrách, prípadne v rámci urbanistických osí, pričom navrhuje aj opatrenia a odporúčania pre existujúce prevádzky vybavenosti. Okrem toho sú definované polohy pre umiestňovanie rekreácie a vybavenosti vyššieho charakteru (pre potreby regiónu) najmä v súvislosti s existenciou areálu Bábskeho kaštieľa s areálom chráneného parku a prírodnej rezervácie Bábsky les, ktoré vytvárajú vhodné predpoklady pre rozvoj rekreácie a vhodné napojenie na regionálne dopravné trasy (rýchlostná komunikácia R1 s mimoúrovňovou križovatkou) pre umiestnenie vybavenosti.

Positívne dôsledky navrhovaného riešenia možno vidieť v stanovení presných regulatívov pre výrobné aktivity v zastavanom území, ktoré predídú potenciálnym negatívnym vplyvom na obytné územie a budú garantovať kvalitu životného prostredia. V rámci územia obce sú stanovené polohy pre prípadný rozvoj / umiestňovanie výroby. V kontakte s obcou je stanovená jedna ucelená plocha pre extenzívnu výrobu (výroba, ktorá nepodlieha zisťovaciemu konaniu alebo povinnému hodnoteniu činnosti na posudzovanie ich vplyvu na životné prostredie na základe príslušnej legislatívy) a navyše je táto lokalita oddelená od obytného územia environmentálnou vegetáciou.

Umiestňovanie výroby intenzívneho charakteru (výroba ktorá nemusí podliehať povinnému hodnoteniu činnosti na posudzovanie ich vplyvu na životné prostredie, môže však podliehať zisťovaciemu konaniu na základe príslušnej legislatívy) je striktne umiestnená v polohách vo významnej vzdialenosti od obytného územia a v polohách kde boli podobné plochy už skôr založené.

Pre športové a rekreačno-športové aktivity obyvateľov obce sa okrem skvalitnenia a rozšírenia existujúceho špor-

tového areálu navrhuje celoobecný základný rekreačný priestor v polohe PFCelok Krivý Mlyn a v rámci obytnej zástavby sú navrhované plochy pre tzv. obytné parčíky tak aby v zásade na každej ulici bol k dispozícii takýto priestor. Okrem toho v polohe PFCelok Kaštieľ sa navrhujú rekreačné aktivity naviazané na Bábsky kaštieľ a jeho areál, ktoré však majú aj potenciál regionálneho charakteru. Potenciál rozvoja v regióne má cykloturistika a agroturistika (vinohradnícka tradícia).

Pre kultúrno-spoločenské akcie sa využíva kultúrny dom, ktorý má potenciál na svoje rozšírenie. Okrem toho v rámci každého PFCelku sa navrhuje vytvorenie verejného priestranstva s umiestnením spoločensko-kultúrneho komunitného priestoru / stavby. Ako kultúrno-spoločenské miesto je možné definovať aj Bábsky kaštieľ a jeho areál.

Návrh územného plánu obce Báb navrhuje odstránenie deficitov dopravnej a technickej infraštruktúry, čo je predpokladom ochrany životného prostredia a je faktorom atraktívnosti obce pre rôzne cieľové skupiny (obyvateľov, podnikateľov, návštevníkov). Navrhuje sa napojenie nových rozvojových plôch na všetky inžinierske siete, vybudovanie celoobecnej splaškovej kanalizácie, vybudovanie nových miestnych komunikácií a chodníkov, ako aj vybudovanie cyklochodníkov.

Riešenie návrhového variantu rešpektuje limity prírodného charakteru – topografické pomery, zosuv (s podmienkami), vodné toky, ako aj prvky ÚSES. Taktiež rešpektuje nadradené dopravné a technické vybavenie – rýchlostnú cestu R1 a cesty III. triedy, siete technickej infraštruktúry a ich ochranné pásma.

Regulácia funkčného využitia územia presne stanovuje prípustné a neprípustné využitie plôch s cieľom zabezpečiť kvalitu životného prostredia a eliminovať nežiaduce vzájomné ovplyvňovanie jednotlivých urbanistických funkcií. Za účelom zachovania zelene a nespevnených plôch v rámci zastavaného územia sa formou záväzného regulatívu určuje maximálna intenzita zástavby a minimálny podiel zelene. Regulácia maximálnej výšky zástavby a navrhované zásady priestorového usporiadania prispievajú k zachovaniu tradičnej mierky vidieckej zástavby a jej harmonického včlenenia do okolitej krajiny, ako aj kompozično-estetických charakteristík pôvodnej urbanistickej štruktúry.

Navrhované riešenie v hodnotenej územnoplánovacej dokumentácii počíta s plynofikáciou všetkých nových rozvojových plôch pre rozšírenie obytného územia. Tým sa eliminuje znečistenie z domácností pri vykurovaní a príprave teplej úžitkovej vody, čo predstavuje pozitívny vplyv na ovzdušie. Navrhované riešenie nepočíta so vznikom zdrojov znečisťovania ovzdušia. Stanovuje podrobné regulatívy pre umiestňovanie prípadných drobných remeselných prevádzok v obytnom území.

Návrh územného plánu obce Báb nezahŕňa riešenia, ktoré by boli nositeľmi rizík pre zdravotný stav obyvateľstva a ktoré by mali negatívne sociálno-ekonomické dopady, narušovali pohodu a kvalitu života alebo životného prostredia. Naopak, územnoplánovacia dokumentácia

predostiera konkrétne riešenia problémov s identifikovanými nepriamymi vplyvmi.

V oblasti dopravy ide o návrh rekonštrukcie a rozšírenia miestnych komunikácií, ako aj doplnenia siete miestnych komunikácií. Nové rozvojové plochy pre bývanie a/alebo vybavenosť sa v blízkosti cesty III. triedy navrhujú len v malej miere.

Počíta sa s dobudovaním a rekonštrukciou chodníkov pre chodcov na prietahu ciest III. triedy zastavaným územím obce. Ďalej sa plánuje cykloturistická trasa Rumanová – VN Báb, ktorá by mala byť vybudovaná ako samostatný cyklistický chodník. Uvedené návrhy budú mať pozitívne vplyvy na obyvateľstvo, najmä z hľadiska bezpečnosti najzraniteľnejších účastníkov cestnej premávky.

V oblasti technickej infraštruktúry bude mať navrhovaná výstavba splaškovej kanalizácie podstatný pozitívny vplyv na hygienické podmienky a komfort obyvateľov. V nových rozvojových plochách kvalitu bývania zabezpečí zámer napojenia na všetky inžinierske siete – plynovod, verejný vodovod, splaškovú kanalizáciu, zásobovanie elektrickou energiou.

Na ochranu zdravia obyvateľstva je v hodnotenej ÚPD stanovená požiadavka osobitných stavebných opatrení pri výstavbe obytných budov na území so stredným radónovým rizikom podľa vyhlášky č. 98/2018 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o obmedzovaní ožiarenia pracovníkov a obyvateľov z prírodných zdrojov ionizujúceho žiarenia.

Ekonomické a sociálne dôsledky navrhovaného riešenia na obyvateľstvo budú vyplývať z uvažovaného nárastu počtu obyvateľov. V návrhovom období do roku 2040 sa na základe kapacity navrhovaných plôch pre výstavbu prognózuje zvýšenie počtu obyvateľov na 1433. Táto skutočnosť bude mať výrazne pozitívny dopad na celkovú vitalitu obce. Nárast miestnej populácie však bude príravný a neohrozí tradičnú vidiecku komunitu.

Pozitívne dôsledky navrhovaného riešenia možno vidieť v stanovení presných regulatívov pre výrobné aktivity v zastavanom území, ktoré predídu potenciálnym negatívnym vplyvom na obytné územie a budú garantovať kvalitu životného prostredia. Významný pozitívny vplyv na obyvateľstvo bude mať návrh dobudovania a revitalizácie verejných priestranstiev. Vznikne atraktívne prostredie podporujúce sociálne kontakty a potenciálne posilní súdržnosť miestnej komunity.

Realizácia stavieb a činností podľa hodnotenej územnoplánovacej dokumentácie nebude mať negatívny vplyv na horninové prostredie a geomorfologické pomery. V rámci navrhovaných opatrení sa odporúča stabilizácia potenciálneho svahového pohybu úpravou vodného režimu a výsadbou vegetácie, čo možno považovať za pozitívny vplyv.

Hodnotená územnoplánovacia dokumentácia nevyvolá žiadne priame vplyvy na klimatické pomery. Nevýznamné nepriame vplyvy na klímu prinesú niektoré navrhované opatrenia na zabezpečenie ekologickej stability a biodiverzity, ktoré vychádzajú z odporúčaných opatrení Stratégie adaptácie SR na nepriaznivé dôsledky zmeny klímy.

Z hľadiska vplyvov na ovzdušie navrhované riešenie v hodnotenej územnoplánovacej dokumentácii počíta s plynofikáciou všetkých nových rozvojových plôch pre obytnú funkciu. Tým sa eliminuje znečistenie z domácností pri vykurovaní a príprave teplej úžitkovej vody, čo predstavuje pozitívny priamy vplyv. Pozitívny vplyv strategického dokumentu na ovzdušie možno ďalej vidieť v stanovení regulatívov funkčného využívania územia s obmedzením rušivých prevádzok v obytnom území. Čiastočne nepriaznivý vplyv je predpoklad vzniku stredného zdroja znečistenia v rámci navrhovaných vybavenostno-výrobných prípadne aj vybavenostno-rekreačných celkov najmä pre potreby vykurovania.

Realizácia stavieb podľa hodnotenej územnoplánovacej dokumentácie neovplyvní hydrologické a hydrogeologické pomery v území. Navrhované rozvojové plochy pre obytnú funkciu sú situované vo vyvýšených polohách a vo väčšej vzdialenosti od vodných tokov. Špecifické krajinné-ekologické opatrenia na zvýšenie retenčnej schopnosti krajiny sú obsiahnuté v rámci koncepcie starostlivosti o životné prostredie. Ďalšie navrhované opatrenia významnou mierou prispievajú k ochrane a zvýšeniu kvality podzemných a povrchových vôd. Ide predovšetkým o návrh vybudovania splaškovej kanalizácie, vrátane napojenia nových rozvojových plôch (pozitívny priamy vplyv na vodné pomery).

Z hľadiska vplyvov na pôdu sa realizáciou navrhnutých ekostabilizačných opatrení eliminuje pôdna erózia a ďalšie ohrozujúce faktory. V návrhu územného plánu obce je zakotvená požiadavka optimalizácie agrotechnických postupov pri obrábaní ornej pôdy, ako aj udržiavania existujúcej líniovej zelene a založenia novej líniovej zelene s pôdoochrannou funkciou v podobe vsakovacích vegetačných pásov. Táto skupina opatrení predstavuje priame pozitívne vplyvy na pôdu. Hodnotená územnoplánovacia dokumentácia vymedzuje nové rozvojové plochy pre výstavbu. Celková plocha navrhovaných záberov poľnohospodárskej pôdy je 100,5ha. Pre potreby rozvoja obce (bývanie a rekreačné zázemie obce) je navrhovaný záber 16,3ha a pre potreby rozvoja regionálnej vybavenosti a výroby až 84,2ha. Ani v prípade nulového variantu by vplyvy na pôdu neboli nulové, ale uskutočňovali by sa na základe v súčasnosti platného územného plánu, ktorý počíta s celkovými zábermi na úrovni 102,0ha.

Významnejšie biotopy sú v riešenom území viazané zväčša na kompaktné lesné porasty. Z hľadiska fauny a flóry majú význam aj prvky územného systému ekologickej stability (ÚSES). V hodnotenej ÚPD sa na plochách chránených území ani prvkov ÚSES nenavrhuje žiadne navrhované stavby a rozvojové zámery. Naopak, návrhom nových prvkov ÚSES – biocentier a biokoridorov miestneho významu dôjde po ich dobudovaní k pozitívnym vplyvom na faunu a flóru. Biokoridory umožnia migráciu živočíchov a eliminujú bariérové prvky. Viaceré ekologicky významné segmenty krajiny sú navrhované na funkciu biocentier, kde budú vhodné podmienky pre úkryt a rozmnožovanie živočíchov, vrátane chránených druhov.

Realizácia ekostabilizačných opatrení, navrhovaných v územnoplánovacej dokumentácii, prispeje k stabilizácii

prírodného prostredia, čím sa zlepšia aj podmienky pre faunu a flóru riešeného územia.

Za účelom tvorby, udržania a zachovania vegetácie v rámci zastavaného územia sa určujú viaceré kvantitatívne definované regulatívy najmä minimálny podiel ozeleňovania (vegetačných plôch), požiadavka spracovať projekt sadovníckych úprav ako súčasť projektovej dokumentácie vo väčších rozvojových plochách (vybavenostných objektov), ďalšie požiadavky týkajúce sa líniovej a uličnej zelene v zastavanom území obce.

V navrhovanom riešení hodnotenej územnoplánovacej dokumentácie je posilnené zastúpenie harmonicky pôsobiacich krajinných prvkov. Líniová zeleň sa využíva na zabezpečenie hygienických a pôdoochranných funkcií a ako kompozičný prvok. Regulatívy priestorového usporiadania sú cielené aj na zachovanie tradičných krajinných štruktúr, medzi ktoré možno zaradiť obhospodarované vinohrady na Bábskej hore.

Krajinný obraz obce mierne pozmení nová zástavba, ktorá však nadviaže na existujúcu sídelnú štruktúru. Navrhovaný rozvoj nebude mať priame vplyvy na časti krajiny, ktoré sú z krajinnno-estetického hľadiska považované za najhodnotnejšie. Záväzným regulatívom, zakotveným v záväznej časti územnoplánovacej dokumentácie, je obmedzená výška objektov v obci a v nových rozvojových plochách. K existujúcej významnej architektonickej dominante (veža kostola sv. Imricha) je navrhovaná nová dominanta v polohe obecného úradu, ktorá má podporiť siluetu obce v polohe vnímania dvoch rovnocenných oblastí života obce (cirkevného a svetského). Okrem toho je na najvyššom bode Bábskej hory, ktorá tvorí ikonický krajinný výraz z pohľadu vnímania obce navrhovaná turistická rozhľadňa, ktorá má vytvoriť orientačný a reprezentačný bod vnímania obce Báb.

V oblasti rýchlostnej komunikácie je orientačne navrhovaná oblasť pre umiestnenie zámeru výroby elektrickej energie z obnoviteľných zdrojov energie (OZE) – vietor a slnko. Vzhľadom na špecifiká umiestnenia takejto elektrárne nie sú určené presné polohy jednotlivých stožiarov veternej turbíny a ani ich výška a nie sú určené ani presné polohy / plocha pre umiestnenie fotovoltaických panelov. Predpokladá sa realizácia max. 3 veterných turbín, ktoré výrazne zmenia charakter vnímania krajiny. Priame a nepriame vplyvy sú však premetom samostatného posudzovania uvedeného zámeru. Vzhľadom na skutočnosť, že zatiaľ nie je definovaná presná poloha nie je možné ani definovať celkové vplyvy takéhoto zámeru, okrem skutočnosti, že budú výrazným vizuálnym krajinným vnem vnímaným predovšetkým z rýchlostnej komunikácie R1 a vybavenostno-výrobnej zástavby tu umiestňovanej, nebudú vnímateľné zo zastavaného územia obce.

Územnoplánovacia dokumentácia rešpektuje národnú kultúrnu pamiatku (kostol sv. Imricha), ďalšie architektonické pamiatky a solitéry s historickými a kultúrnymi hodnotami, ako aj požiadavky z hľadiska ochrany archeologických nálezísk. Návrh vytvára predpoklady pre ochranu a zachovanie kultúrneho dedičstva, čo predstavuje pozitívny nepriamy vplyv. Zdôrazňuje potrebu zachovať pô-

vodné zastavovacie štruktúry a rešpektovať vidiecky charakter zástavby.

Pre zlepšenie kvality životného prostredia, ako aj elimináciu a prevenciu environmentálnych problémov definuje hodnotená ÚPD v záväznej časti súbor opatrení, ktoré vytvoria predpoklady pre udržateľný rozvoj územia. Viaceré z týchto opatrení predstavujú súčasne odporúčané opatrenia Stratégie adaptácie SR na nepriaznivé dôsledky zmeny klímy. Ide hlavne o opatrenia ako zvyšovanie podielu vegetácie v sídle (vrátane líniovej zelene), ochrana funkčných brehových porastov tokov, opatrenia na zvýšenie retenčnej a inundačnej schopnosti krajiny, budovanie zelenej infraštruktúry (biokoridorov), agrotechnické opatrenia, návrh výsadby líniovej zelene pozdĺž ciest.

Možno teda konštatovať, že územný plán obce Báb bude predstavovať základný koncepčný dokument obce s právnou záväznosťou a vynútiteľnosťou. V návrhu záväznej časti riešenia sú definované zásady a regulatívy funkčného využívania a priestorového usporiadania územia, ako aj zásady a regulatívy týkajúce sa ochrany životného prostredia a krajiny a ďalších funkčných systémov obce, verejnoprospešné stavby.

Hodnotená dokumentácia je v celom rozsahu v súlade so záväznou časťou Územného plánu regiónu Nitrianskeho kraja, v znení zmien a doplnkov č. 1.

Z porovnania variantov vyplýva, že návrhový variant (variant „1“) predstavuje oproti nulovému variantu najvhodnejší variant budúcej realizácie činností a stavieb v hodnotenom území.

Vyhodnotenie splnenia rozsahu hodnotenia a špecifických požiadaviek na hodnotenie

Správa o hodnotení strategického dokumentu obsahuje rozpracovanie všetkých bodov uvedených v prílohe č. 5 zákona. V procese hodnotenia a v jeho výstupe – správe o hodnotení boli naplnené všetky body rozsahu hodnotenia, ktorý určil Okresný úrad Nitra, odbor starostlivosti o životné prostredie v liste č. OU-NR-OSZP3-2021/011552 zo dňa 29. 02. 2021. Hodnotenie, ako aj samotné navrhované riešenie, zohľadnilo špecifické požiadavky, ktoré vyplynuli zo stanovísk doručených k oznámeniu o strategickom dokumente:

Slovenský vodohospodársky podnik

V zmysle §49 zákona č. 364/2004 Z.z. (Vodný zákon) a vykonávacej normy STN 752102 požadujeme zachovať ochranné pásmo vodohospodársky významného vodného toku Babský potok v šírke min. 5m od brehovej čiary obojstranne a drobného vodného Zagard v šírke min. 4m od brehovej čiary obojstranne.

- v ochrannom pásme nie je prípustná orba, stavanie objektov, zmena reliéfu ťažbou, navážkami, manipulácia s látkami škodiacimi vodám, výstavba súbežných inžinierskych sietí.
- taktiež je nutné zachovať prístup mechanizácie správcu vodného toku k pobrežným pozemkom (bez trvalého oplotenia) z hľadiska realizácie opráv, údržby a povodňovej aktivity.

- pri výkone správy vodného toku a správy vodných stavieb alebo zariadení môže správca vodného toku užívať pobrežné pozemky (§49 zákona o vodách č.364/2004 Z.z.). Pobrežnými pozemkami v závislosti od druhu opevnenia brehu a druhu vegetácie pri vodohospodársky významných vodných tokoch sú pozemky do 10m od brehovej čiary obojstranne a pri drobných vodných tokoch sú pozemky do 5m od brehovej čiary obojstranne. Pobrežné pozemky sú súčasťou ochranného pásma.
- v rámci vodnej stavby Báb, ktorá je umiestnená v rkm 2,122 vodného toku Babský potok. požadujeme zachovať a rešpektovať ochranné pásmo min. 10m od kóty maximálnej prevádzkovej hladiny - 140,00 m.n.m. v zmysle Manipulačného poriadku pre vodnú nádrž Báb.

Do smernej časti Kapitoly „3,2.5 Požiadavky na riešenie rozvoja dopravy a osobitné požiadavky z hľadiska ochrany trás nadradených systémov“ ako aj do príslušných častí Závaznej časti požadujeme doplniť a rešpektovať:

Za účelom ochrany vodohospodárskych záujmov a v záujme zamedzenia vniku migračných bariér, škôd a porúch na vodných tokoch, ako i zabezpečenia riadnej údržby vodných tokov (v zmysle §48 a §49 zákona č.364/2004 Z.z. o vodách) správca vodných tokov požaduje nové dopravné a technické riešenie územia, miestne komunikácie resp. dopravné vybavenie akéhokoľvek druhu, ktoré budú križovať vodný tok navrhovať:

- ako jednotnú zbernú komunikáciu pre ucelenú oblasť (urbanistický obvod, lokalitu a pod.) v súbehu s vodným tokom a s následným. (jedným spoločným) križovaním vodného toku, umiestneným vo vhodnom profile vodného toku,
- ako dopravné a technické riešenie, ktoré bude prednostne využívať už vybudované mostné objekty,
- križovanie s vodnými tokmi technicky riešiť v súlade s STN 736822 „Križovanie a súbehy vedení a komunikácií s vodnými tokmi“, STN 736201 „Projektovanie mostných objektov“
- za účelom optimalizácie a regulácie nových mostných objektov križujúcich vodné toky. návrh situovania (umiestnenia) žiadame ešte pred zahájením spracovania podrobnejšej dokumentácie odsúhlasiť s našou organizáciou. Ďalší stupeň územnoplánovacej dokumentácie žiadame predložiť našej organizácii k vyjadreniu.

Uvedené požiadavky sú v rámci územnoplánovacej dokumentácie rešpektované / zapracované.

ŠOP SR CHKO Ponitrie a DL

Územie európskeho významu SKUEV0869 Bábsky les v k.ú. Veľký Báb na ploche 60,99 ha. Predmetom ochrany sú biotopy európskeho významu: 91GO Karpatské a panónske dubovo-hrabové lesy a 91IO Eurosibírske dubové lesy na spraši a piesku.

Ochrana územia je zabezpečená Opatrením Ministerstva životného prostredia SR zo 7. decembra 2017 č. 1/2017, ktorým sa mení a dopĺňa výnos MŽP SR zo 14. júla 2004 č. 3/2004-5.1, ktorým sa vydáva národný zoznam území európskeho významu.

V území platí v zmysle zákona NR SR č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny a v znení neskorších predpisov piaty, tretí a druhý stupeň ochrany.

Národná prírodná rezervácia Bábsky les - Vyhlásená v roku 1966 na ploche 30,39 ha. Územie predstavuje vzácny zvyšok prirodzeného lesného spoločenstva na černoze v poľnohospodársky intenzívne využívanej krajine na Trnavskej tabuli. Ako vedecký doklad vývoja lesov v geologickej minulosti môže byť využívané na prírodovedný a lesnícky výskum.

V rezervácii platí v zmysle zákona NR SR č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny a v znení neskorších predpisov piaty stupeň ochrany. V ochrannom pásme (100m von od hranice rezervácie platí v zmysle zákona NR SR č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny a v znení neskorších predpisov tretí stupeň ochrany)

CHA Bábsky park Vyhlásený v roku 1982 na ploche 4,22 ha z dôvodu ochrany historického parku v okolí kaštieľa, ktorý bol založený vo voľnokrajinárskom štýle v 2. pol. 19. storočia. Vyniká kompozíciou i drevinovou skladbou (57 taxónov). V území platí v zmysle zákona NR SR č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny a v znení neskorších predpisov tretí stupeň ochrany.

K významným prvkom územného systému ekologickej stability v zmysle Regionálneho územného systému ekologickej stability okresu Nitra (2020) patria:

- Biocentrum regionálneho významu Bábsky les
- Biocentrum regionálneho významu Vodná nádrž Báb so sprievodnou vegetáciou
- Biokoridor regionálneho významu Bábsky potok
- Biokoridor regionálneho významu Starý háj - VN Báb

Návrh riešenia.

V oznámení o strategickom dokumente chýba informácia o Území európskeho významu SKUEV0869 Bábsky les, ktoré sa nachádza v k.ú. Veľký Báb. V prípade, ak je to možné (vzhľadom na štádium spracovania územného plánu) je potrebné uviesť predpokladaný vplyv strategického dokumentu na územie európskeho významu.

Pri spracovaní návrhu územnoplánovacej dokumentácie obce Báb je ďalej potrebné zohľadniť záujmové územia ochrany prírody a rešpektovať tieto zásady:

- Zachovať nezastavanú prechodovú zónu pozdĺž vodných tokov v šírke minimálne 10m od vonkajšej hranice brehového porastu, ktorá by spĺňala funkciu ochranného pásma biokoridoru a zároveň manipulačného priestoru umožňujúceho pohyb stavebnej mechanizácie, poprípade v budúcnosti ošetrovanie drevín.
- V zastavanom území navrhovať dostatočný podiel trávnatých plôch s drevinami. Výber drevín prispôbiť meniacim sa klimatickým pomerom a stanovištným podmienkam, podiel zelených nezastavaných plôch v území zachovať v minimálnom rozsahu 40%.
- Pri návrhoch nových obytných súborov resp. nových zón na IBV je potrebné zabezpečiť územnú rezervu pre funkčnú uličnú zeleň bez kolízie s podzemnými alebo vzdušnými koridorami inžinierskych sietí.
- Pri realizovaní stavebnej činnosti v zmysle návrhov aktuálnej územnoplánovacej dokumentácie obce je

potrebné minimálnym spôsobom zasiahnuť do existujúcej mimolesnej drevinovej vegetácie. V prípade nevyhnutných výrubov v súvislosti so stavebnou činnosťou je potrebné postupovať v zmysle §47 a §48 Zákona o ochrane prírody a krajiny. Zohľadňovať vegetačné a hniezdne obdobie z dôvodu eliminácie škôd na prírodných hniezdných druhoch, určiť v predstihu spoločenskú hodnotu drevín a krovin určených na výrub ako aj zabezpečiť náhradnú výsadbu za zlikvidované dreviny a krovinu.

- Pri návrhoch vegetačných úprav v zastavanom území prednostne využívať domáce druhy drevín a krovin, resp. druhy ktoré nemajú potenciál nekontrolovane sa šíriť, z dôvodu zamedzenia šírenia nepôvodných a inváznych druhov rastlín a drevín.
- V minulom roku 2020 bol ukončený pripomienkový a schvaľovací proces dokumentu Regionálny územný systém ekologickej stability okresu Nitra. Návrhy tohto dokumentu je potrebné premietnuť do pripravovanej územnoplánovacej dokumentácie obce Báb.

Uvedené požiadavky sú v rámci územnoplánovacej dokumentácie rešpektované / zapracované.

MDV SR

MDV SR berie predmetný návrh „ÚPN-O Báb“ na vedomie a zároveň žiada rešpektovať nasledovné pripomienky:

- rešpektovať existujúcu dopravnú infraštruktúru a jej ochranné pásma;
- pri navrhovaných lokalitách v blízkosti pozemných komunikácií a železničných tratí je potrebné posúdiť nepriaznivé vplyvy z dopravy a vyznačiť pásma prípustných hladín hluku v zmysle vyhlášky Ministerstva zdravotníctva SR č. 549/2007 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o prípustných hodnotách hluku, infrazvuku a vibrácií a o požiadavkách na objektivizáciu hluku, infrazvuku a vibrácií v životnom prostredí v znení neskorších zmien a predpisov. Umiestnenie lokalít, predovšetkým bývania, v pásme s prekročenou prípustnou hladinou hluku neodporúčame. V prípade realizácie takýchto lokalít je nevyhnutné navrhnuť opatrenia na maximálnu možnú elimináciu negatívnych účinkov dopravy a zaviazat investorov na vykonanie protihlukových opatrení. Voči správcovi pozemných komunikácií a železničných tratí nebude možné uplatňovať požiadavku na realizáciu týchto opatrení, pretože negatívne účinky vplyvu dopravy sú v čase realizácie známe;
- obzvlášť upozorňujeme, že pri lokalitách slúžiacich na bývanie, resp. ubytovanie požadujeme zabezpečiť vypracovanie hlukovej štúdie vo vzťahu k dopravnej infraštruktúre (a doprave na nej) a zahrnúť jej výsledky do protihlukových opatrení stavieb tak, aby bola zabezpečená expozícia obyvateľov a ich prostredia hlukom v súlade s prípustnými hodnotami, ustanovenými vyhláškou č. 549/2007 Z. z. a vyhláškou č. 237/2009 Z. z., ktorou sa mení a dopĺňa vyššie uvedená vyhláška;
- v oblasti cyklistickej dopravy odporúčame postupovať v súlade s Národnou stratégiou rozvoja cyklistickej do-

pravy a cykloturistiky v SR schválenou uznesením vlády SR č. 223/2013.

Uvedené požiadavky sú v rámci územnoplánovacej dokumentácie rešpektované / zapracované.

ÚNSK

Strategický dokument „Územný plán obce Báb“ nesmie byť v rozpore s Územným plánom regiónu Nitrianskeho kraja schváleným uznesením č. 113/2012 z 23. riadneho zasadnutia Zastupiteľstva Nitrianskeho samosprávneho kraja konaného dňa 14. mája 2012 a jeho záväznou časťou vyhlásenou Všeobecne záväzným nariadením NSK č. 2/2012 a ani s jeho Zmenami a doplnkami č. 1 schválenými uznesením č. 111/2015zo 16. riadneho zasadnutia Zastupiteľstva Nitrianskeho samosprávneho kraja konaného dňa 20. júla 2015 a ich záväznou časťou vyhlásenou Všeobecne záväzným nariadením NSK č. 6/2015.

Uvedené požiadavky sú v rámci územnoplánovacej dokumentácie rešpektované / zapracované.

I. ZOZNAM RIEŠITEĽOV A ORGANIZÁCIÍ

AKplus Csanda-Piterka, s.r.o.

Riečna 2

94901 Nitra

Ing. arch. Milan Csanda

autorizovaný architekt, SKA reg. č.: 1121 AA

spolupráca:

RNDr. Peter Mederly

J. ZOZNAM DOPLŇUJÚCICH ANALYTICKÝCH SPRÁV A ŠTÚDIÍ

Použité boli podklady uvedené v kapitole Metódy použité v procese hodnotenia vplyvov územnoplánovacej dokumentácie na životné prostredie a zdravie a spôsob a zdroje získavania údajov o súčasnom stave životného prostredia a zdravia tejto správy o hodnotení.

Kompletná textová a grafická dokumentácia – návrh územného plánu obce Báb je pre účely prerokovania zverejnená na internetovej stránke zhotoviteľa.

**K. DÁTUM A POTVRDENIE SPRÁV-
NOSTI A ÚPLNOSTI ÚDAJOV**

V Bábce, 2.12.2021

.....
Katarína Mego Töröková, starostka obce

OBSAH

A. ZÁKLADNÉ ÚDAJE	3	Obyvateľstvo	33
A.1 Základné údaje o obstarávateľovi	5	C.3 Hodnotenie predpokladaných vplyvov územnoplánovacej dokumentácie na životné prostredie vrátane zdravia a odhad ich významnosti	36
Označenie	5	Vplyvy na obyvateľstvo	36
Sídlo	5	Vplyvy na horninové prostredie, nerastné suroviny, geodynamické javy a geomorfologické pomery	39
Kontaktné údaje, oprávnená osoba obstarávateľ	5	Vplyvy na klimatické pomery	39
Kontaktné údaje, osoba s odbornou spôsobilosťou na obstarávanie UPP a UPD	5	Vplyvy na ovzdušie	39
A.2 Základné údaje o územnoplánovacej dokumentácii	5	Vplyvy na vodné pomery a kvalitu vody	39
Názov	5	Vplyvy na pôdu	39
Územie	5	Vplyvy na flóru, faunu a ich biotopy	40
Dotknuté obce	5	Vplyvy na krajinu	43
Dotknuté orgány	5	Vplyvy na chránené územia, ochranné pásma a ÚSES	44
Schvaľujúci orgán	5	Vplyvy na kultúrne a historické pamiatky, archeologické náleziská	50
Vyjadrenie o vplyvoch územnoplánovacej dokumentácie presahujúcich štátne hranice	5	Vplyvy na paleontologické náleziská a významné geologické lokality	50
B. ÚDAJE O PRIAMYCH VPLYVOCH ÚZEMNOPLÁNOVACEJ DOKUMENTÁCIE NA ŽIVOTNÉ PROSTREDIE VRÁTANE ZDRAVIA	7	Iné vplyvy	50
B.1 Údaje o vstupoch	9	Komplexné posúdenie očakávaných vplyvov z hľadiska ich významnosti a ich porovnanie s platnými právnymi predpismi	50
Pôda	9	D. Navrhované opatrenia na prevenciu, elimináciu, minimalizáciu a kompenzáciu vplyvov na životné prostredie a zdravie	53
Voda	10	E. Porovnanie variantov (vrátane porovnania s nulovým variantom)	57
Nerastné suroviny a prírodné zdroje	12	E.1 Tvorba súboru kritérií a určenie ich dôležitosti na výber optimálneho variantu	59
Energetické zdroje	12	E.2 Porovnanie variantov	59
Nároky na dopravu a inú infraštruktúru	14	F. Metódy použité v procese hodnotenia vplyvov územnoplánovacej dokumentácie na životné prostredie a zdravie a spôsob a zdroje získavania údajov o súčasnom stave životného prostredia a zdravia	63
B.2 Údaje o výstupoch	16	G. Nedostatky a neurčitosti v poznatkoch, ktoré sa vyskytli pri vypracúvaní správy o hodnotení	67
Pôdy	16	H. Všeobecné záverečné zhrnutie	71
Ovzdušie	16	Vyhodnotenie splnenia rozsahu hodnotenia a špecifických požiadaviek na hodnotenie	75
Voda	17	I. Zoznam riešiteľov a organizácií	79
Odpady	17	J. Zoznam doplňujúcich analytických správ a štúdií	81
Hluk a vibrácie	17	K. Dátum a potvrdenie správnosti a úplnosti údajov	83
Žiarenie a iné fyzikálne polia	17	Obsah	85
Doplňujúce údaje	18		
C. KOMPLEXNÁ CHARAKTERISTIKA A HODNOTENIE VPLYVOV NA ŽIVOTNÉ PROSTREDIE VRÁTANE ZDRAVIA	19		
C.1 Vymedzenie hraníc dotknutého územia	21		
C.2 Charakteristika súčasného stavu životného prostredia dotknutého územia	21		
Horninové prostredie	21		
Klimatické pomery	23		
Ovzdušie	23		
Vodné pomery	23		
Pôdne pomery	25		
Fauna, flóra	26		
Chránené územia, chránené stromy a ochranné pásma	31		

